نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۶/۱۶

۱

آزمون ۱۶ شهریورماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۵۰ صبح

۹۰ سؤال در ۱۱۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

novinkonkor.com

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، میثم خشنودی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، فاطمه منصورخاکی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، مجید بیگلری، علی رسولی، امیر رضائی‌رنجبر، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصورخاکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشنیا، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، علی معزی، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، زهرا محمدی، سارا معصوم‌زاده

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی، عباس مالکی، علی مرشد	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مهرزاد مشایخی ملیکا ذاکری، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیّد محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر نهایی مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع (اعمال بر روی توابع)
آمار (شاخص‌های آماری)
صفحه‌های ۴۵ تا ۶۲

۱- اگر $f=\{(۵,a),(۷,۹),(۶,b+۱)\}$ و $g=\{(۷,a+۲),(۶,۱)\}$ باشند و تابع $f-g$ یک تابع همانی باشد؛ مقدار $a+b$ کدام است؟

۱) ۶
۲) ۷
۳) ۶−
۴) ۷−

۲- رابطه‌های زیر تابع هستند، اگر مجموعهٔ A برد تابع $\frac{f}{g}$ باشد، حاصل‌ضرب مقادیر اعضای A کدام است؟

$f=\{(۴,۳k-۱),(۶,۲k+۲),(-۲/۵,۴),(۴,۲)\}$

$g=\{(-۲/۵,۰),(۶,\frac{n-۲}{۳}),(۴,۵n-۲),(۶,\frac{۱}{۳})\}$

۱) صفر
۲) $\frac{۹۶}{۱۳}$
۳) $\frac{۲۴}{۱۳}$
۴) $\frac{۷}{۲۴}$

۳- اگر $f(x)=x+۲$ و $(f\times g)(x)=x^۲+x-۲$ باشند، حاصل $g(۳)$ کدام است؟

۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۴- اگر $f=\{(۲,۵),(۳,۷),(۴,۱)\}$ و $g=\{(۳,۲),(۴,۵),(۶,۳)\}$ باشند، مجموع اعضای برد تابع $h=\frac{f+g}{f-g}$ کدام است؟

۱) ۰/۶
۲) ۰/۲
۳) ۰/۳
۴) ۰/۴

خبر مهم:
با توجه به این‌که مبحث «سری‌های زمانی» جزء حذفیات امتحان نهایی بوده است و وضعیت آن برای کنکور سراسری هنوز مشخص نیست، در آزمون ۳۰ شهریور، سهم کمی از سؤالات به این مبحث اختصاصی داده می‌شود و برنامهٔ آزمون، به صورت زیر است:
برنامهٔ درس ریاضی و آمار ۲ در آزمون ۳۰ شهریور: آمار (شاخص‌های آماری و سری‌های زمانی) صفحه‌های ۵۵ تا ۷۰

novinkonkor.com

۵- با توجه به نمودار تابع‌های f و g نمودار تابع $2g-f$ کدام است؟ (f سهمی و g خطی است.)

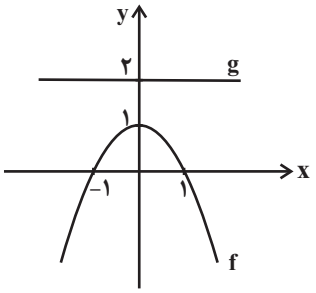

۱)
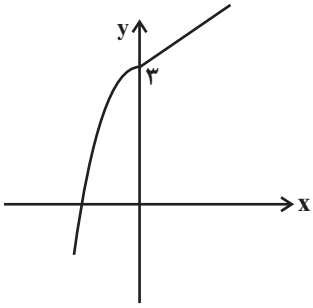

۲)
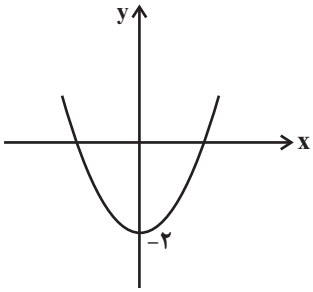

۳)
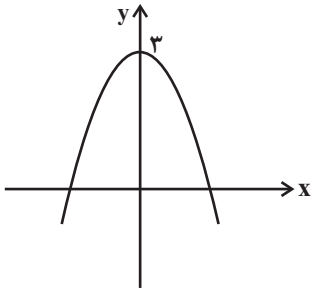

۴)
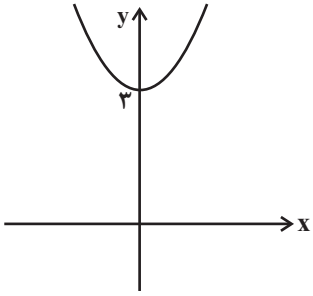

۶- اگر $f(x)=[x]+1$ و $g(x)=|x|$ هر دو در دامنهٔ $-1\le x<1$ تعریف شده باشند، ضابطهٔ تابع $\frac{f}{g}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) $\begin{cases} -x & , \ -1\le x<0 \\ \frac{1}{x} & , \ 0\le x<1 \end{cases}$

۲) $\begin{cases} 0 & , \ -1\le x<0 \\ \frac{1}{x} & , \ 0<x<1 \end{cases}$

۳) $\begin{cases} x & , \ -1\le x\le 0 \\ -\frac{1}{x} & , \ 0<x<1 \end{cases}$

۴) $\begin{cases} 0 & , \ -1\le x\le 0 \\ -\frac{1}{x} & , \ 0<x<1 \end{cases}$

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۷- اگر $f(x)=\frac{3x}{x-1}$ و $g(x)=\frac{x+1}{x-2}$ باشند، دامنهٔ تابع $\frac{f}{g}$ کدام است؟

۱) $R-\{-1,1,2\}$
۲) $R-\{1,2\}$
۳) $R-\{-1,-2\}$
۴) $R-\{2\}$

۸- با توجه به $f_1(x)=2x-1$ و $f_2(x)=x+2$ و نمودار درختی زیر حاصل $f_5(3)$ کدام است؟

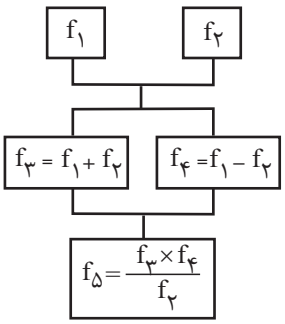

۱) ۲
۲) ۵
۳) ۱
۴) صفر

۹- قیمت برنج و گوشت در سال پایه به‌ترتیب ۴۲ و ۱۳۷/۵ هزار تومان و در سال مورد نظر به‌ترتیب ۱۲۰ و ۲۴۰ هزار تومان است. اگر شاخص بهای برنج و گوشت در سال مورد نظر ۲۴۰ و مقادیر مصرفی برنج و گوشت به‌ترتیب a و ۱۶ کیلوگرم باشد. مقدار a چند کیلوگرم است؟

۱) ۴۸
۲) ۵۰
۳) ۶۴
۴) ۷۵

۱۰- در یک منطقه ۱۲۰ نفر ساکن هستند. دولت به ۵۰ نفر، یارانه کمک معیشتی ۷۲۰،۰۰۰ ریالی پرداخت می‌کند. اگر خط فقر با استفاده از میانگین درآمد محاسبه شود، بعد از پرداخت یارانه، خط فقر چه تغییری می‌کند؟

۱) ثابت می‌ماند.
۲) ۱۴،۴۰۰ ریال افزایش می‌یابد.
۳) ۱۵۰،۰۰۰ ریال افزایش می‌یابد.
۴) ۳۰۰،۰۰۰ ریال افزایش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
(گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز، معیارهای پراکندگی)
صفحه‌های ۷۱ تا ۹۸

۱۱- با توجه به جدول زیر که نمرات و ضرایب درسی یک دانش‌آموز در مدرسه را نشان می‌دهد؛ اگر معدل این سه درس او ۱۹ باشد، نمرهٔ درس منطق او چقدر بوده است؟

	ریاضی	منطق	اقتصاد
ضریب	۳	۲	۲
نمره	۱۸	x	۲۰

۱) ۱۹
۲) ۱۹/۵
۳) ۱۸
۴) ۱۸/۵

۱۲- مربع تفاضل ۶ دادهٔ آماری از میانگین آن‌ها به صورت ۹,۴,۲/۲۵,۰/۲۵,۰,۱ است. مقدار انحراف معیار آن‌ها چقدر است؟

۱) $\sqrt{\frac{۶}{۱۶/۵}}$
۲) $\frac{۶}{۱۶/۵}$
۳) $\sqrt{\frac{۱۶/۵}{۶}}$
۴) $\frac{۱۶/۵}{۶}$

۱۳- یک معلم ریاضی برای بررسی عملکرد دانش‌آموزان یک کلاس، نمرات آن‌ها را با نمودار خم بهنجار نشان داده است: ۶۸ درصد نمرات دانش‌آموزان بین ۱۲ و ۱۶ با توزیع متقارن نسبت به میانگین است، اگر نمرهٔ هر فرد نسبت به فرد ماقبل خود یک واحد اختلاف داشته باشد، میانهٔ نمرات این دانش‌آموزان کدام است؟ ازمون وی ای پی

۱) ۱۲
۲) ۱۳
۳) ۱۴
۴) ۱۵

۱۴- چه تعداد از متغیرهای زیر، متغیر کیفی است؟

۱) درجهٔ هوای شهرها برحسب سانتی‌گراد
۲) قد دانش‌آموزان
۳) مراحل رشد انسان
۴) سایز لباس بچگانه
۵) رتبهٔ کنکور دانش‌آموزان
۶) درآمد کارگران
۷) میزان بارندگی برحسب میلی‌متر
۸) رنگ چشم مردان

۱) ۲
۲) ۳
۳) ۴
۴) ۵

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۵- موارد زیر به‌ترتیب مربوط به کدام روش گردآوری داده‌ها است؟

ـ شامل سرشماری نفوس می‌شود.

ـ در بسیاری جاها به سرعت رواج یافته است.

ـ گردآوری نیاز به فرد پاسخگو ندارد.

ـ در صورت استفاده از صاحب‌نظران، راه‌حل مناسبی است.

۱) پرسش‌نامه ـ پرسش‌نامه ـ مشاهده ـ مصاحبه
۲) پرسش‌نامه ـ دادگان‌ها ـ مشاهده ـ مصاحبه
۳) مشاهده ـ دادگان‌ها ـ دادگان‌ها ـ پرسش‌نامه
۴) پرسش‌نامه ـ دادگان‌ها ـ مشاهده ـ پرسش‌نامه

۱۶- میانگین داده‌های a,b,c,d,e برابر ۱۸ است. میانگین داده‌های $۲a+۱,۲b+۱,۲c+۱,۲d+۱,۲e+۱$ کدام است؟

۱) ۲۰
۲) ۱۹
۳) ۳۶
۴) ۳۷

۱۷- دامنهٔ میان چارکی داده‌های ۱۱,۱۹,۱۳,۱۸,۷,۲۱,۱۴,۱۹,۲۵ کدام است؟

۱) ۷
۲) ۸
۳) ۹
۴) ۸/۵

۱۸- اگر واریانس داده‌های $a+۷$ و b و $۳a-۱$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های $۲a+۱,۱۰,b,۱۲,۱۳$ کدام است؟

۱) ۳
۲) $\sqrt{۳}$
۳) ۲
۴) $\sqrt{۲}$

۱۹- در داده‌های آماری ۱۷، ۱۵، ۱۰، ۱۲/۵، ۱۳، ۹، ۱۶، ۱۷/۵، ۱۳، ۱۴، تفاضل میانه از میانگین، کدام است؟

۱) ۰/۱
۲) ۰/۲
۳) ۰/۳
۴) ۰/۴

۲۰- در داده‌های آماری ۱۷,۱۲,۱۰,۱۸,۱۱,۱۰,۹,۱۴,۷,۱۵,۸,۱۸ انحراف معیار داده‌های بیشتر از چارک اول و کمتر از چارک سوم، کدام است؟

۱) ۱/۶
۲) ۱/۹
۳) ۲/۱
۴) ۲/۴

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال + تمرین‌ها
صفحه‌های ۱ تا ۲۷

۲۱- تعدادی نقطه روی محیط یک دایره وجود دارد. تعداد مثلث‌هایی که بتوان با استفاده از این نقاط رسم کرد $\frac{۵}{۳}$ برابر تعداد وترهایی است که با این نقاط می‌توان رسم کرد. با استفاده از نقاط روی محیط این دایره چند چهارضلعی می‌توان رسم کرد؟

۱) ۲۱
۲) ۳۵
۳) ۴۲
۴) ۵۶

۲۲- در ظرفی ۴ مهرهٔ سفید، ۳ مهرهٔ سیاه و ۲ مهرهٔ قرمز وجود دارد، ۴ مهره به تصادف از ظرف خارج می‌کنیم. احتمال آنکه حداکثر ۳ مهره همرنگ باشند، چقدر است؟

۱) $\frac{۱}{۱۲۶}$
۲) $\frac{۱۲۵}{۱۲۶}$
۳) $\frac{۷}{۱۲۶}$
۴) $\frac{۱۱۹}{۱۲۶}$

۲۳- در خانواده‌ای شامل پدر و مادر و سه فرزند، احتمال اینکه همگی متولد یک فصل از سال نباشند، کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۱۶}$
۲) $\frac{۱۵}{۱۶}$
۳) $\frac{۱}{۲۵۶}$
۴) $\frac{۲۵۵}{۲۵۶}$

۲۴- نهایی اگر A و B دو پیشامد ناسازگار در فضای نمونهٔ S باشند و $P(A') = ۰/۴$ و $P(B-A) = ۰/۳$ باشد، احتمال آن‌که A یا B رخ دهد چقدر است؟

۱) ۰/۸
۲) ۰/۹
۳) ۰/۷
۴) ۰/۶

۲۵- اگر فضای نمونهٔ S مطابق نمودار، به پیشامدهای زیر تقسیم شده باشد، به‌طوری که $P(A_۱) = ۲P(A_۲) = ۳P(A_۳)$ باشد، احتمال آن‌که پیشامد $A_۱$ یا $A_۳$ رخ دهد، کدام است؟

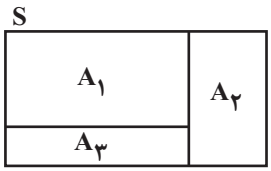

۱) $\frac{۷}{۱۲}$
۲) $\frac{۵}{۱۲}$
۳) $\frac{۸}{۱۱}$
۴) $\frac{۷}{۱۱}$

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۲۶- نهایی از جعبه‌ای شامل ۸ سیب سالم و ۶ سیب لکه‌دار ۳ سیب را به‌طور تصادفی برمی‌داریم. احتمال آن‌که تعداد سیب‌های سالم بیشتر باشد، کدام است؟

۱) $\frac{۸}{۱۳}$ ۲) $\frac{۷}{۱۳}$

۳) $\frac{۵}{۱۳}$ ۴) $\frac{۵}{۱۴}$

۲۷- نهایی عقربهٔ دستگاه چرخندهٔ زیر، پس از به حرکت درآمدن روی یکی از ۸ ناحیه می‌ایستد و عددی را نشان می‌دهد. چقدر احتمال دارد که عقربه روی یک عدد مرکب بایستد؟

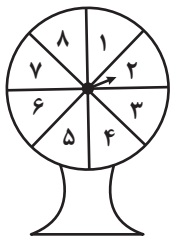

۱) $\frac{۲}{۳}$ ۲) $\frac{۵}{۸}$

۳) $\frac{۱}{۲}$ ۴) $\frac{۳}{۸}$

۲۸- در یک پارک جنگلی حفاظت‌شده، ۱۰ قوچ وحشی وجود دارد، ۴ تای آن‌ها را می‌گیریم و علامت‌دار می‌کنیم و دوباره در پارک جنگلی رها می‌کنیم. اگر بعد از مدتی به‌طور تصادفی ۳ تا از آن‌ها را بگیریم احتمال آن‌که حداکثر یک قوچ علامت‌دار باشد، چقدر است؟

۱) $\frac{۱}{۳}$ ۲) $\frac{۲}{۳}$

۳) $\frac{۳}{۴}$ ۴) $\frac{۴}{۵}$

۲۹- مطابق شکل زیر، فرض کنید A، B و C، سه مجموعه باشند. کدام مورد برای قسمت سایه‌خورده، نادرست است؟

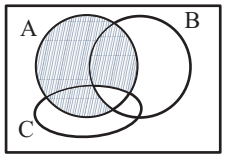

۱) $(A-B)\cup(A-C)$

۲) $A\cap(B'\cup C')$

۳) $A-(B\cap C)$

۴) $A-(B\cup C)$

۳۰- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال جمع دو عدد روشده، کمتر از ۱۰ می‌باشد؟

۱) $\frac{۵}{۹}$ ۲) $\frac{۷}{۱۲}$ ۳) $\frac{۳}{۴}$ ۴) $\frac{۵}{۶}$

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۳۱- با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های دهم و یازدهم کدام موارد نادرست ذکر شده است؟

الف) هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان هم از حیث ادبی توسعه یافت، اما دیگر نواحی ایران در این زمینه پیشرفتی نداشتند.

ب) بابافغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

پ) فضلای هند به فارسی شعر می‌گفتند و کتاب می‌نوشتند و شاهان صفوی هم تا حدی به زبان فارسی بها می‌دادند.

ت) کلیم کاشانی، سخنور سدهٔ دهم در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است.

ث) بهزاد در دورهٔ شاه عباس و رضا عباسی در دورهٔ شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

۱) «ب» ـ «پ» ۲) «الف» ـ «ث» ۳) «الف» ـ «ب» ۴) «پ» ـ «ت»

۳۲- کدام‌یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟

۱) بیدل دهلوی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کاربردن مضامین بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.

۲) صائب تبریزی در سرودن شعر مذهبی معروف است و خداوندگار مضامین تازهٔ شعری دانسته شده است.

۳) در قرن یازدهم اشعاری با محتوای مدح و ستایش و شعر عاشقانه رواج داشت، همچنین شعر محدود به طبقه‌ای خاص بود.

۴) خلاق‌المعانی ثانی لقب کلیم کاشانی است و برخی تک‌بیت‌های او به صورت ضرب‌المثل رواج یافته است.

۳۳- در چند بیت هر دو نوع استعاره مشهود است؟ ازمون وی ای پی

الف) چون شمع ریزم از مژه سیلاب آتشین — ز آن لب که آتش است و عسل می‌دهد برت

ب) یاقوت هست زادهٔ خورشید نی مگوی — خورشید هست زادهٔ یاقوت احمرت

ج) ای آفتاب تافته از روی انورت — وی کوفته نبات ز لعل چو شکرت

د) آه ای فلک ز دست تو و جور اخترت — کردی چو خاک پست مرا، خاک بر سرت

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۴- در ابیات زیر به‌ترتیب مجموعاً چند تشبیه و چند استعاره مشهود است؟

«آواز حسنت ای جان هفت آسمان بگیرد — سلطان عشقت ای مه هر دو جهان بگیرد

ماهی است عارض تو کاندر سپهر خوبی — چون از افق برآید آفاق جان بگیرد»

۱) سه، چهار ۲) سه، پنج ۳) چهار، چهار ۴) چهار، هفت

۳۵- معنای استعاری به‌کاررفته در بیت زیر در همهٔ گزینه‌ها یافت می‌شود؛ به‌جز ....

«چو طاووس فلک بگریخت از باغ — به گل‌چیدن به باغ آمد سیه‌زاغ»

۱) صبحدم کز حد خاور خسرو نیلی‌حصار — لشکر رومی روان می‌کرد سوی زنگبار

۲) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد — فروشد تا برآمد یک گل زرد

۳) همای‌فری، طاووس حسن و طوطی نطق — به گاه جلوه‌گری چون تذرو رفتاری

۴) آسمان نیز به صد دیده تو را می‌طلبد — ورنه اندر کفش این مشعلهٔ تابان چیست؟

novinkonkor.com

۳۶- کدام بیت، «فاقد» تشخیص است؟

۱) لاله‌زاری شد به چشم من جهان از نور عشق / کیمیای شعله خس را آتشین‌سیما کند

۲) می‌کند ابر بهاری چو من از حسرت دوست / بر سر فرش زمرد گهر از دیده نثار

۳) آهوی آتشین‌روی چون در بره درافتد / کافور خشک گردد با مشک تر برابر

۴) زان رو به تو دارم نظر ای بت که هستت قد سرو / یاد رخ و قد و سرش از شکل تو می‌ریزدم

۳۷- کدام گزینه دارای دو نوع استعاره نمی‌باشد؟

۱) ای سایهٔ سنبلت سمن پرورده / یاقوت لبت در عدن پرورده

۲) بهارست از خاک گل می‌دهد / عروس چمن در چمن می‌چمد

۳) ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی ای دماوند

۴) ز خاکم رشک می‌آید که بر سر می‌نهی پایش / که سعدی زیر نعلینت چه بودی گر ترابستی

۳۸- در همهٔ ابیات هر دو نوع استعاره وجود دارد؛ به‌جز... .

۱) در باغ سرو را ز حیا پای در گل است / از اعتدال قد چو سرو روان ما

۲) بنای خانهٔ هستی است بر فنا واعظ / منه تو پایهٔ دل را بر این بنا هرگز

۳) گل مژدهٔ بازآمدنت در چمن انداخت / سلطان صبا پر زر مصریش دهان کرد

۴) ای شعله‌های گردان در سینه‌های مردان / گردان به گرد ماهت چون گنبد کبودم

۳۹- مفهوم همهٔ ابیات یکسان است؛ به‌جز... .

۱) گر تمنّای تو از خاطر ناشاد رود / داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود

۲) این نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی است آواز باد و باران

۳) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر / یادگاری که در این گنبد دوّار بماند

۴) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت / فتنه‌انگیز جهان غمزهٔ جادوی تو بود

۴۰- ابیات تمام گزینه‌ها به نحوی با متن زیر قرابت معنایی دارند، به‌جز گزینهٔ ... .

«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»

۱) با هیچ‌کس این کش‌مکش آن یار ندارد / جز با دل سرگشتهٔ ما کار ندارد

بر دوش من افکند فلک بار امانت / زان چرخ‌زنان است که این بار ندارد

۲) جان بلندی داشت تن پستی خاک / مجتمع شد خاک پست و جان پاک

چون بلند و پست با هم یار شد / آدمی اعجوبهٔ اسرار شد

۳) عقل می‌خواست کز آن شعله چراغ افروزد / برق غیرت بدرخشید و جهان بر هم زد

دیگران قرعهٔ قسمت همه بر عیش زدند / دل غمدیدهٔ ما بود که هم بر غم زد

۴) ساکنان حرم ستر و عفاف ملکوت / با من راه‌نشین بادهٔ مستانه زدند

آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعهٔ کار به نام من دیوانه زدند

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۱

۴۱- چند مورد از عبارات زیر در مورد اوضاع شعر و نثر فارسی در سده‌های پنجم و ششم نادرست هستند؟

الف) تلاش شاعران ایران از قرن پنجم تا انتهای قرن ششم موجب شد زبان و ادب فارسی در شرق و شمال شرق گسترش یابد.

ب) نثر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم ظهور کرده بود و نیمهٔ قرن پنجم دورهٔ بلوغ آن شناخته می‌شود.

ج) گسترش عرفان و تصوف یکی از دلایل عمدهٔ فارسی‌نویسی در این دوره است.

د) نخستین نمونهٔ نثر فنی کلیله و دمنه است و دورهٔ رواج این نثر قرن ششم است.

هـ) در این دوره از میان شاعرانی که از مدح پادشاهان پرهیز می‌کردند، ابتدا سنایی و پس از او ناصرخسرو است که به دلیل باورهای دینی از دربارها کناره گرفت.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۴۲- کدام گزینه کاملاً صحیح است؟

۱) از ویژگی‌های شعر فارسی در سبک خراسانی تأثیرپذیری شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آنان است.

۲) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها دامنهٔ موضوعات شعر محدودتر شد و شاعران تنها به تصوف پرداختند.

۳) فلسفه، سیاست و اندیشه‌های دینی در شعر سبک عراقی، تأثیر عمیق بخشید و جزئی از مضامین شعر شد.

۴) تحول روحی و معنوی سنایی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید، چنان‌که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به عرفان و تصوف روی آوردند.

۴۳- کدام بیت از نظر سبک با بقیه متفاوت است؟

۱) همیشه شاد و ندانستمی که غم چه بود — دلم نشاط و طرب را فراخ میدان بود

۲) باور مکن که صورت او عقل من ببرد — عقل من آن ببرد که صورت‌نگار اوست

۳) سعدی قلم به سختی رفته است و نیک‌بختی — پس هرچه پیشت آید گردن بنه قضا را

۴) در دایرهٔ قسمت ما نقطهٔ تسلیمیم — لطف آنچه تو اندیشی حکم آنچه تو فرمایی

۴۴- کدام بیت، فاقد ترصیع و دارای بیشترین جناس است؟

۱) چشمهٔ چشم من از سرو قدت یافته آب — رشتهٔ جان من از شمع رخت یافته تاب

۲) چون او بتی سمن نستاید به صد بهار — چون او گلی چمن ننماید به صد بهار

۳) چنان وزید ز بستان نسیم فصل بهار — کزان رسید به یاران شمیم وصل بهار

۴) ما برون را ننگریم و قال را — ما درون را بنگریم و حال را

۴۵- چه تعداد از ابیات زیر، دارای «موازنه» هستند؟

الف) من چو درمانده‌ام درم بگشای — ره چو گم کرده‌ام رهم بنمای

ب) سنگ باید چو مغز کاهل شد — مغز نغزت ز سنگ حاصل شد

ج) آن‌که دارد خرد نخواهد مل — آن‌که باشد حزین نبوید گل

د) چون ره علم رفت سلطان شد — چون ره دل گرفت عریان شد

هـ) رحمتت را کرانه پیدا نیست — نعمتت را میانه پیدا نیست

و) هر چه جز راه حق مجازی دان — هر چه جز کار اوست بازی دان

۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

novinkonkor.com

۴۶- کدام‌یک از گزینه‌های زیر فاقد حروف الحاقی می‌باشد؟

۱) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم

۲) شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد / بندهٔ طلعت آن باش که آنی دارد

۳) خویشتن را عارف و واله کنی / خاک در چشم مروت می‌زنی

۴) سرم گر ز خواب خوش آگه شدی / تو را رزم با شیر کوته شدی

۴۷- تقطیع هجایی مصراع کدام گزینه در برابر آن نادرست است؟

۱) عشق من بر گل رخسار تو امروزی نیست: (– – – – UU – – UU – – U –)

۲) من خود از مردم بی‌طبع عجب می‌مانم: (– – – – UU – – UU – – U –)

۳) حلالش باد اگر خونم بریزد: (– – U – – – UU – – – U)

۴) تو از ما فارغ و ما با تو همراه: (– – U – – UU – – – U)

۴۸- قافیه در کدام بیت معیوب است؟

۱) هدیه‌های دوستان با هم‌دگر / نیست اندر دوستی الّا صور

۲) که نسوزیدست این نام از اجل / کش مسمی صدر بوده است و اجل

۳) که گر آفتاب است یک ذره نیست / وگر هفت دریاست یک قطره نیست

۴) گذر زی کلات ایچ گونه مکن / گر آن ره روی خام گردد سخن

۴۹- بیت «با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

۱) تا تماشای جمال خود کند / نور خود در دیدهٔ بینا نهاد

۲) چرخ با صد چشم چون روی تو دید / صد زبان می‌خواست تا گوید سخن

۳) حسن روی تو به یک جلوه که در آینه کرد / این همه نقش در آیینهٔ اوهام افتاد

۴) دیدن روی تو را دیدهٔ جان‌بین باید / وین کجا مرتبهٔ چشم جهان‌بین من است

۵۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

۱) چه خوش است در فراقت همه عمر صبر کردن / که مگر گشاده گردد درِ دولت وصالی

۲) یاری به دست کن که به امّید راحتش / واجب بود که صبر کنی بر جراحتش

۳) پس از چندین شکیبایی شبی یا رب توان دیدن / که شمع دیده افروزیم در محراب ابرویت

۴) با فراقت چند سازم برگ تنهاییم نیست / دستگاه صبر و پایاب شکیباییم نیست

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ‌ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان، مراعات‌نظیر، تلمیح و تضمین
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۷

۵۱- نهایی با توجه به روزنامه‌نگاری در عصر مشروطه کدام‌یک از موارد زیر نادرست است؟

۱) مجلهٔ «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به‌وسیلهٔ پدر پروین اعتصامی منتشر می‌شد.

۲) از مهم‌ترین روزنامه‌های این دوره می‌توان به روزنامهٔ «صور اسرافیل» و «نسیم شمال» اشاره کرد.

۳) روزنامه‌های پرشماری در این دوره انتشار یافت که دربردارندهٔ مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه ادبی بود.

۴) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

۵۲- کدام بیت، فاقد آرایهٔ «تلمیح» است؟

۱) به فکر خویش نباشند صاحبان نظر / دلش دو نیم بود هر که سوزنی دارد

۲) همیشه تا که زند خیل شب به لشکر روز / سپاه روز شود هم به خیل شب منصور

۳) عقل شیر است ولی عشق بود آتش طور / شیر را لاجرم از شعلهٔ نار است هراس

۴) در دل مور ز تنگی به حقارت منگر / که نهانخانهٔ اقبال سلیمان آن‌جاست

۵۳- کدام بیت، دارای تشبیه و تلمیح است؟

۱) بلی گیاه و زمرّد به رنگ یکدگرند / ولیک جنس زمرّد نه قدر جنس گیاست

۲) شب تار است و ره وادی ایمن در پیش / آتش طور کجا موعد دیدار کجاست؟

۳) مهرگان کاو جشن نوشروان بود خرم گذار / با نگار نوش‌لب جشن ملک نوشیروان

۴) دوست دارم که بپوشی رخ همچون قمرت / تا چو خورشید نبینند به هر بام و درت

۵۴- در همهٔ ابیات از آرایهٔ «تضمین» بهره گرفته‌شده است؛ به‌جز ... .

۱) نغمهٔ حافظ شنو ز خامهٔ صائب / چند نشینی که خواجه کی به در آید

۲) این آن غزل سعدی شیراز که فرمود / خرما نتوان خورد از این خار که کشتیم

۳) نتوان فضل خموشی به سخن صائب گفت / خامشی بحر بود کوزهٔ خالی گفتار

۴) جواب آن غزل است این که گفت عارف روم / به هر زمین که رسی دانه‌ای بکار و برو

۵۵- کدام بیت، دارای تضمین است؟

۱) همچو حافظ به رغم مدعیان / شعر رندانه گفتنم هوس است

۲) همان بهتر که در عشقش چو عطار / در از دریای بی‌پایان فشانیم

۳) به دام عشق تو درمانده‌ام چو خاقانی / اگر نه بام فلک خوش نشیمنی است مرا

۴) جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب / «که وضع مهر و وفا نیست روی زیبا را»

novinkonkor.com

۵۶- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

۱) به فراقی که سوزدم کشتی: فعلاتن مفاعلن فعلن

۲) چه گوهری تو که کمتر بهای تو جان است: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

۳) خلوت دل نیست جای صحبت اَضداد: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۴) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق: مستفعلن مفاعلن مستفعلن فعل

۵۷- نهایی وزنِ مقابلِ کدام مصراع، درست است؟

۱) چند نومید ز کوی تو دل زار آید: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

۲) گوهر تاجم که در دست گدا افتاده‌ام: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

۴) من و باد صبا مسکین، دو سرگردانِ بی‌حاصل: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۵۸- کدام بیت بر وزن «مستفعل فاعلات مستف» سروده شده است؟

۱) مردم همه دانند که در نامهٔ سعدی — مشکی‌ست که در کلبهٔ عطار نباشد

۲) من جسم چنین ندیده‌ام هرگز — چندان که قیاس می‌کنم جانی

۳) فریاد من از فراق یار است — و افغان من از غم نگار است

۴) می‌نپنداشتم که روز شود — تا بدیدم سحر که پایان داشت

۵۹- نهایی مفهوم «وطن» در کدام بیت مطابق با دورهٔ بیداری نیست؟

۱) آتش حب‌الوطن چو شعله فروزد — از دل مؤمن کند به مجمره اسپند

۲) گر این‌چنین به خاک وطن شب سحر کنم — خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم؟

۳) از دل و جان بندهٔ غربت نگردد چون کند؟ — آنچه یوسف دید از اخوان در غم‌آباد وطن

۴) گاه آن است که بر مام وطن مهر کنید — در گه کینه‌کشی کار منوچهر کنید

۶۰- نوع «آزادی» در کدام بیت همانند بیت زیر است؟

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی — دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

۱) ای در این کاخ امانی به غم و شادی بند — بندهٔ نفس خودی دعوی آزادی چند؟

۲) نیست در مردن هم از قید تو آزادی که هست — موج آب تیغ، زنجیر گلوی کشتگان

۳) به مرگ از قید تن تن‌پروران را نیست آزادی — که مرغ بی پر و بال از قفس بیرون نمی‌آید

۴) عمرها در طلب شاهد آزادی و عدل — سر قدم ساخته تا ملک فنا تاخته‌ایم

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چالش‌های جهانی
(جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳

۶۱- به‌ترتیب، هریک از موارد زیر بیانگر کدام موضوع است؟ازمون وی ای پی

الف) در این جنگ برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد.

ب) زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

ج) جهان را تا آستانهٔ جنگ جهانی سوم پیش برد.

۱) جنگ جهانی اول ـ جنگ ویتنام ـ بحران موشکی کوبا

۲) جنگ جهانی دوم ـ جنگ جهانی دوم ـ بحران موشکی کوبا

۳) جنگ جهانی دوم ـ جنگ جهانی اول ـ جنگ ویتنام

۴) جنگ جهانی اول ـ جنگ ویتنام ـ جنگ ویتنام

۶۲- کدام گزینه به‌ترتیب دربارهٔ نظریهٔ اگوست کنت درست و دربارهٔ نظریهٔ هانتینگتون نادرست است؟

۱) نام نظریهٔ او جنگ تمدن‌ها بود ـ رقابت‌ها و درگیری‌ها بین دولت ـ ملت‌ها به وقوع خواهد پیوست

۲) با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید ـ نام نظریهٔ او جنگ تمدن‌ها بود که عملیات غیرنظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می کرد

۳) معتقد بود فاتحان در گذشتهٔ تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ـ فرهنگ اسلامی بزرگترین تهدید برای غرب است

۴) جنگ در جامعهٔ جدید غربی امری ذاتی است ـ دیگر دولت ـ ملت‌ها بازیگران اصلی صحنهٔ روابط بین‌الملل نیستند.

۶۳- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

ـ جوامع غربی چگونه انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند؟

ـ منظور از جهان دوم چیست؟

ـ تقابل شمال و جنوب چه نوع تقابلی است؟

۱) با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی ـ کشورهای سرمایه داری بلوک غرب ـ درون فرهنگی

۲) با ایجاد خودباختگی فرهنگی در جوامع غیرغربی ـ کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار دارند ـ درون فرهنگی

۳) با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی ـ کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار دارند ـ جهانی

۴) با ایجاد خودباختگی فرهنگی در جوامع غیرغربی ـ کشورهای سرمایه داری بلوک غرب ـ جهانی

novinkonkor.com

۶۴- به‌ترتیب، اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که ... و بر اساس نظریه‌ای که دربارهٔ اصطلاح مرکز و پیرامون مطرح شد ... و مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی ... به کار گرفته شد زیرا ...

۱) چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند ـ کشورهای مرکز، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند ـ دوم ـ برخی اندیشمندان معتقد بودند چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای بلوک شرق و غرب است.

۲) چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و فقط به ابعاد فرهنگی آن توجه دارند ـ جوامع غربی با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند ـ اول ـ برخی اندیشمندان معتقد بودند چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای بلوک شرق و غرب است.

۳) چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند ـ جوامع غربی از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی، چالش‌های درونی خود را حل می‌کنند ـ دوم ـ برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی است.

۴) چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و فقط به ابعاد فرهنگی آن توجه دارند ـ جوامع غربی با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند ـ دوم ـ برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی است.

۶۵- به‌ترتیب، کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

ب	ج	الف	پیامد آن فروپاشی حکومت‌هاست
در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند	افزایش دامنهٔ چالش فقر و غنا	چالش همیشگی در سرمایه‌داری غربی	د

ـ پیوند چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی

ـ عدم کنترل بحران اقتصادی

ـ بحران‌های اقتصادی

ـ فقر و غنا

۱) ج ـ الف ـ ب ـ د ۲) ج ـ د ـ الف ـ ب ۳) الف ـ ب ـ د ـ ج ۴) ج ـ د ـ ب ـ الف

۶۶- به‌ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر کدام است؟

- مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم از منظر متفکران چیست؟

- بحران بوپال در کجا شکل گرفت و چه نوع بحرانی بود؟

-علت شکل‌گیری حاشیه‌نشینی، بیکاری و اختلافات سیاسیِ منطقه‌ای کدام است؟

۱) بحران‌های اقتصادی ـ ساحل عاج، بحران اقتصادی ـ تأثیرگذاری بحران اقتصادی در حوزه رابطهٔ انسان با طبیعت

۲) بحران‌های زیست‌محیطی ـ هند، بحران زیست محیطی ـ سرایت بحران زیست محیطی به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

۳) بحران‌های اقتصادی ـ ساحل عاج، بحران اقتصادی ـ سرایت بحران زیست محیطی به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

۴) بحران‌های زیست‌محیطی ـ هند، بحران زیست محیطی ـ تأثیرگذاری بحران اقتصادی در حوزه رابطهٔ انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

novinkonkor.com

۶۷- از میان موارد زیر کدام موارد دربارهٔ چالش‌های جهانی صحیح است؟

الف: برخی چالش‌ها مربوط به لایه‌های سطحی‌تر و برخی مربوط به لایه‌های عمیق‌تر است.

ب: ابتدا چالش‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی، و عاطفی و ..... ظاهر می‌شوند و سپس چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و ..... رخ می‌دهند.

ج: علت این چالش‌ها درونی است و نه بیرونی به همین علت فرهنگ غرب نمی‌تواند آن را به دیگران نسبت دهد.

د: این چالش‌ها به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اغلب پایان می‌یابند تا چالش‌های جدید ظهور می‌کنند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «ج»

۶۸- کدام روند، منجر به بسنده کردن به شناخت عقلی و تجربی شد؟

۱) فرهگ قرون وسطی ← توجه به شناخت از راه عقل و تجربه ← نادیده گرفتن جایگاه وحی و شهود در شناخت علمی ← ایجاد بحران معرفتی در دوران رنسانس ← بسنده کردن به شناخت عقلی و تجربی

۲) روش تجربی تنها راه درست شناخت حقایق امور ← بحران معرفتی جدید ← آشکار شدن محدودیت معرفت‌های غیرحسی و غیرتجربی ← نیاز به استدلال عقلی ← پرداختن به شناخت عقلی و تجربی

۳) نادیده گرفتن شناخت از راه عقل و تجربه ← توجه به کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا به‌عنوان معتبرترین راه شناخت ← ایجاد بحران معرفتی در دوران رنسانس ← روش تجربی به عنوان تنها راه شناخت ← استدلال عقلی جدید

۴) کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان در قرون وسطی ← نادیده گرفتن شناخت از راه عقل و تجربه ← ایجاد بحران معرفتی در دوران رنسانس ← نادیده گرفتن جایگاه وحی و شهود در شناخت علمی ← بسنده کردن به شناخت عقلی و تجربی

۶۹- به‌ترتیب هریک از موارد زیر، نتیجهٔ کدام بحران است؟

- وارد شدن آسیب به تمامی جامعه

- چالش در حوزه‌های مختلف روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

- پسامدرنیسم

۱) معرفتی ـ سیاسی ـ هویتی ۲) سیاسی ـ اقتصادی ـ علمی

۳) فقر و غنا ـ معرفتی ـ معنوی ۴) اقتصادی ـ زیست‌محیطی ـ معرفتی علمی

۷۰- کدام گزینه به‌ترتیب نادرست و درست است؟

۱) مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی است ـ ظهور سکولاریسم در حوزهٔ علم مقدم بر ظهور آن در حوزهٔ هنر بود

۲) فرهنگ تخصصی و فرهنگ عمومی جامعهٔ غربی هر دو سکولار و دنیوی شد ـ یکی از پیامدهای اجتماعی گریز از سکولاریسم در جوامع غربی این بود که برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

۳) فرهنگ غرب با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید ـ فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گستردهٔ اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثهٔ عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

۴) بعضی متفکران از موج بازگشت نگاه معنوی و دینی در زندگی انسان با عنوان پساسکولاریسم یاد کردند ـ پس از مشخص شدن وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی، استقلال معرفت علمی ـ تجربی مخدوش شد.

novinkonkor.com

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هویت
(تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل درونی»، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»)
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۲

۷۱- به‌ترتیب، نمونه‌های تحرک اجتماعی درون نسلی صعودی، میان نسلی افقی و درون نسلی نزولی در کدام گزینه آمده است؟

۱) شخصی که در رشتهٔ حقوق فارغ‌التحصیل و عضو هیئت علمی شده است، وزیر دادگستری گردد ـ در جوامع کهن رسم بود پسر، شغل پدر را ادامه می‌داد؛ برای مثال اگر پدر کشاورز بود پسر نیز کشاورز می‌شد ـ وقتی رئیس شعبه بانکی، از مقام خود استعفا دهد و حسابدار عادی یک موسسهٔ امور خیریه شود.

۲) فرزند یک پزشک متخصص، پرستار بخش نوزادان یک بیمارستان شود ـ وقتی کارمند ادارهٔ آموزش و پرورش منطقه ۶ به ادارهٔ آموزش و پرورش منطقهٔ ۱۲ انتقالی بگیرد ـ فرزند وزیر دادگستری، هیئت علمی دانشکدهٔ حقوق دانشگاهی بشود.

۳) وقتی معلم درس جامعه‌شناسی، رئیس آموزش و پرورش منطقهٔ خود شود ـ فرزند یک مهندس عمران، در همین رشته فارغ‌التحصیل و مشغول به کار شود ـ فرزند یک پزشک متخصص، در رشتهٔ پرستاری فارغ‌التحصیل شود و در بخش اطفال بیمارستانی مشغول شود.

۴) پرستار بخش اطفال به بخش اورژانس بیمارستان منتقل گردد ـ فرزند یک دندان‌پزشک، در رشتهٔ دندان‌پزشکی فارغ‌التحصیل شود و سپس در مطب پدرش،کار او را ادامه دهد ـ وقتی مدیر اداره‌ای از مدیریت عزل شود و به صورت کارمند عادی ادامه دهد.

۷۲- هر یک از عبارات زیر، کدام نوع از تحرک اجتماعی را نشان می‌دهند؟

ـ فرزند یک خانواده هنر خوش‌نویسی را می‌آموزد در حالی که پدر او این هنر را نیاموخته بود.

ـ کارمند یک اداره که دارای مدرک کارشناسی است تصمیم می‌گیرد در مقطع کارشناسی ارشد تحصیل کرده و مدرک خود را بگیرد.

ـ فردی که رئیس ادارهٔ آموزش و پرورش استان تهران است و پس از مدتی ریاست ادارهٔ آموزش و پرورش شهر جهرم را به عهده می‌گیرد.

۱) صعودی، میان نسلی ـ صعودی، میان نسلی ـ نزولی، میان نسلی

۲) صعودی، درون نسلی ـ افقی، میان نسلی ـ افقی، درون نسلی

۳) صعودی، میان نسلی ـ صعودی، درون نسلی ـ نزولی، درون نسلی

۴) صعودی، درون نسلی ـ افقی، درون نسلی ـ افقی، درون نسلی

۷۳- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

الف) در جوامعی که رده‌بندی موقعیت اجتماعی براساس ویژگی‌هایی مثل وراثت و نژاد است وجود دارد.

ب) نوع هویتی که افراد در بدو تولد آن را در محیط خانواده می‌پذیرند.

ج) بی‌اعتبار شدن اشراف پیامد آن است.

د) اشتراک میان علم، ایمان، تقوا، هنر و احترام

۱) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی ـ هویت فردی انتسابی ـ ارزیابی با معیار فایده‌مندی ـ موقعیت اجتماعی افراد

۲) انسداد اجتماعی ـ هویت اجتماعی انتسابی ـ ارزیابی با معیار فایده‌مندی ـ موقعیت اجتماعی افراد

۳) انسداد اجتماعی ـ هویت انتسابی اجتماعی ـ فرهنگ فایده‌گرایی ـ رده‌بندی مشاغل

۴) فرهنگ فایده‌گرایی ـ هویت اجتماعی اکتسابی ـ ارزیابی با ملاک اقتصادی ـ موقعیت اجتماعی افراد

novinkonkor.com

۷۴- کدام‌یک، ویژگی‌های طبقهٔ سوم جوامع فئودالی را به‌درستی بیان می‌کند؟

۱) این طبقه همان طبقهٔ رعیت بود ـ از نظر اجتماعی مصرف‌کننده تلقی می‌شدند ـ از نظر قانونی دارای اعتبار بودند ـ از حیث هویت پست تلقی می‌شدند.

۲) پیدایش آن‌ها به جوامع صنعتی باز می‌گردد ـ از حیث هویت منفی و پست بودند ـ از لحاظ اجتماعی فاقد اعتبار بودند ـ این طبقه همان طبقهٔ متوسط بود.

۳) طبقه‌ای از مردم عادی بودند ـ از نظر قانونی دارای اعتبار بودند ـ این طبقه، اشراف را مفید معرفی می‌کرد ـ در جوامع ماقبل فئودالی غربی ایجاد شده بودند.

۴) طبقه‌ای از مردم عادی که رعیت نبودند ـ دارای هویت منفی و پست بودند ـ از نظر اجتماعی و قانونی فاقد اعتبار بودند ـ تحمل آن‌ها به‌خاطر فواید و کارکردشان بود.

۷۵- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) هویت فرهنگی جهان اجتماعی که بر اساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد، پدیده ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و در پرتو آن، هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.

ب) اگر شیوهٔ زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم یابد و جهان اجتماعی نتواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد، این وضعیت منجر به تعارض فرهنگی خواهد شد.

ج) اگر عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند توسط اعضای جهان اجتماعی مورد تردید قرار گیرند و ثبات خود را در زندگی مردم از دست دهند، تزلزل فرهنگی رخ می‌دهد.

د) تحول جامعهٔ جاهلی به جامعهٔ نبوی تحول فرهنگی منفی و تحول جامعهٔ نبوی به جامعهٔ اموی تحول فرهنگی مثبت است.

۱) ص ـ غ ـ ص ـ ص
۲) غ ـ ص ـ غ ـ ص
۳) ص ـ غ ـ ص ـ غ
۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

۷۶- موارد مشخص‌شده در متن زیر به‌ترتیب مربوط به کدام مفاهیم جامعه‌شناسی است؟

«در جامعه‌ای فرضی که مردم به تقدس خورشید اعتقاد داشتند، با بروز خشکسالی و عدم وجود دلایل کافی برای توجیه ایـن عقیـده، آداب و رسـوم مربوط به گرامی‌داشت خورشید از بین مردم رخت بربست. به‌تدریج، ناتوانی در حفظ عقیدهٔ مقدس بودن خورشید، منجر به رواج ادیان دیگر و تحول عقاید جامعه شد.»

۱) علل درونی تحولات فرهنگی ـ تزلزل فرهنگی ـ بحران هویت ـ نتیجهٔ بحران هویت

۲) علل درونی تحولات فرهنگی ـ بحران هویت ـ نتیجهٔ بحران هویت ـ تزلزل فرهنگی

۳) تحول هویت فرهنگی ـ تزلزل فرهنگی ـ نتیجهٔ بحران هویت ـ تحول هویت فرهنگی

۴) تحول هویت فرهنگی ـ بحران هویت ـ تزلزل فرهنگی ـ نتیجهٔ بحران هویت

novinkonkor.com

۷۷- «تأخیر در ازدواج»، «خودباختگی فرهنگی» و «راهبه شدن» به‌ترتیب ناشی از کدام است؟

۱) تزلزل فرهنگی ـ قطع ارتباط با فرهنگ و تاریخ خود ـ بحران هویت

۲) تعارض فرهنگی ـ مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شدن ـ از خودبیگانگی

۳) خودباختگی فرهنگی ـ فراگرفتن عناصر فرهنگی دیگر به‌صورت تقلیدی ـ تحول هویتی

۴) تعارض فرهنگی ـ از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر ـ مرگ جهان اجتماعی

۷۸- به‌ترتیب در رابطه با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

ـ علت اینکه رسانه‌ها و فضای مجازی عرصهٔ مهم‌ترین منازعهٔ هویتی می‌گردد

ـ مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب است

ـ پیامد از دست دادن حالت فعّال و خلّاق خود در گزینش عناصر فرهنگی دیگر

۱) انتقال تعامل فرهنگی از سطح عموم کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی به محققان و مولدان فرهنگی ـ خودباختگی فرهنگی ـ ملحق شدن به جهان اجتماعی که مبهوت و مقهور آن شده است.

۲) تغییر حوزهٔ تعامل فرهنگی از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها ـ غرب‌زدگی ـ اخذ عناصر فرهنگی دیگر بدون تحقیق و گزینش

۳) در عرض هم قرار گرفتن عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی با کمیت و کیفیت نابرابر ـ خودباختگی فرهنگی ـ مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شدن

۴) جلوگیری از بسط هویت فرهنگی کشورها در سطح فردی و اجتماعی ـ ازخودبیگانگی حقیقی ـ سرایت داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق

۷۹- جوامعی که دچار خودباختگی می‌شوند به کدام معنا از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند؟

۱) ازخودبیگانگی فطری که این معنا، در جایی رخ می‌دهد که یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر هویت خود را از یاد ببرد.

۲) ازخودبیگانگی تاریخی که این معنا، در جایی رخ می‌دهد که یک جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند.

۳) ازخودبیگانگی تاریخی که در جایی رخ می‌دهد که عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع آشنایی درست افراد جامعه با انسان و جهان می‌گردند.ازمون وی ای پی

۴) ازخودبیگانگی فطری که در جایی رخ می‌دهد که فرهنگ یک جهان اجتماعی نمی‌گذارد انسان‌ها به تفسیر و شناختی صحیح از عالم نائل شوند.

۸۰- به‌ترتیب: «جهان اجتماعی مشرکانهٔ اساطیری» مصداق چیست، علت اینکه فطرت آدمی سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد، کدام است و پیامد فراموش کردن خداوند چیست؟

۱) ازخودبیگانگی تاریخی ـ تصویری که در بعضی جهان‌های اجتماعی از انسان ارائه می‌شود سرابی از حقیقت است ـ بیگانگی از حقیقت جهان

۲) ازخودبیگانگی حقیقی ـ فراموش کردن هویت تاریخی خود ـ فراموشی انسان از خود

۳) ازخودبیگانگی فطری ـ تصویری که در بعضی جهان‌های اجتماعی از انسان ارائه می‌شود سرابی از حقیقت است ـ فراموشی انسان از خود

۴) ازخودبیگانگی تاریخی ـ فراموش کردن هویت تاریخی خود ـ بیگانگی از حقیقت جهان

novinkonkor.com

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

۸۱- «روش‌های خردکردن»، «کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب» و «شروع از آخر» به‌ترتیب، مربوط به کدام مورد است؟

۱) تهیهٔ یک غذای جدید با خوردن آن غذا ـ حل معمای برج هانوی ـ مهندسی معکوس ساخت یک خودرو از روی نمونهٔ خارجی آن

۲) تقسیم برنامهٔ مطالعاتی طولانی به دوره‌های مطالعاتی کوتاه‌تر ـ ارائه و بررسی همهٔ راه‌حل‌های احتمالی ـ ساخت یک خودرو بر اساس طراحی صنعتی

۳) تقسیم یک هدف کلی آموزشی به اهداف کوچک‌تر و قابل دستیابی ـ حل پازل ۱۰۰۰ تکه ـ دوخت یک مانتو براساس مدل عرضه‌شده در فروشگاه

۴) باز کردن رمز گاوصندوقی که رمز آن را فراموش کرده‌ایم ـ تقسیم برنامهٔ مطالعاتی به دوره‌های مطالعاتی کوتاه‌تر ـ طراحی و ساخت خلاقانهٔ یک ربات

۸۲- کدام عبارت در خصوص موقعیت ذکرشده صحیح است؟

«الیاس در جلسهٔ کنکور در درس روان‌شناسی، با سؤالات عجیبی روبه‌رو شده و این امر موجب اضطراب او می‌شود. وی سعی می‌کند با نفس‌های عمیق خودش را آرام کند و تا جایی که می‌داند به سؤال‌ها پاسخ دهد.»

۱) کاهش اضطراب او در طی آزمون نشان‌دهندهٔ تسلط و کنترل او بر جریان است.

۲) مبدأ حرکت به سوی حل سؤال‌ها در موقعیت او خیلی مشخص نیست.

۳) بعید است الیاس بتواند از راه‌حل منطقی استفاده کند، زیرا توان محدودی دارد.

۴) درک او از موقعیت و مسئلهٔ پیش‌رو، درک کاملی نیست، پس حل مسئله ممکن نیست.

۸۳- در هریک از موقعیت‌های زیر، به‌ترتیب فرد از کدام روش حل مسئله بهره برده است؟

ـ حسین برای خرید خانه، هر پنجاه خانهٔ پیشنهادی را از تمام جنبه‌ها، مورد بررسی قرار می‌دهد.

ـ مهسا معتقد است چون در درس ریاضی ضعیف است، بهتر است به جای خرید گوشی جدید، در کلاس ریاضی شرکت کند.

ـ رئیس جمهور از کارشناسان خواست وزرای پیشنهادی خود را معرفی نمایند، سپس با توجه به معیارهای خود برخی از آن‌ها را به مجلس معرفی کرد.

ـ به نظر زیبا اکثر افراد شهر «الف» خلافکار هستند، برای همین تمام خواستگاران آن شهر را رد می‌کند.

ـ رامین به دنبال اثبات درستیِ یک فرمول در درس ریاضی است.

۱) تحلیلی ـ تحلیلی ـ اکتشافی ـ اکتشافی ـ اکتشافی

۲) اکتشافی ـ تحلیلی ـ اکتشافی ـ تحلیلی ـ تحلیلی

۳) تحلیلی ـ اکتشافی ـ اکتشافی ـ اکتشافی ـ اکتشافی

۴) تحلیلی ـ تحلیلی ـ تحلیلی ـ اکتشافی ـ تحلیلی

۸۴- هر عبارت با کدام مفهوم دربارهٔ حل مسئله ارتباط دارد؟

ـ داشتن ملاکی روشن برای فهم موقعیت

ـ خروج از بن‌بست‌های حل مسئله

ـ فکر نکردن به مسئله برای مدتی خاص

ـ مقبولیت عمومی این روش حل مسئله

۱) ارزیابی راه‌حل ـ تجربهٔ گذشته ـ اثر انتقال ـ روش تحلیلی

۲) ارزیابی راه‌حل ـ تغییر بازنمایی ـ اثر نهفتگی ـ روش تحلیلی

۳) بازبینی راه‌حل ـ اثر انتقال ـ نوع نگاه به مسئله ـ روش اکتشافی

۴) بازبینی راه‌حل ـ تغییر بازنمایی ـ اثر نهفتگی ـ روش اکتشافی

novinkonkor.com

۸۵- «یک مغازه‌دار می‌خواهد در ماه آینده فروش خود را ۳۰ درصد افزایش دهد، برای این کار تصمیم می‌گیرد اجناس خود را با ۱۰ درصد تخفیف بفروشد. او در پایان ماه مقدار فروش خود را با ماه قبل مقایسه می‌کند و متوجه می‌شود ۱۲ درصد افزایش فروش داشته است. برای ماه بعد میزان تخفیف را از ۱۰ درصد به ۱۵ درصد افزایش می‌دهد، ولی مقدار فروش او تغییر چندانی نمی‌کند. او نهایتاً تصمیم می‌گیرد که جدای از مغازه و فروش حضوری، فروش را در فضای مجازی و به صورت غیرحضوری نیز شروع کند.»

با توجه به متن، مشخص کنید که به‌ترتیب قسمت‌های مشخص‌شده مربوط به کدام مرحلهٔ حل مسئله است و آن مرحله چه ویژگی‌ای دارد؟

۱) ارزیابی راه‌حل: ملاک روشنی برای فهم موقعیت می‌دهد ـ بازبینی راه‌حل: مناسب افرادی است که مسائل را به خوبی حل می‌کنند ـ انتخاب راه‌حل جایگزین: کوتاهی در این مرحله ما را به راه‌حل‌های غیرمنطقی هدایت می‌کند.

۲) ارزیابی راه‌حل: ملاک روشنی برای فهم موقعیت می‌دهد ـ اصلاح راه‌حل: مناسب افرادی است که مسائل را به خوبی حل می‌کنند ـ انتخاب راه‌حل جایگزین: در این مرحله راه‌حل را اساساً تغییر می‌دهیم.

۳) تشخیص مسئله: اولین گام حل مسئله است ـ بازبینی راه‌حل: مناسب افرادی است که مسائل را به خوبی حل می‌کنند ـ انتخاب راه‌حل جایگزین: در این مرحله راه‌حل را اساساً تغییر می‌دهیم.

۴) بازبینی راه‌حل: ملاک روشنی برای فهم موقعیت می‌دهد ـ ارزیابی راه‌حل: مناسب افرادی است که مسائل را به خوبی حل می‌کنند ـ انتخاب راه‌حل جایگزین: در این مرحله راه‌حل را اساساً تغییر می‌دهیم.

۸۶- محمد در نظر دارد در دانشگاه، رشتهٔ حقوق را برای تحصیل انتخاب کند. ترتیب مراحل تصمیم‌گیری از لحاظ تقدّم و تأخّر، در کدام گزینه درست است؟

الف ـ شناسایی رشته‌های تحصیلی علوم انسانی در دانشگاه‌ها

ب ـ انتخاب رشتهٔ تحصیلی حقوق

ج ـ بررسی ویژگی‌های رشته‌های تحصیلی از نظر نوع دانشگاه، محتوای دروس و ...

د ـ بررسی میزان رضایت از تحصیل در رشتهٔ حقوق و نمرات درسی او در دانشگاه

۱) ج ـ ب ـ الف ـ د
۲) الف ـ ج ـ د ـ ب
۳) الف ـ ج ـ ب ـ د
۴) ج ـ الف ـ د ـ ب

۸۷- کدام عبارت یا عبارت‌ها در مورد متن زیر درست است؟

«حنا بین انتخاب دو رشتهٔ مطلوب حقوق و روان‌شناسی مردد بود، او با وجود آن‌که خوب صحبت می‌کرد و هوش بالایی هم داشت نگران بود که نتواند وکیل خوبی شود. از آن‌جایی که تعدادی از دوستانش رشتهٔ روان‌شناسی را انتخاب کردند او نیز همین رشته را برگزید. او دو سال با خود کلنجار رفت و متوجه شد که روان‌شناسی را دوست ندارد، اما با این وجود به تحصیل در این رشته تا پایان دورهٔ تحصیل ادامه داد.»

الف) نوع تصمیم حنا مهم، پیچیده و گروهی و نوع تعارض وی گرایش ـ گرایش بوده است.

ب) حنا تنها به خاطر هزینه‌های قبلی از تحصیل انصراف نداد و تا آخر رشتهٔ روان‌شناسی را ادامه داد.

ج) سبک تصمیم‌گیری حنا برای انتخاب رشته، وابسته بوده است.

د) حنا مراحل تصمیم‌گیری را به خوبی و درستی طی نکرده است.

هـ) عدم کنترل هیجانات مانع انتخاب رشتهٔ حقوق توسط حنا شده است.

۱) الف ـ ب
۲) ب ـ ج ـ هـ
۳) ج ـ د
۴) الف ـ ب ـ ج

novinkonkor.com

۸۸- هر عبارت به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

ـ ریحانه در طی گفت‌وگو با فرد مورد علاقه‌اش و تحت‌تأثیر قرار گرفتن توسط او، تصمیم می‌گیرد جلسات درمانش را رها کند.

ـ نیما مدتی است تحت فشار روانی فقدان پدرش، عصبی به نظر می‌رسد و بیشتر با همسرش سر چیزهای کوچک دچار خشم‌های انفجاری می‌شود و اخیراً دست به کارهایی می‌زند که به خودش ضرر زده است.

ـ یاسمن در کنکور رتبهٔ خوبی آورده است، اما به دلیل این‌که دوست صمیمی‌اش به رتبهٔ قبولی نرسیده، تصمیم دارد در سال آینده همراه دوستش مجدد در کنکور شرکت کند.

ـ آرین قرار است کار پایان‌نامهٔ خود را آغاز کند، اما هر چه به زمان تحویل نزدیک می‌شود، بیشتر مضطرب می‌شود و وقت را صرف کارهای متفرقه می‌کند.

۱) تکانشی ـ احساسی ـ وابسته ـ اجتنابی
۲) احساسی ـ تکانشی ـ احساسی ـ تکانشی
۳) احساسی ـ تکانشی ـ وابسته ـ اجتنابی
۴) وابسته ـ احساسی ـ احساسی ـ تکانشی

۸۹- کدام گزینه در خصوص موانع تصمیم‌گیری نادرست است؟

۱) توصیه می‌شود برخی افرادی که ترس زیادی دارند، روی حس کارایی خود برای تصمیم‌گیری کار کنند.

۲) گاهی می‌توان از احساسات استفاده کرد و با واکنش‌های هیجانی، از تصمیمات نادرست جلوگیری کرد.

۳) ممکن است افراد از توجه به آنچه در تقابل با دیدگاهشان قرار می‌گیرد، اجتناب ورزند.

۴) گاهی باید دید معقولی اتخاذ کرد و به توانایی‌ای که در خود می‌بینیم مقداری تردید کنیم.

۹۰- فرض کنید معلم روان‌شناسی کلاس‌تان به هر دانش‌آموز چهار کارت داده است که در آن‌ها پیشنهاداتی برای تصمیم‌گیری بهتر ذکر شده است. شما باید کارتی را که بیشترین خطا را دارد، انتخاب کنید. اگر کارت‌های زیر به شما داده شود، کدام‌یک را انتخاب می‌کنید؟

(کارت الف)

۱. موضوع تصمیم‌گیری را دقیق بشناسید.

۲. نمی‌شود همیشه از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کرد.

(کارت ب)

۱. لازم نیست در تمام تصمیم‌گیری‌ها میانبر بزنید.

۲. میانبر زدن پیچیدگی تصمیم را کاهش می‌دهد.

(کارت ج)

۱. کودکان و نوجوانان نباید با افراد غریبه صحبت کنند.

۲. نباید سوار تاکسی‌ای شد که رانندهٔ آن را نمی‌شناسیم.

(کارت د)

۱. مخفی کردن موضوعات از اطرافیان جزء موقعیت‌های پرخطر محسوب می‌شود.

۲. نباید به هیچ‌وجه به دیگران و مخصوصاً غریبه‌ها اعتماد کرد.

۱) الف
۲) ب
۳) ج
۴) د

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۶/۱۶

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

۲

آزمون ۱۶ شهریورماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۵۰ تا ۱۱ صبح

۷۰ سؤال در ۷۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه و منطق	۷	۶	۴	۲	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۲	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	اختیاری	منطـــق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	اختیاری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اَلصِّدْقُ
اِرْحَموا ثَلاثَةً
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۶۵ تا ۹۰

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ – ۹۶)

۹۱- ﴿ إنّ الله لا يُغيِّر ما بقوم حتّى يُغيِّروا ما بأنفسهم ﴾:

۱) بی‌گمان الله دگرگون نمی‌سازد درون قوم را إلّا این‌که آن‌چه را در درون دل‌ها دارند، دگرگون کنند!

۲) الله قطعاً آن‌چه را قومی در درون دارند، عوض نمی‌کند، إلّا این‌که آن‌چه در درون آن‌هاست، تغییر یابد!

۳) همانا خداوند آن‌چه را در قومی هست، تغییر نمی‌دهد تا این‌که آن‌چه را در خودشان است، تغییر دهند!

۴) خداوند بی‌شک چیزهایی را که در قوم هست، عوض نمی‌کند، مگر این‌که آن‌چه در دل دارند، تغییر کند!

۹۲- « كان الشّابُّ الكذّاب يسبحُ في البحر فهو تظاهرَ بالغَرقِ و كرَّر هذا العملَ ثلاث مرّاتٍ!»:

۱) جوانی دروغگو در دریا شنا می‌کرد، پس او به غرق‌شدن وانمود کرد و این کار را سه مرتبه تکرار کرد!

۲) جوان دروغگو در دریا در حال شناکردن بود، پس او تظاهر کرد به غرق‌شدن و این کار را سه بار تکرار نمود!

۳) جوان دروغگو در دریا شنا می‌کرد، پس او وانمود به غرق‌شدن کرد و این عمل را سه بار تکرار نمود!

۴) جوانی که دروغ می‌گفت، هنگام شناکردن در دریا وانمود به غرق‌شدن کرد و این عمل را سه مرتبه تکرار کرد!

۹۳- « لا تَستَشِرِ مَن لا يَعمل بما يقوله، فإنّه لا يَستطيع أن يَهديك، لأنّه هو نفسُه قَد ضلّ عن سبيل الحق!»:

۱) با کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند، مشورت مکن، چه او نمی‌تواند تو را هدایت کند، زیرا او خود از راه حق گمراه شده است!

۲) هرگز با کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند شور نکن، که او نمی‌تواند راهنمای تو باشد، از آنرو که خود از راه درست گم گشته است!

۳) نباید با کسی که به گفتهٔ خود عمل نمی‌کند مشورت کنی، چه نمی‌تواند تو را راهنمایی کند، زیرا او از راه حق گم گشته است!

۴) از کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند، مشورت نخواه، زیرا کسی که از راه درست گمراه است نمی‌تواند هدایتگر باشد!

۹۴- عيّن الصّحيح:

۱) أَخَذ الرّجلُ الفاضِل العَهدَ مِن شابٍّ يَتظاهَرُ بالإيمان!: مرد دانا از جوانی پیمان گرفت که به ایمان تظاهر کرده بود!

۲) كَبُرت خيانةً أن تَعملوا لِمَصلَحة مَن يَظلمُنا!: خیانت بزرگی است که برای مصلحت کسی کار کنی که به ما ستم می‌کند!

۳) لِنَرحَم عالماً مُجدّاً ضاعَ بَينَ الأراذِل الجُهّال!: باید به عالِم کوشایی که میان فرومایگانِ نادان تباه شده است، رحم کنیم!

۴) فَرِّج عَن المَكروبِ تَكتَسِبْ رِضا الرَّبِّ العَظيم!: اندوه غمگین را برطرف کرد تا خشنودی پروردگار بزرگ را به‌دست آورد!

۹۵- « آن مرد در میان موج‌های بسیار دریا شنا می‌کرد، اما ناگهان احساس غرق‌شدن کرد و دوستانش را صدا زد تا به او کمک کنند!»؛ عيّن الصّحيح:

۱) ذلك الرّجل بين أمواج البحر الكثيرة كانَ يسبح، لكنّه بَغتَةً يَشعُر بأن يَغرقَ و نادى أصحابه لِيُساعِدوه!

۲) كان ذلك الرّجل يَسبح بين أمواج البحر الكثيرة، لكنّه فجأةً شَعَرَ بالغَرقِ و نادى أصدقائه لِيُعينوه!

۳) ذلك الرّجل كانَ يسبح بين أمواج البحر الكثير، لكنّه شَعَرَ بالغَرقِ بَغتَةً و نادى أصحابه لِيُساعِدونه!

۴) بين أمواج البحر الكثيرة كان يسبح ذلك الرّجل، لكنّه شَعَرَ بالغَرقِ و يُنادي أصدقائه لِيُعينوه فجأةً!

novinkonkor.com

۹۶- **عيّن الأبعد من المفهوم: « الدّهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك! »**

۱) دورِ گردون گر دو روزی بر مرادِ ما نرفت — دائماً یکسان نباشد حالِ دوران غم مخور

۲) چو روزگار نسازد ستیزه نتوان برد — ضرورت است که با روزگار درسازی

۳) نیست غم گر به دل از عشق غباری برسد — از پس گرد به ناچار سواری برسد

۴) چنین است رسم سرای درشت — گهی پشت به زین و گهی زین به پشت

۹۷- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) الصِّدقُ مَعَ اللهِ يَتَجَلَّى بإخلاصِ الأعمالِ لَه!

۲) ذلِكَ الشّابُّ يَتَظاهَرُ بِالغَرْقِ وَ النّاسُ لَمْ يَلتَفَتوا إلَيه!

۳) أُسِرَتْ سَفّانةُ ابْنَةُ حاتِمِ الطّائيِّ الّذي يُفَرِّجُ عَنِ المَكروبِ!

۴) لِنَرْحَمْ عَزيزاً ذَلَّ وَ غَنيّاً افتَقَرَ وَ هذِهِ مِن صفاتِ المُؤمِنينَ!

۹۸- **عيّن الموصوف في محلّ الفاعل:**

۱) أُنقِذَ رجلٌ مسافرٌ مِن الغرق في الماءِ!

۲) عصفت الرّياحُ خرَّبت البيت الجميل جنب الشّاطئ!

۳) الكتاب صديقٌ يُنقذكَ مِن مُصيبةِ الجهل!

۴) يُعجبني عيد يفرحُ فيه جميع الفقراء!

۹۹- **عيّن فعلين مضارعين يُعادلان الماضي في المَعنى:**

۱) لم يئس بعض المُعلّمين من نجاح تلميذٍ لم يطالع للامتحانات!

۲) من لم يصل إلى السّرور على الأرض لن يحصل عليه في السّماء!

۳) الطّلّاب لم يدخلوا صالة الامتحان لأنّ مدير المدرسة لم يسمح لهم!

۴) أيّها الرجلُ! لم لا تنام عدّة ساعات من اليوم و تعمل في مصنعك دائماً!

۱۰۰- **عيّن حرف «اللّام» يختلف في النّوع و المعنى:**

۱) تكريم الإسلام للعلم سبب لتقدّم المسلمين العلميّ!

۲) لأجعل الجهد نصب أعيني حتّى أصل إلى هدفي!

۳) الطالب الناجح طوالَ السّنة الدّراسيّة ليستشِر المُعلّمينَ!

۴) لنبحث عن عوامل تطوُّر البلاد الأُخرى و نجعلها أمام أعيننا!

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

المَعالِمُ الخَلّابَةُ
صِناعَةُ النِّفطِ
درس‌های ۶ و ۷
صفحه‌های ۷۱ تا ۹۴

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۰۱ - ۱۰۴)

۱۰۱- ﴿ و لمّا رأى المؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وعدَنا الله ﴾:

۱) و هنگامی که مؤمنان گروه‌ها را دیدند گفتند این چیزی است که خداوند به ما وعده داد!

۲) و وقتی که مؤمنان حزب‌ها را دیدند گفتند این همان چیزی است که خداوند به ما وعده داده بود!

۳) و در آن زمان که مؤمنان فرقه‌ها را دیدند گفتند این چیزی است که به خداوند وعده داده بودیم!

۴) و زمانی که افراد گروه‌ها مؤمنان را دیدند چنین گفتند که این چیزی است که به خداوند وعده دادیم!

۱۰۲- « إن كان بئر النّفط في الطبقات الصخريّة يستغرق استخراجُه وقتاً طويلاً!»:

۱) چاه نفت اگر در طبقات سنگی باشد استخراجش وقت زیادی می‌گیرد!

۲) چاه نفت هرگاه در طبقه‌هایی از سنگ بود استخراج آن وقت زیادی می‌گرفت!

۳) هرگاه چاه نفت در طبقاتی از سنگ‌ها باشد خارج کردن نفتش زمان زیاد خواهد گرفت!

۴) اگر چاه نفت در طبقه‌های سنگی بوده باشد خارج کردن نفت آن وقت زیادی می‌گیرد!

۱۰۳- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ فَانظروا كيفَ كان عاقِبةُ الّذينَ من قبلُ ﴾: و بنگرید سرانجام پیشینیان چگونه بوده است!

۲) ﴿ ستُكتَبُ شهادتُهم و يُسألونَ ﴾: گواهی‌های آن‌ها را خواهند نوشت و (دربارهٔ آن) خواهند پرسید!

۳) المناطقُ الثّقافيةُ في ايران تَجذب كثيراً من السّائحين!: مناطق فرهنگی ایران گردشگران بسیاری را جذب می‌کند!

۴) يُصنعُ مِن النِّفطِ المَطّاطُ و العطورُ و مُبيداتُ الحشرات!: پلاستیک و عطرها و حشره‌کش‌ها از نفت ساخته شده‌اند!

۱۰۴- «کشاورزان از چاه روستا آبی استخراج کردند!»؛ عيّن الصّحيح:

۱) استخرج الفلّاحون ماءً من بئر القرية!

۲) استخرج هؤلاء الفلّاحون ماءً من بئر القرية!

۳) استخرجوا الفلّاحون ماءً من البئر في قرية!

۴) استخرجوا هؤلاء الفلّاحون الماءَ من بئر في القرية!

novinkonkor.com

■■ اِقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يُناسب النّصّ:

هناك أنواع كثيرة من الأحجار الكريمة تُشاهد بألوان مختلفة و أشكال عديدة، منها العقيق و الفيروزج و الياقوت! يُقال إنّ لكلّ منها فوائد ولكن كثير من النّاس يستفيدونها لأجل الزّينة و الجمال، كما تراها في الخواتم أو بعض النّقوش. تختلف هذه الأحجار من حيث الظّروف الّتي تقع فيها أو العناصر الّتي تدخل في تكوينها، تؤثّر الأخيرة في ظاهرة الألوان المختلفة أكثر من غيرها. بعض هذه الأحجار توجد قريباً من سطح الأرض كالياقوت و بعضها في أعماق كثيرة.

يمكن أن نرى الأحجار في السّوق و هي غيرطبيعيّة كالياقوت الإصطناعيّ لأنّ الحجر الأصلي نادر الوجود في الطّبيعة و يستخرج في أفريقيا و آسيا و أستراليا أكثر من أيّ مكان آخر!

۱۰۵- عيّن الصّحيح عن معنى «الكريمة» في السّطر الأوّل من النّصّ:

۱) الجميلة ۲) الثّمينة

۳) الثّقيلة ۴) السّخيّة

۱۰۶- عيّن الصّحيح:

۱) هناك ثلاثة أنواع من الأحجار الكريمة!

۲) لا تُشاهَد الأحجار الكريمة الطّبيعيّة في الأسواق!

۳) إن توجَد الحجارة قريباً من سطح الأرض فهي ليست غالية!

۴) من الصّعب الحصول على الأحجار الأصلية كالياقوت و غيره!

novinkonkor.com

۱۰۷- **عيّن الخطأ حسبَ النّصّ:**

۱) يمكن أن نجد الياقوت في أكثر أماكن الأرض و قارّاتها!

۲) الظّروف أكثرُ تأثيراً في إيجاد الألوان الجميلة في الحجارة!

۳) هناك عوامل تؤثّر في استخدام الأحجار الكريمة سوى الجمال!

۴) بعض النّاس يستفيدون من الأحجار الإصطناعيّة للجمال و التّزيين!

۱۰۸- **عيّن الخطأ في الإعراب و التّحليل الصرفي: « تختلف – بعض – هي – يستخرج »**

۱) تختلف: فعل مضارع – للمفرد الغائب – مزيد ثلاثي من باب افتعال / فعل و الجملة فعليّة

۲) بعض: اسم – مفرد و مذكّر – مبني – مضاف إلى إسم إشارة / مبتدأ للجملة الاسميّة

۳) يستخرج: مزيد ثلاثي، و له ثلاثة حروف زائدة – مجهول / فعل و الجملة فعليّة

۴) هي: اسم إشارة للقريب – للمؤنّث – مبني / مبتدأ للجملة الاسميّة

۱۰۹- **عيّن الفاعل ليس معرباً:**

۱) يَستَفيدُ البَشَرُ يَوماً مِن تِلكَ المُعجِزَة البَحريَّة!

۲) لا تَتَحَرَّكُ عَينُ البومَةِ، فَإِنَّها ثابِتَةٌ!

۳) يَأخُذُها النّاسُ لِطَبخِها و تَناوُلِها!

۴) تَحدُثُ هذِهِ الظّاهِرَةُ مَرَّتَينِ في السَّنَةِ أحياناً!

۱۱۰- **عيّن ما لا يوجَد فيه نائب الفاعل:**

۱) عَلى امتِداد الأنابيب وُجدت أعمِدَةُ اتّصالات كَمَحَطّات إنذار!

۲) المُواطِنونَ يُحذَّرونَ مِن حَفرِ الأرض لِبِناءِ عِمارة!

۳) العاقلُ لا يُصَدِّقُ قَولَ الّذي يَكذبُ كَثيراً!

۴) ما عُمِّرَت البُلدانُ بِمثلِ العدل!

novinkonkor.com

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمام علیٍّ (ع)
متن درس، الحروف المشبّهة بالفعل،
لا النّافیة للجنس، تمارین
صفحه‌های ۱ تا ۱۴

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم (۱۱۱ – ۱۱۶)

۱۱۱- نهایی ﴿ **یا أیُّها الرسولُ لا یحزُنْكَ الّذینَ یُسارِعونَ في الكُفرِ . . .** ﴾: ای پیامبر ...

۱) کسانی که در کفر ورزیدن شتاب کرده‌اند، تو را اندوهگین نمی‌کنند!

۲) آنانی که در کفر ورزیدن شتاب می‌کنند، نباید تو را غمگین سازند!

۳) نباید از کسانی که در کفر خویش شتاب کرده‌اند، ناراحت شوی!

۴) از کسانی که در کفر شتاب می‌کنند، هرگز اندوهگین نباش!

۱۱۲- « **أیُّها النّاس! لا تَظنّوا أنّکم لا تکونون إلّا أجراماً صغیرة في هذه الدنیا، لا شكّ أنّه قد انطوی فیکم العالمُ الأکبر!**»:

ای مردم! ... ازمون وی ای پی

۱) هرگز گمان نکنید که تنها شما پیکرهای کوچکی در این دنیایید، بی‌شک جهان بزرگتری را در وجودتان درهم پیچیده‌اند!

۲) تصور نکنید که فقط شما جسم‌های کوچک در این دنیا می‌باشید، بی‌شک دنیای بزرگی در شما درهم پیچیده است!

۳) گمان نکنید که شما فقط پیکرهای کوچکی در این دنیا هستید، بدون شک، در شما، هستی بزرگتر پیچیده شده است!

۴) هیچگاه گمان نکنید که شما تنها جسم‌های کوچکی در دنیا هستید، شکی نیست که جهانی بزرگ در وجودتان درهم پیچیده است!

۱۱۳- « **خُلِقنا مِن طینَةٍ ولکنَّ العالَم الأکبر قَد انطَوی فینا. أَ تزعمونَ أَنّکُم أجرام صَغیرةٌ و تَغفلونَ عَن الّذي یُدیرُ شُؤونَ النّاسِ و یَجمعُ عِظامَکُم؟!**»:

۱) از تکّه گلی خلق شدیم، اما درونمان جهانی بزرگتر را به هم پیچیده‌اند. آیا تصور می‌کنید که شما موجودات کوچکی هستید و از کسی غافل هستید که چرخاندن امور مردم به دست او است و او استخوان‌هایتان را جمع می‌کند؟!

۲) ما را از تکّه گلی خلق کرده‌اند، ولی جهانی بزرگتر درونمان در هم پیچیده شده است. آیا می‌پندارید که شما موجودات کوچکی هستید و از کسی غافل هستید که ادارهٔ امور مردم به دست او است و او استخوان‌ها را جمع می‌کند؟!

۳) از تکّه گلی ما را آفریده‌اند، اما جهان بزرگتر درونمان در هم پیچیده شده است. آیا می‌پندارید که شما پیکرهای کوچکی هستید و از کسی غافل هستید که امور مردم را اداره می‌کند و استخوان‌های شما را جمع می‌کند؟!

۴) از تکّه گلی آفریده شدیم، ولی درونمان جهان بزرگتر به هم پیچیده شده است. آیا گمان می‌کنید که شما پیکرهای کوچکی هستید و از کسی غافل هستید که امور مردم را می‌چرخاند و استخوان‌هایتان را جمع می‌کند؟!

۱۱۴- نهایی « **لا تُطعِموا المَساکینَ مِمّا لا تأکُلونَ!**»:

۱) نباید تهیدستان را از آنچه نمی‌خورید، غذا دهید!

۲) تهیدستان را از آنچه نمی‌خورید، غذا ندهید!

۳) تهیدستان را از آنچه نمی‌خورند، نباید غذا دهید!

۴) تهیدستان از آنچه شما نمی‌خورید، نمی‌خورند!

novinkonkor.com

۱۱۵- **عيّن الخطأ:**

۱) كأنّ الجنديّ الشّجاع عند الحرب أسدٌ أمام العدوّ!: گویی سرباز شجاع به وقت جنگ، شیری است در مقابل دشمن!

۲) ليت أيّ طفل لا يموت من الجوع في العالم!: ای کاش هیچ کودکی در جهان از گرسنگی نمیرد!

۳) لعلّنا نكتسب النّجاح بقدر جهدنا في الافعال!: امید است به اندازهٔ تلاش در کارهایمان موفقیت کسب کنیم!

۴) لا حبّ في الدنيا أجمَل من حبّ الوالدين للأولاد!: هیچ عشقی در دنیا، زیباتر از عشق پدر و مادر به فرزندان نیست!

۱۱۶- **عيّن غير المناسب في المفهوم:**

۱) ﴿ ربَّنا لا تُحمّلنا ما لا طاقة لنا به ﴾ : ﴿ لا يُكلّف الله نفساً إلّا وسعها ﴾

۲) ﴿ هل يَستوي الّذين يَعلمون و الّذين لا يَعلمون﴾: أرفَع المَنازل لأهل العلم!

۳) لا يرحم الله من لا يرحم النّاس: ارحم تُرحَم فإنّ الرحمن يَرحم الرحماء!

۴) و قدر كلّ امرئ ما كان يُحسنه: الفعل يُخبر عن بانيه!

۱۱۷- **عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

۱) لا فقرَ أشَدُّ مِن الجهلِ و لا عبادةَ مثلُ التَّفكُّرِ!

۲) إنّ المرءَ العاقِلَ مَن لا يُصدِّقُ كلامَ الكَذّابينَ أبداً!

۳) ليتَ طُلّابَنا المُجتهِدينَ يَنجحونَ في هذا الامتِحانِ!

۴) إنّما التَّفاخُرُ عِندَ النّاس أمرٌ مَذمومٌ فَعَليك التَّواضُعُ!

۱۱۸- **عيّن خبر الحروف المشبّهة بالفعل فعلاً:**

۱) لعلّ العالمَ الّذي أنتظره و تكلّمتُ عنه، محبوبٌ لك أيضاً!

۲) لا تَيأسوا من رحمة الله، إنّها قريبة من المحسنين!

۳) أكرِم أصدقاءك، كأنّهم جناحُكَ الّذي به تَطير!

۴) ليت إطعام مساكيننا يَكون مِمّا نحن نأكل!

۱۱۹- نهایی **عيّن الصّحيح للفراغَين: «لا . . . . . في المدرسة . . . . . بسبب الإمتحانات!»**

۱) طالبَ / حاضرٌ ۲) طالباً / حاضرٌ ۳) طالبٌ / حاضراً ۴) طالبَ / حاضراً

۱۲۰- **عيّن الخطأ حسب قواعد «لا» النّافية للجنس:**

۱) لا تعلّم في هذا الصّفّ لأنّ معلّمَهُ لا يجتهد!

۲) لا فصل كالربيعِ، الأشجارُ فيه نضرة!

۳) تعلّم المعلّمة الدّرس، لا طالب في الامتحان راسباً!

۴) لا قدرة أقوى مِن العقل لحلّ المشاكل!

novinkonkor.com

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

معرفت و شناخت
(ابزارهای شناخت، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت)
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۸

۱۲۱- کدام عبارت درست است؟

۱) خطاپذیری، پی‌بردن به خطا و اصلاح آن تفاوت اصلی شناخت حسی با سایر ابزارهای شناختی می‌باشد.

۲) دستاوردهای حاصل از شناخت عقلی، اساس بررسی‌های علمی صورت‌گرفته برای شناسایی جهان طبیعت است.

۳) معرفت شهودی بی‌واسطه است، یعنی بدون استفاده از حواس و با سیر و سلوک عقلانی در قلب عارف تجلی می‌کند.

۴) معارف وحیانی از سنخ شهود قلبی می‌باشند و درنتیجه فقط برای پیامبران که تنها دریافت‌کنندهٔ آن‌اند در دسترس می‌باشند.

۱۲۲- کدام گزینه دربارهٔ حواس درست است؟

۱) با کمک آن لزوماً همهٔ موجودات عالم طبیعت را می‌شناسیم.

۲) همواره در مسیر تحصیل معرفت از طریق آن خطا رخ می‌دهد.

۳) استفاده از تفاوت‌ها و شباهت‌های اشیا، محصول این ابزار است.

۴) شناخت ویژگی موجودات عالم طبیعت معلول استفاده از آن است.

۱۲۳- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، دربارهٔ خصوصیات ابزار شناختِ گفته‌شده درست است؟

الف) حس: یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار این شناخت، توانایی در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا است.

ب) معرفت شهودی: ابزار کسب معرفت شهودی، قلب است و واسطهٔ کسب آن، شهود قلبی نام دارد.

ج) شناخت تجربی: به کمک حواس و یافته‌های حسی می‌توان همهٔ قوانین جهان را شناخت که به آن شناخت تجربی می‌گویند.

د) شناخت عقلی: اصل یکسان عمل‌کردن طبیعت که پایهٔ شناخت تجربی است، بر آن استوار است.

۱) الف، ج ۲) الف، ج، د ۳) الف، د، ب ۴) الف، د

۱۲۴- چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟

ـ ابن‌سینا چون در تبیین قواعد عقلی علوم طبیعی نقش به‌سزایی داشت، به عنوان پایه‌گذار علوم تجربی شناخته می‌شود.

ـ عقل می‌تواند هم دربارهٔ حواس بیرونی و هم حواس درونی نظر بدهد.

ـ عقل می‌تواند بدون حس و شناخت حسی نیز به شناخت حقایق معتبری برسد.

ـ قانون علیت پایه و اساس شناخت تجربی است؛ چنان‌چه در کتابِ شفا بیان شده است.

ـ علم ریاضی را می‌توان بر اساس حس و تجربه نیز طرح‌ریزی کرد.

ـ همهٔ انسان‌ها می‌توانند با مجاهدت نفسانی، شهود قلبی داشته باشند.

ـ خداوند به واسطهٔ پیامبران معارفی را در دسترس انسان می‌گذارد که شهود وحیانی نام دارد.

۱) ۶ مورد ۲) ۳ مورد ۳) ۴ مورد ۴) ۵ مورد

۱۲۵- پارمنیدس ... ارسطو بر این باور است که جهان هستی...

۱) همچون ـ ساکن و بی‌حرکت است؛ چون این چیزی‌ست که حواس به ما نشان می‌دهد و دریافت‌های حسی تماماً غلط‌اند.

۲) برخلاف ـ قابل شناخت نیست؛ چون مادّی است و ماده فقط با استفاده از حواس شناخته می‌شود که ابزار معتبری نیست.

۳) همچون ـ فقط با استفاده از عقل شناخته می‌شود و عقل است که هرگونه حرکتی را نفی می‌کند و آن را توهم می‌شناسد.

۴) برخلاف ـ با حس، قابل شناخت نیست در حالی که ارسطو آن را به عنوان ابزاری معتبر برای شناخت معرفی می‌کند.

novinkonkor.com

۱۲۶- همهٔ عبارت‌های مطرح‌شده مربوط به یک دیدگاه هستند؛ به‌جز ...

۱) از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید، بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم.

۲) من نیازمند رشته‌ای هستم که بتوانم با تبحر در آن به درآمد بالایی دست یابم.

۳) با توجه به شرایط فعلی، گمان می‌کنم آب داخل کتری دست را می‌سوزاند.

۴) ما نیازمند باورهایی هستیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند.

۱۲۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر عبارت را به‌اشتباه پر می‌کند؟

«از نظر ویلیام جیمز .....»

۱) کشف واقعیت را نباید غایت بگیریم.

۲) تنها ابزار شناخت، حس و تجربه است.

۳) سودمندی به معنی صحت گزاره‌ها نیست.

۴) به واقعیت رسیدن توسط تجربه ممکن نیست.

۱۲۸- کدام عبارت درست است؟

۱) تجربه‌گرایانی نظیر جان لاک، نقشی برای عقل در شناخت و معرفت قائل نیستند.

۲) نسبی‌گرایان حتی شناخت حسی را نیز همگانی نمی‌دانند و معتقدند در آن تفاوت نظر امکان‌پذیر است.

۳) پراگماتیست‌ها معتقدند که هرچند تجربه قادر به درک واقعیت است، اما کشف آن لزومی ندارد.

۴) از نظر فرانسیس بیکن، علت پیشرفت نکردن علوم این است که از عقل در آن استفاده شده است.

۱۲۹- کدام عبارت، بیان‌کنندهٔ مواردی از نقض نظریهٔ پوزیتیویست‌ها است؟

۱) دانش تجربی واقعیت را آن‌طور که هست، نشان نمی‌دهد.

۲) با پیشرفت علم، بسیاری از نظریه‌های علمی تغییر کرده‌اند.

۳) دانشمندان در بررسی نظریه‌های علمی نیز، از ابزار عقل استفاده می‌کنند.

۴) هرکس متناسب با باورهای خود، به شناختی متفاوت از دیگران دست می‌یابد.

۱۳۰- کدام عبارت به نارسایی پوزیتیویسم اشاره می‌کند؟

۱) تجربهٔ علمی صلاحیت و توان ورود به برخی از حیطه‌های معرفت بشری را ندارد.

۲) با آن‌چه که در دانش تجربی کسب می‌شود، نمی‌توان باورهای سودمندی کسب کرد.

۳) امور قابل ارزیابی تجربی، در صورتی‌که با تجربه اثبات نشوند، فاقد اعتبار معرفتی هستند.

۴) هر فردی متناسب با وضعیت خود، به شناختی می‌رسد که با شناخت دیگری متفاوت است.

novinkonkor.com

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی
(قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی)
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

۱۳۱- با در نظر گرفتن صدقِ قضیهٔ «اگر این موجود، غیرناطق باشد، انسان نیست.»، کدام‌یک از قضایای زیر صادق نیست؟

۱) لزوماً نمی‌توان گفت هر ناطقی انسان است.
۲) بعضی غیرناطق‌ها انسان نیستند.
۳) هیچ غیرناطقی انسان نیست.
۴) بعضی ناطق‌ها انسان‌اند.

۱۳۲- اگر از مقدمهٔ «اگر جسمی خردمند باشد، حیوان است» نتیجه بگیریم «الاغ حیوان نیست» دچار چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

۱) رفع تالی ۲) وضع مقدم ۳) وضع تالی ۴) رفع مقدم

۱۳۳- از قضیهٔ «این موجود یا انسان است یا غیرحیوان»، درستی کدام قضیه را می‌توان فهمید؟

۱) هیچ غیرانسانی حیوان نیست.
۲) بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند.
۳) بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند.
۴) بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.

۱۳۴- شکل مغالطهٔ کدام‌یک از استدلال‌های زیر با بقیه متفاوت است؟

۱) از این استدلال که «هر جسم آسمانی، ستاره باشد، نورانی است»، می‌توان نتیجه گرفت که «ماه ستاره است».
۲) از استدلال «اگر مردم چاق باشند، دارند که بخورند» نتیجه می‌گیریم که «آن‌ها چاق هستند».
۳) از این استدلال که «اگر سیگار بکشم، عمرم کوتاه خواهد شد» به این نتیجه برسیم که «عمری طولانی خواهم داشت».
۴) از قوی بودن صدا معلوم است که به مرکز انفجار نزدیکیم؛ چون هر قدر به محل انفجار نزدیک باشیم، صدای آن بیشتر است.

۱۳۵- در کدام گزینه بین قیاس استثنایی و مورد مطرح‌شده مطابقت وجود دارد؟

۱) در کنکور رتبهٔ خوبی می‌آورم، اگر طبق برنامه پیش بروم. رتبه‌ام خراب شد، پس طبق برنامه پیش نرفته‌ام: وضع مقدم
۲) در صورتی که علت تامّه موجود باشد، معلول هم موجود می‌شود. علت ناقصه است، پس معلول موجود نمی‌شود: وضع مقدم
۳) اگر درآمد خوبی داشته باشم، آنگاه می‌توانم خودروی مدنظرم را بخرم. درآمد خوبی ندارم، پس نمی‌توانم خودروی مدنظرم را بخرم: وضع تالی
۴) حتماً بیماری قلبی می‌گیرم، اگر از مواد خوراکی با چربی بالا استفاده کنم. قلب سالمی دارم، پس غذای چرب نخورده‌ام: رفع تالی

۱۳۶- در کدام گزینه هر دو مورد قضیهٔ شرطی است و با مقدم آغاز می‌شود؟

۱) مطلب گر توانگری خواهی ـ اگرم تو خصم باشی نروم ز پیش تیرت
۲) اگر دنیا نباشد دردمندیم ـ یا مکن با پیلبانان دوستی یا بنا کن خانه‌ای در خور پیل
۳) اگر بینی که نابینا و چاه است ـ اگرچه حسن‌فروشان به جلوه آمده‌اند
۴) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن ـ هرکه را صبر نیست حکمت نیست

۱۳۷- وقتی از قضیهٔ «اگر موجودی گیاه باشد، نامی است.» نتیجه بگیریم که «انسان گیاه است.» مرتکب چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

۱) تمثیل ناروا ۲) ایهام انعکاس ۳) رفع مقدم ۴) وضع تالی

۱۳۸- اگر از قضیهٔ «اگر کسی به دانشگاه رفته باشد، دیپلم دارد.» به این نتیجه برسیم که سامان در امتحانات نهایی قبول شده است، از کدام قاعده در قیاس استثنایی به این نتیجه رسیده‌ایم؟

۱) وضع تالی ۲) رفع تالی ۳) وضع مقدم ۴) رفع مقدم

۱۳۹- اگر قضیهٔ «این مقدار پیوسته یا مثلث است یا غیرشکل» درست باشد، کدام عبارت درست است؟

۱) هیچ غیرمثلثی شکل نیست.
۲) بعضی مثلث‌ها غیرشکل هستند.
۳) بعضی غیرشکل‌ها مثلث هستند.
۴) بعضی غیرشکل‌ها مثلث نیستند.

۱۴۰- کدام قیاس معتبر است؟

۱) اگر این قلم می‌نویسد، پس جوهر دارد. قلم جوهر دارد؛ پس می‌نویسد.
۲) اگر علی به خانه آمده بود، در قفل نبود. در قفل است؛ پس علی نیامده است.
۳) هیچ درّنده‌ای علفخوار نیست. بعضی از علفخوارها یال دارند؛ پس بعضی از درندگان یال ندارند.
۴) اگر جسمی فلزی باشد، در اثر حرارت داغ می‌شود. این ظرف فلزی نیست؛ پس در اثر حرارت داغ نمی‌شود.

novinkonkor.com

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی
جهان ممکنات،
جهان علّی و معلولی
تا پایان «دیدگاه فلاسفهٔ مسلمان»
درس‌های ۱، ۲ و بخشی از درس ۳
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۴۱- نوع حمل محمول بر موضوع در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) حمل متساوی‌الاضلاع بر مثلث
۲) حمل سه‌ضلعی بر دایره
۳) حمل زوج بر عدد
۴) حمل غول بر موجود

۱۴۲- نهایی کدام عبارت دربارهٔ دیدگاه فلاسفهٔ مختلف نسبت به مفهوم علیت، نادرست است؟

۱) وجه اشتراک دکارت با نگاه تجربه‌گرایانه به مسألهٔ علیت، تجربی‌بودن درک برخی مصادیق این رابطه است.

۲) وجه اختلاف فیلسوفان مسلمان با تمام تجربه‌گرایان در این است که آن‌ها معتقدند نمی‌شود با استفاده از تجربه قاعدهٔ علّیت را شناخت.

۳) فیلسوفان مسلمان معتقدند هنگامی‌که حرارت باعث تبخیر آب می‌شود، تجربه کشف می‌کند که حرارت علت تبخیر آن است.

۴) همهٔ تجربه‌گرایان معتقدند که انسان با مشاهدهٔ حوادث جهان به مرور نوعی توالی میان برخی پدیده‌های طبیعی می‌یابد.

۱۴۳- کدام گزینه دیدگاه فیلسوفان مسلمان، در مورد چگونگی درک رابطهٔ علیت نمی‌باشد؟

۱) هر نحوی از شناخت تجربی باید مبتنی بر علیت باشد.

۲) برای پی‌بردن به علّت حوادث طبیعی دست به تجربه می‌زنیم.

۳) علیت مبتنی بر اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین است.

۴) کشف و شناخت رابطهٔ علّیت مبتنی بر داده‌های تجربی است.

۱۴۴- نهایی چه نوع رابطه‌ای میان علت و معلول وجود دارد؟

۱) رابطه‌ای وجودی که هر دو به هم وابسته‌اند.
۲) رابطه‌ای ماهوی که یکی به دیگری وجود می‌دهد.
۳) رابطه‌ای وجودی که یکی به دیگری ماهیت می‌دهد.
۴) رابطه‌ای وجودی که یکی به دیگری غیروابسته است.

۱۴۵- کدام گزینه درست نمی‌باشد؟

۱) ممکن‌نبودن چیزی به معنی ممتنع‌بودن آن است.
۲) موجود نبودن یک مفهوم دلیلِ ممکن‌نبودنش نیست.
۳) وجود، ذاتی هیچ ماهیتی نیست.
۴) فرض وجود برای ممتنع‌الوجود بالذات محال عقلی‌ست.

novinkonkor.com

۱۴۶- اگر علّت موجود باشد امّا معلول به وجود نیاید، به معنی آن است که...

۱) آن علّت، علّت تامه نبوده است.

۲) معلول ممتنع‌الوجود بوده است.

۳) علّت آن حالت امکانی خود را از دست نداده است.

۴) حمل وجود برای معلول بی‌نیاز از دلیل است.

۱۴۷- نهایی تجربه‌گرایان در رابطه با اصل علیت کدام مورد را انکار می‌کنند؟

۱) بدیهی بودن رابطهٔ علیت

۲) تأثیر حس بر بنا نهادن اصل علیت

۳) تأثیر مشاهدات بر باورهای انسان

۴) تعاقب برخی از حوادث نسبت به هم

۱۴۸- رابطهٔ علت و معلول به‌ترتیب همانند رابطهٔ کدام‌یک از موارد زیر است؟

۱) ممکن‌الوجود بالذّات و واجب‌الوجود بالذّات

۲) واجب‌الوجود بالغیر و واجب‌الوجود بالذّات

۳) واجب‌الوجود بالذّات و واجب‌الوجود بالغیر

۴) واجب‌الوجود بالذّات و ممکن‌الوجود بالغیر

۱۴۹- با توجه به بحث «وجوب، امکان، امتناع» کدام عبارت نادرست است؟

۱) هر کدام از اشیای پیرامون ما ممکن‌الوجود است.

۲) هیچ واقعیتی ممتنع‌الوجود نیست.

۳) ممتنع‌الوجود مانند واجب‌الوجود یک مصداق بیشتر ندارد.

۴) همهٔ واقعیات ذاتاً یا ممکن‌الوجودند و یا واجب‌الوجود.

۱۵۰- کدام مورد، عبارت را مطابق نظر فیلسوفان مسلمان کامل می‌کند؟

«هنگامی که حرارت فلزی را منبسط می‌کند، . . . »

۱) تجربه کشف می‌کند که حرارت، علت انبساط فلز است.

۲) حس، انبساط فلز و تجربه علت منبسط‌شدن فلز را درک می‌کند.

۳) بداهت عقلی حکم می‌کند که فلز به خاطر حرارت منبسط شده است.

۴) تجربه حرارت را علت انبساط فلز یافته و اصل علیت را نتیجه می‌گیرد.

novinkonkor.com

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس دهم و یازدهم)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۸

۱۵۱- کدام عامل موجب تسریع جریان توسعهٔ کشورهای اروپایی همزمان با دورهٔ پایانی حکومت صفویه شد؟

۱) واقف نبودن حاکمان وقت ایران به موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود

۲) هماهنگی لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی با اقتصاد یکپارچه

۳) رقابت نظامی و تجاری دولت‌های اروپایی با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر

۴) تشکیل اتحادیهٔ اروپا و انتخاب واحد پولی مشترک

۱۵۲- با توجه به مسیر تاریخی اقتصاد ایران، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) ایران به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرارگرفتن در چهارراه بین‌المللی جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

ب) در دوران حکومت پهلوی، مواردی مانند: بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی و تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

پ) ویژگی عمدهٔ حکومت در دوران قاجار، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

ت) در دوران حکومت قاجار، بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی ساخته شد؛ با این حال ساختارهای اساسی اقتصاد کشور زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.

ث) در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر آموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطهٔ بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۱۵۳- کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی صحیح نمی‌باشد؟

۱) اقتصاد مقاومتی، اقتصادی پیشرفته، مردمی و دانش بنیان است که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی، آسیب‌ناپذیر است.

۲) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را نمی‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت؛ استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

۳) اقتصاد مقاوم، محصول خودباوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه و فراگیر مردمان سخت‌کوشی است که حاضر نیستند زیر سایهٔ بیگانگان زندگی کنند.

۴) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند ثبات اقتصادی، استحکام اقتصادی، تاب‌آوری اقتصادی و پایداری بر مقاوم‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

۱۵۴- به‌ترتیب، موارد کدام گزینه، جاهای خالی عبارات زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

الف) در اقتصاد معمولاً کشورهایی را که از قدرت ... بیش‌تری برخوردار باشند، پیشرفته‌تر می‌دانند.

ب) مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی ... است.

پ) گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با ... آن معادل درنظر می‌گیرند.

۱) تولیدی ـ محاسبهٔ مجموع ارزش کالاهای تولیدشدهٔ کشور در یک سال ـ توزیع عادلانهٔ درآمد

۲) درآمدی ـ محاسبهٔ مجموع ارزش کالاهای تولیدشدهٔ کشور در یک سال ـ افزایش درآمد

۳) تولیدی ـ نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ـ افزایش درآمد

۴) درآمدی ـ نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ـ توزیع عادلانه درآمد

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۵۵- جدول زیر، ارقام تولید پوشاک و مواد غذایی در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (با احتساب سال ۱۳۹۵به‌عنوان سال پایه) را نشان می‌دهد. رشد GDP واقعی برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ چند درصد است؟

سال	مواد غذایی		پوشاک	
	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)
۱۳۹۵	۱۰۰	۵۰۰	۵۰	۱۶
۱۳۹۶	۲۰۰	۶۰۰	۱۰۰	۲۰
۱۳۹۷	۳۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۲۵

۱)

سال	واقعی
۹۶	۲۰
۹۷	۱۷/۶

۲)

سال	واقعی
۹۶	۱۸/۲
۹۷	۲۰

۳)

سال	واقعی
۹۶	۲۰
۹۷	۱۶/۸

۴)

سال	واقعی
۹۶	۱۸/۲
۹۷	۱۹

۱۵۶- در عبارت‌های زیر، به چند ویژگی «کشورهای پیشرفته» اشاره شده است؟

- علاقه‌مندی به کسب درآمد و روحیهٔ فردی برای تلاش اقتصادی در این کشورها برجسته است.
- از سطح سواد و بهداشت عمومی بالایی برخوردارند.
- در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارند.
- درآمدها به صورت عادلانه‌تری توزیع شده است.
- قیمت‌ها از ثبات کامل، برخوردار است.
- در سطح منطقه و جهان تأثیرگذارند.
- این کشورها فاقد بیکاری می‌باشند.

۱) شش ۲) پنج ۳) چهار ۴) سه

۱۵۷- نمودار روبه‌رو مربوط به مرز امکانات تولید کشوری فرضی است. با توجه به نمودار:

الف) کدام نقطه، منحنی مرز امکانات تولید بعد از رشد اقتصادی را نشان می‌دهد؟

ب) کدام مورد می‌تواند منجر به این رشد اقتصادی شود؟

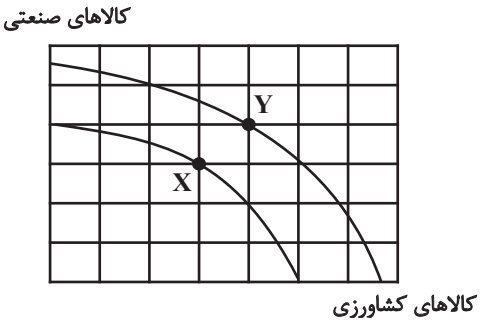

۱) الف) X ب) سرمایه‌گذاری بیشتر

۲) الف) X ب) توسعهٔ روش‌های تولید بهتر

۳) الف) Y ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی

۴) الف) Y ب) بهبود وضعیت توزیع درآمد

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

۱۵۸- جدول مقابل مربوط به وضعیت توزیع درآمد در کشور A با جمعیت ۸۹ میلیون نفر است. اگر درآمد ملی در این کشور برابر با ۲۰۰ میلیارد تومان باشد:

سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۵ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۹/۵ درصد
سهم دهک هفتم	۱۰ درصد
سهم دهک هشتم	۱۳ درصد
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۶/۵ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) چه میزان از درآمد ملی متعلق به دهک دوم است؟

ب) مجموع جمعیت چهار دهک آخر چند نفر است؟

ج) به طور میانگین سهم هر یک از افراد دهک سوم از درآمد ملی چقدر است؟

د) چنان چه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشور فرضی B برابر با ۹ باشد، توزیع درآمد در کدام کشور نامناسب‌تر است؟ازمون و ی ای پی

۱) الف) ۶ میلیارد تومان ب) ۳۵,۶۰۰,۰۰۰ نفر ج) ۹۸۸ تومان د) A

۲) الف) ۸ میلیارد تومان ب) ۳۵,۶۰۰,۰۰۰ نفر ج) ۸۹۸ تومان د) A

۳) الف) ۸ میلیارد تومان ب) ۳۶,۵۰۰,۰۰۰ نفر ج) ۹۸۸ تومان د) B

۴) الف) ۶ میلیارد تومان ب) ۳۶,۵۰۰,۰۰۰ نفر ج) ۸۹۸ تومان د) B

۱۵۹- جدول زیر دربردارندهٔ اطلاعات اقتصادی چهار کشور فرضی A، B، C و D است؛ با توجه به آن، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

کشور	درآمد سرانه (به ریال)	سهم دهک اول	سهم دهک دهم
A	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲/۵	۲۱
B	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱۰
C	۳,۵۰۰,۰۰۰	۴	۱۴
D	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱/۵	۷/۵

الف) توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

ب) در کدام کشور وسعت و اندازهٔ فقر بیش‌تر است؟

ج) کدام کشورها توزیع درآمد یکسانی دارند؟

۱) الف) C ب) A ج) B و D

۲) الف) D ب) B ج) A و C

۳) الف) C ب) A ج) A و C

۴) الف) D ب) B ج) B و D

۱۶۰- پاسخ درست سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) برخی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته از ... و ... برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

ب) در عبارت‌های «افزایش درآمد هر یک از کارکنان و کارگران شرکت‌ها» و «افزایش میانگین سال‌های تحصیلی کارمندان شرکت‌ها» به‌ترتیب کدام‌یک نشان‌دهندهٔ رشد اقتصادی و کدام‌یک نشان‌دهندهٔ پیشرفت اقتصادی است؟

۱) الف) شاخص‌های رشد ـ نهادهایی که ظاهراً با هدف توسعهٔ اقتصادی به وجود آمده‌اند. ب) رشد ـ رشد

۲) الف) شاخص‌های پیشرفت غربی ـ نهادهایی که ظاهراً با هدف توسعهٔ اقتصادی به وجود آمده‌اند. ب) پیشرفت ـ رشد

۳) الف) شاخص‌های توسعه ـ نهادهایی که ظاهراً با هدف توسعهٔ اقتصادی به وجود آمده‌اند. ب) رشد ـ پیشرفت

۴) الف) شاخص‌های توسعه ـ نهادهای سرمایه‌داری که در جهت انباشت ثروت دست عده‌ای محدود به وجود آمده‌اند. ب) پیشرفت ـ پیشرفت

محل انجام محاسبات

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۱۶ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، حمید گنجی، فاطمه راسخ، آرین توسل، کیارش صانعی، فرزاد شیرمحمدلی، محمدعلی شاهین‌فر، هادی زمانیان
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

novinkonkor.com

استعدادتحلیلی

مدت زمان پاسخگویی
۳۰ دقیقه

۲۵۱- با جابه‌جایی کلمه‌های زیر یک جمله‌ی درست و معنادار می‌سازیم، ولی یک واژه اضافه می‌ماند. آن واژه کدام است؟

«می‌دهد ـ تصوّر ـ شرارت ـ آغاز ـ ضدّقهرمان ـ نشانه‌ها(ی) ـ بروز ـ شخصیّت ـ خویش ـ از ـ از ـ را»

۱) ضدّقهرمان
۲) تصوّر
۳) شرارت
۴) خویش

۲۵۲- از واژه‌های زیرکه با تعداد و جایگاه نادرست نقاط نوشته شده‌اند، یک جمله‌ی درست و معنادار ساخته می‌شود. این جمله چند نقطه دارد؟

«می‌ذاثثذ. مثثقذان ـ ثماذگژاپی ـ مغلول ـ شپاشی ـ اشثپذاذ ـ غضژ ـ ژواچ ـ پژچی ـ اچثثاق ـ ژا ـ و»

۱) ۲۲
۲) ۲۳
۳) ۲۴
۴) ۲۵

در هر یک از سه پرسش بعدی، تعیین کنید کدام قسمت مشخّص‌شده از متن‌های زیر، ایراد نگارشی یا ویرایشی دارد و به تصحیح نیازمند است. اگر هیچ یک از سه بخش مشخّص‌شده ایرادی نداشت، گزینه‌ی «۴» را انتخاب کنید. متن‌ها با اندکی تغییر از کتاب «حرف‌هایی با دخترم درباره‌ی اقتصاد» از «نشر بان» انتخاب شده است.

۲۵۳- کتاب‌هایی که علم را ساده و همه‌فهم (۱) می‌کنند اهمیّت فراوانی دارند. گسترشِ شناختِ عمومی از علم (۲)، سپری دفاعی به دور جامعه‌ی علمی می‌افکند که باید متخصّصانی را که جامعه نیاز دارد (۳) تولید کند.

۲۵۴- اگر هدف را بتوان فقط به صورت جمعی (۱) به‌دست آورد، موفّقیت نه‌تنها بستگی به همکاریِ تک‌تک‌افراد (۲) است بلکه اصولاً بسته به این است که هر فرد باور داشته باشد که تک‌تک افراد دیگر (۳) هم، پای کار می‌مانند.

۲۵۵- جامعه‌ای که ارزش مبادله را بالاتر در هر چیزی (۱) می‌ستاید، همان جامعه‌ای است (۲) که با قلدری و بی‌شرمی محافظت از محیط‌زیست (۳) را دستکم می‌گیرد.

novinkonkor.com

* در دو پرسش بعدی تعیین کنید با حروف به‌هم‌ریخته‌ی داده‌شده، دو واژه به کدام معنا ساخته می‌شود. دقّت کنید از هرحرف به همان اندازه‌ای که هست باید استفاده کرد، مثلا از حروف «ا ا ح د ش ق» دو کلمه‌ی «حاد» و «شاق» ساخته می‌شود که معادل معنایی «سخت» است.

۲۵۶- «ح د ر س ش ک»

۱) غبطه
۲) ناله
۳) ورطه
۴) واله

۲۵۷- «ا ب پ ج ح ش ش و»

۱) جامع
۲) مانع
۳) واله
۴) تازه

* در جدول‌های سودوکو، مربع‌های $n \times n$ رسم می‌شود و رقم‌های ۱ تا n در هر ردیف و هر ستون به نحوی قرار می‌گیرند که در هر ردیف و هر ستون، دقیقاً یکی از این رقم‌ها وجود داشته باشد. بر این اساس، به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- چند پاسخ مختلف برای حلّ کامل جدول سودوکوی زیر وجود دارد؟

۳			
		۳	۱
	۱		

۱) ۱
۲) ۲
۳) ۴
۴) ۸

۲۵۹- در جدول سودوکوی زیر، . . .

۲	۴	■	۱	۳	
۱		۲			●
۳		۱	۴		۲
	۱		۲		۳
۴					۱
		۳		۱	۴

۱) ● + ■ حتماً زوج است.
۲) ● + ■ حتماً فرد است.
۳) ● × ■ حتماً زوج است.
۴) ● × ■ حتماً فرد است.

novinkonkor.com

* بناست روی مسیرهای نقشهٔ زیر، از نقطهٔ «الف» به نقطهٔ «ب» برسیم، به شکلی که تنها به راست یا بالا حرکت کنیم. بر این اساس بـه دو سـؤال بعدی پاسخ دهید.

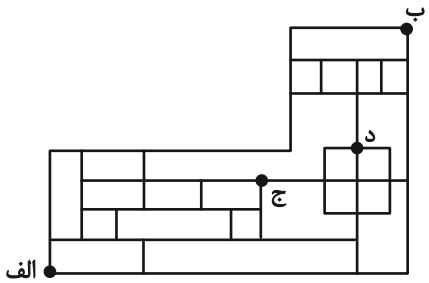

۲۶۰- اگر قرار باشد در مسیر، از نقطهٔ «ج» عبور نکنیم، چند مسیر برای حرکت داریم؟

۱) ۴۴
۲) ۴۵
۳) ۴۶
۴) ۴۷

۲۶۱- اگر قرار باشد در مسیر از نقطهٔ «ج» عبور نکنیم، اما حتماً از نقطهٔ «د» بگذریم، چند مسیر برای حرکت داریم؟

۱) ۶
۲) ۷
۳) ۸
۴) ۹

۲۶۲- در الگوی عددی زیر، مجموع دو عدد بعدی کدام است؟

۳ − ۱۱ − ۱۲ − ۴۴ − ۴۸ − [?] − (?)

۱) ۳۶۸
۲) ۲۴۰
۳) ۳۸۶
۴) ۲۵۰

* در سه سؤال بعدی، بهترین گزینهٔ جانشین علامت سؤال الگوی عددی ارائه‌شده را تعیین کنید.

۲۶۳-

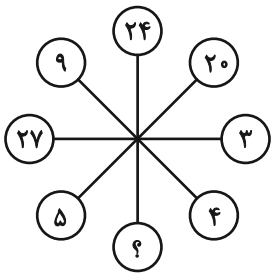

۱) ۱۰
۲) ۲
۳) ۶
۴) ۸

novinkonkor.com

-۲۶۴

۳,۶ ⇒ ۲۷
۵,۲ ⇒ ۱۷
۴,۱ ⇒ ۹
۲,۷ ⇒ ?

۱) ۱۹
۲) ۲۱
۳) ۲۳
۴) ۲۵

-۲۶۵

۱۸۰ , ۲۴۰ ,۲۷۰ , ۲۸۸ , ۳۰۰,?

۱) $\frac{۲۱۶۰}{۷}$
۲) ۳۰۶
۳) $\frac{۲۱۹۰}{۷}$
۴) ۳۲۰

-۲۶۶ حاصل روی هم افتادنِ سه کاغذ شفاف کدام گزینه، شکل روبه‌رو نیست؟

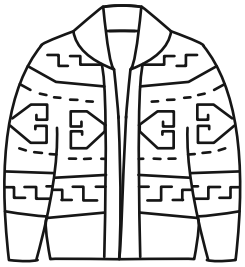

۱)

۲)

۳)
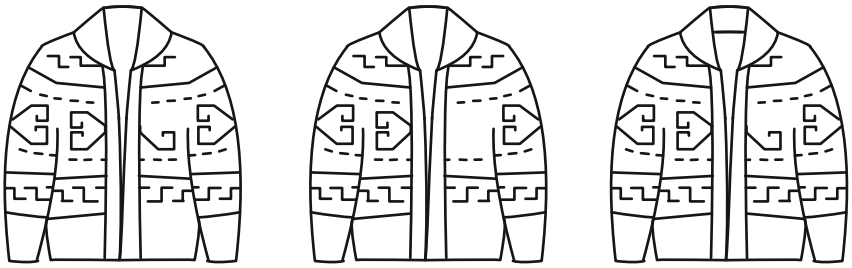

۴)

novinkonkor.com

۲۶۷- بزرگ‌ترین دایرهٔ ممکن را درون یک کاغذ مربعی کشیدیم و چهار قسمت اضافه را با قیچی بُریدیم. امّا یکی از قسمت‌های اضافه، خود به سه قسمت بریده و جدا شد. کدام گزینه یکی از این سه قسمت نیست؟

۱) 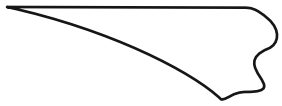

۲)

۳) 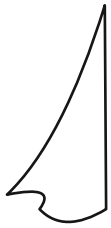

۴)

۲۶۸- اگر برگهٔ کاغذی را مطابق با مراحل نشان‌داده‌شدهٔ زیر، تا و سوراخ و سپس دوباره باز کنیم، چند سوراخ در کاغذ خواهیم دید؟

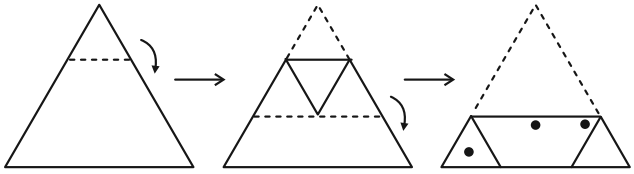

۱) ۴
۲) ۵
۳) ۶
۴) ۷

۲۶۹- چهار برگه را به شکل زیر تا و سوراخ کردیم. شکل بازشدهٔ کدام گزینه به شکل زیر شبیه‌تر است؟

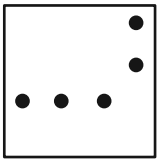

۱) 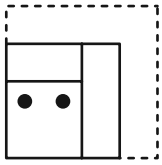

۲) 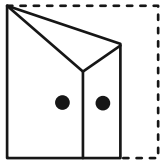

۳) 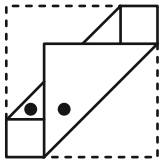

۴) 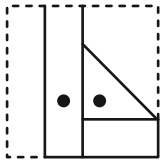

novinkonkor.com

۲۷۰- برگهٔ کاغذی را مطابق با مراحل زیر تا می‌کنیم و شکل مشخّص‌شده را از میان آن می‌بُریم. شکل بازشدهٔ برگه به کدام شکل شبیه‌تر خواهد بود؟

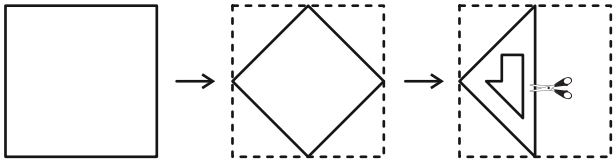

۱) 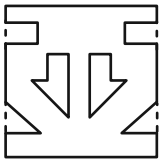

۲) 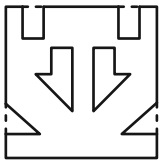

۳) 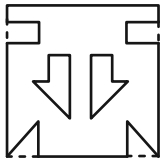

۴) 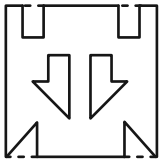

novinkonkor.com

خودارزیابی توجه و تمرکز

ارزیابی توجه تقسیم‌شده Divided attention آزمون ۱۶ شهریور ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید .

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. می توانم به معلمم توجه کنم و همزمان یادداشت برداری کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم در حین انجام تکالیف به موسیقی گوش دهم و همچنان تمرکز کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم در یک بحث گروهی شرکت کنم و در عین حال یادداشت برداری کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم چندین کار را هم زمان و بدون از دست دادن تمرکز، مدیریت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. من می‌توانم به دستورالعمل‌های درسی معلم گوش دهم و آنها را هم زمان یادداشت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. من می‌توانم در حین انجام یک فعالیت، یک تدریس ویدیویی را دنبال کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم تکالیفم را انجام دهم و در عین حال به زمان نیز توجه کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، هم زمان درس بخوانم و به صحبت‌های کسی هم گوش دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. من می‌توانم بدون مشکل، توجه و تمرکز خود را بین یک کار اصلی و یک کار دیگر تقسیم کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم بر روی یک پروژه کار کنم و در عین حال مراقب ساعت باشم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۶ شهریورماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

novinkonkor.com

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینهٔ «۱» *(علی قهرمان‌زاده)*

$$f-g \begin{cases} \xrightarrow{7} f(7)-g(7)=9-a-2=7-a \\ \xrightarrow{6} f(6)-g(6)=b+1-1=b \end{cases}$$

تابع $f-g$ همانی است، پس:

$$7=7-a \Rightarrow a=0$$

$$6=b$$

$$\Rightarrow a+b=0+6=6$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۲- گزینهٔ «۳» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

چون f و g تابع هستند، داریم:

$$(4,3k-1),(4,2) \xrightarrow{\text{مولفه‌های اول یکسان است}} 3k-1=2 \Rightarrow k=1$$

$$(6,\frac{n-2}{3}),(6,\frac{1}{3}) \xrightarrow{\text{مولفه‌های اول یکسان است}} \frac{n-2}{3}=\frac{1}{3} \Rightarrow n=3$$

حال با جایگذاری مقدار k و n، تابع‌های f و g را بازنویسی می‌کنیم.

$$f=\{(4,2),(6,4),(-2/5,4)\}$$

$$g=\{(-2/5,0),(6,\frac{1}{3}),(4,13)\}$$

چون $g(-2/5)=0$ پس $D_{\frac{f}{g}}=\{4,6\}$

$$\frac{f}{g}=\{(6,\frac{4}{\frac{1}{3}}),(4,\frac{2}{13})\}$$

$$\frac{f}{g}=\{(6,12),(4,\frac{2}{13})\}$$

$$A=\{12,\frac{2}{13}\} \Rightarrow 12\times\frac{2}{13}=\frac{24}{13}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۳- گزینهٔ «۲» *(عباس مالکی)*

$$(f\times g)(x)=f(x)g(x) \Rightarrow x^2+x-2=(x+2)(g(x))$$

$$\Rightarrow (x+2)(x-1)=(x+2)g(x)$$

$$\xrightarrow{x=3} (3+2)(3-1)=(3+2)g(3)$$

$$\Rightarrow g(3)=2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۴- گزینهٔ «۳» *(عباس مالکی)*

$$f+g=\{(3,7+2),(4,1+5)\}=\{(3,9),(4,6)\}$$

$$f-g=\{(3,7-2),(4,1-5)\}=\{(3,5),(4,-4)\}$$

$$\Rightarrow h=\{(3,\frac{9}{5}),(4,\frac{6}{-4})\}$$

مجموع اعضای برد: $\frac{9}{5}-\frac{6}{4}=\frac{36-30}{20}=\frac{6}{20}=0/3$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۰)

۵- گزینهٔ «۴» *(سعید عزیزخانی)*

با توجه به نمودارها ضابطهٔ تابع خطی g به صورت $g(x)=2$ و ضابطهٔ تابع درجهٔ دوم f به صورت $f(x)=-x^2+1$ است. پس:

$$(2g-f)(x)=2\times 2-(-x^2+1)=x^2+3$$

و نمودار آن به صورت زیر است:

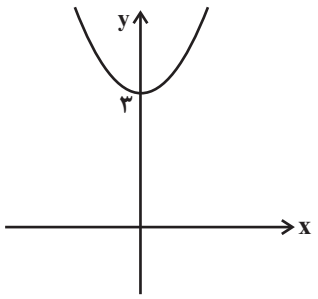

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۶- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

$$-1\le x<0 \Rightarrow \begin{cases} f(x)=-1+1=0 \\ g(x)=-x \end{cases} \Rightarrow (\frac{f}{g})(x)=0$$

$x=0 \Rightarrow g(x)=0 \Rightarrow (\frac{f}{g})(x)$ تعریف نمی‌شود:

$$0<x<1 \Rightarrow \begin{cases} f(x)=0+1=1 \\ g(x)=x \end{cases} \Rightarrow (\frac{f}{g})(x)=\frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow (\frac{f}{g})(x)=\begin{cases} 0 & , \ -1\le x<0 \\ \frac{1}{x} & , \ 0<x<1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

novinkonkor.com

۷- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x)=0\}$$

$$D_f = R-\{1\} \ , \ D_g = R-\{2\}$$

$$g(x)=0 \Rightarrow \frac{x+1}{x-2}=0 \Rightarrow x+1=0 \Rightarrow x=-1$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = (R-\{1\}) \cap (R-\{2\}) - \{-1\}$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = R-\{-1,1,2\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۸- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

$$f_5(3) = \frac{f_3(3)\times f_4(3)}{f_2(3)} = \frac{(f_1(3)+f_2(3))(f_1(3)-f_2(3))}{3+2}$$

$$= \frac{(5+5)\times(5-5)}{5} = 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۰)

۹- گزینهٔ «۴» *(کنکور دی‌ماه ۱۴۰۲)*

شاخص دو کالا $= \frac{(a\times 120)+(16\times 240)}{(a\times 42)+(16\times 137/5)}\times 100 = 240$

$$\Rightarrow \frac{10(120a+3840)}{42a+2200} = 24$$

$$\Rightarrow 1200a+38400 = 1008a+52800$$

$$\Rightarrow 1200a-1008a = 52800-38400$$

$$\Rightarrow 192a = 14400 \Rightarrow a = \frac{14400}{192} = 75$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۱۰- گزینهٔ «۳» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

اگر y مجموع درآمد ۱۲۰نفر در ابتدا باشد:

میانگین اولیه و $= \frac{y}{120}$

خط فقر $= \frac{\text{میانگین}}{2}$

$\Rightarrow$ خط فقر اولیه $= \frac{y}{240}$

خط فقر جدید $= \frac{y+50\times 720{,}000}{240} = \frac{y}{240}+150{,}000$

بنابراین خط فقر ۱۵۰,۰۰۰ ریال افزایش می‌یابد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینهٔ «۲» *(علی قهرمان‌زاده)*

$$19 = \frac{(18\times 3)+(2\times x)+(2\times 20)}{3+2+2}$$

$$\frac{19}{1} = \frac{54+2x+40}{7}$$

$$133 = 94+2x$$

$$39 = 2x \Rightarrow x = 19/5$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۲- گزینهٔ «۳» *(علی قهرمان‌زاده)*

واریانس $\sigma^2 = \frac{(x_1-\bar{x})^2+(x_2-\bar{x})^2+\ldots+(x_6-\bar{x})^2}{n}$

کافی است اعداد داده شده را با هم جمع کنیم و سپس بر ۶ تقسیم کنیم.

$$\sigma^2 = \frac{9+4+2/25+0/25+0+1}{6} = \frac{16/5}{6}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{16/5}{6}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحهٔ ۹۰)

novinkonkor.com

۱۳- گزینهٔ «۳» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

طبق فرض سؤال ۶۸ درصد نمرات بین ۱۲ و ۱۶ است، لذا:

$(\bar{x}-\sigma,\bar{x}+\sigma)$ عبارت است از:

$$\begin{cases}\bar{x}-\sigma=۱۲\\ \bar{x}+\sigma=۱۶\end{cases}\xrightarrow{+}۲\bar{x}=۲۸\Rightarrow\bar{x}=۱۴,\sigma=۲$$

چون نمرات با ترتیب یکسانی اضافه می‌شوند لذا میانه و میانگین با هم برابر است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۱۴- گزینهٔ «۳» *(عباس مالکی)*

متغیرهای: «رتبهٔ کنکور ـ مراحل رشد ـ رنگ چشم ـ سایز لباس» کیفی هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۵- گزینهٔ «۲» *(عباس مالکی)*

موارد به‌ترتیب: پرسش‌نامه ـ دادگان‌ها ـ مشاهده ـ مصاحبه

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۶- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

اگر داده‌های آماری را در عدد k ضرب کنیم، آنگاه میانگین داده‌های جدید k برابر میانگین داده‌های اولیه است.

اگر به هر دادهٔ آماری b واحد اضافه کنیم، آنگاه میانگین داده‌های جدید نسبت به میانگین داده‌های اولیه b واحد بیشتر است.

بنابراین میانگین داده‌های جدید برابر است با:

$$۲\times۱۸+۱=۳۷$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۷- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$۷,\ \underbrace{۱۱,۱۳}\ ,۱۴,\ \underbrace{۱۸}\ ,۱۹,\ \underbrace{۱۹,۲۱}\ ,۲۵$$

$$Q_۱=\frac{۱۱+۱۳}{۲}=۱۲\qquad Q_۲=۱۸\qquad Q_۳=\frac{۱۹+۲۱}{۲}=۲۰$$

$$\Rightarrow IQR=۲۰-۱۲=۸$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۱۸- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

$$۳a-۱=a+۷\Rightarrow ۲a=۸\Rightarrow a=۴$$

$$\Rightarrow a+۷=۴+۷=۱۱\Rightarrow b=۱۱$$

$$\Rightarrow \text{داده‌های جدید}: ۹,۱۰,۱۱,۱۲,۱۳\Rightarrow\bar{x}=\frac{۹+۱۰+۱۱+۱۲+۱۳}{۵}=۱۱$$

$$\sigma^۲=\frac{(-۲)^۲+(-۱)^۲+۰^۲+۱^۲+۲^۲}{۵}=\frac{۱۰}{۵}=۲$$

$$\Rightarrow\sigma=\sqrt{۲}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۵)

۱۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۹۹)*

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. (تعداد داده‌ها زوج است.)

$$۹,۱۰,۱۲/۵,۱۳,۱۳,۱۴,۱۵,۱۶,۱۷,۱۷/۵$$

$$\text{میانه}=\frac{\text{دادهٔ‌ششم}+\text{دادهٔ‌پنجم}}{۲}=\frac{۱۳+۱۴}{۲}=۱۳/۵$$

$$\bar{x}=\frac{۹+۱۰+۱۲/۵+۱۳+۱۳+۱۴+۱۵+۱۶+۱۷+۱۷/۵}{۱۰}$$

$$=\frac{۱۳۷}{۱۰}=۱۳/۷$$

$$\Rightarrow ۱۳/۷-۱۳/۵=۰/۲$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

novinkonkor.com

۲۰- گزینهٔ «۲» *(کنکور خارج از کشور ۹۸)*

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم. چون تعداد داده‌ها زوج است، میانه برابر میانگین دو دادهٔ وسط است. چارک اول میانهٔ نیمهٔ اول داده‌ها و چارک سوم میانهٔ نیمهٔ دوم داده‌هاست.

$$Q_1=\frac{9+10}{2}=9/5 \qquad Q_3=\frac{15+17}{2}=16$$

$$7,8,\ \underbrace{9,10}\ ,10,\ \underbrace{11,12}\ ,14,\ \underbrace{15,17}\ ,18,18$$

$$Q_2=\frac{11+12}{2}=11/5$$

داده‌های بین چارک اول و سوم: $10,10,11,12,14,15$

$$\bar{x}=\frac{10+10+11+12+14+15}{6}=\frac{72}{6}=12$$

$$\sigma^2=\frac{(10-12)^2+(10-12)^2+(11-12)^2+(12-12)^2+(14-12)^2+(15-12)^2}{6}$$

$$=\frac{4+4+1+0+4+9}{6}=\frac{22}{6}=\frac{11}{3}\Rightarrow \sigma=\sqrt{\frac{11}{3}}\simeq 1/9$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- گزینهٔ «۲» *(علی قهرمان‌زاده)*

$$\binom{n}{3}=\frac{5}{3}\binom{n}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{6}=\frac{5}{3}\times\frac{n(n-1)}{2}$$

$$\Rightarrow n-2=5\Rightarrow n=7$$

تعداد چهارضلعی‌ها: $\binom{7}{4}=\binom{7}{3}=\frac{7\times6\times5}{6}=35$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲- گزینهٔ «۲» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

متمم آنکه حداکثر ۳ مهره همرنگ باشند، آن است که هر ۴ مهره خارج شده همرنگ باشند.

$$P(\text{هر ۴ مهره همرنگ باشند})=\frac{\binom{4}{4}}{\binom{9}{4}}=\frac{1}{126}$$

$$=1-P(\text{حداکثر ۳ مهره همرنگ باشند})=1-P(\text{هر ۴ مهره همرنگ باشند})$$

$$1-\frac{1}{126}=\frac{125}{126}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۲۳- گزینهٔ «۴» *(میثم فشنوری)*

خانوادهٔ سه‌فرزندی با پدر و مادر ۵ نفر می‌شوند. بنابراین احتمال مورد نظر می‌شود:

$$\frac{4\times1\times1\times1\times1}{4\times4\times4\times4\times4}=\frac{1}{256}\Rightarrow \text{احتمال اصلی}=\frac{255}{256}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۷)

۲۴- گزینهٔ «۲» *(سعید عزیزخانی)*

$$P(A)=1-P(A')=1-0/4=0/6$$

چون A و B ناسازگارند، پس $B-A=B$ در نتیجه:

$$P(B)=P(B-A)=0/3$$

A یا B رخ دهد یعنی $A\cup B$ رخ دهد، پس:

$$P(A\cup B)=P(A)+P(B)-\underbrace{P(A\cap B)}_{\text{صفر}}=0/6+0/3=0/9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۷)

novinkonkor.com

۲۵- گزینهٔ «۳» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به آن‌که پیشامدهای A_1، A_2 و A_3 دو به دو ناسازگار هستند، پس:

$$P(A_1)+P(A_2)+P(A_3)=1$$

$$\Rightarrow 3P(A_3)+\frac{3}{2}P(A_3)+P(A_3)=1$$

$$\Rightarrow \frac{11}{2}P(A_3)=1 \Rightarrow P(A_3)=\frac{2}{11}$$

$$\Rightarrow P(A_1)=\frac{6}{11},\ P(A_2)=\frac{3}{11}$$

$$P(A_1\cup A_3)=P(A_1)+P(A_3)=\frac{6}{11}+\frac{2}{11}=\frac{8}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۲۴)

۲۶- گزینهٔ «۱» *(محمدابراهیم توزنده‌جانی)*

$$n(S)=\binom{14}{3}=\frac{14!}{11!\times 3!}=\frac{14\times 13\times 12}{3\times 2\times 1}=28\times 13$$

حالت‌هایی که تعداد سیب سالم بیشتر است، حالتی است که هر سه سیب سالم باشد یا دو سیب سالم و یک سیب لکه‌دار باشد:

$$n(A)=\binom{8}{3}+\binom{8}{2}\times\binom{6}{1}$$

$$=\frac{8!}{5!\times 3!}+\frac{8!}{6!\times 2!}\times 6$$

$$=\frac{8\times 7\times 6}{6}+\frac{8\times 7}{2}\times 6=8\times 7+8\times 7\times 3$$

$$=4\times 8\times 7$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{4\times 8\times 7}{28\times 13}=\frac{8}{13}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۲۶)

۲۷- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

$$n(S)=8$$

A پیشامد آن که عدد مرکب باشد:

$$A=\{4,6,8\}\Rightarrow n(A)=3$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۲۶)

۲۸- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

پیشامد آن‌که حداکثر یک قوچ علامت‌دار باشد، یعنی یک قوچ علامت‌دار و دو قوچ بی‌علامت باشد یا هر سه قوچ بی‌علامت باشند:

$$n(S)=\binom{10}{3}=\frac{10!}{7!\times 3!}=120$$

$$n(A)=\binom{6}{3}+\binom{6}{2}\times\binom{4}{1}=\frac{6!}{3!\times 3!}+\frac{6!}{4!\times 2!}\times 4$$

$$=20+60=80$$

$$\Rightarrow P(A)=\frac{80}{120}=\frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحهٔ ۲۷)

۲۹- گزینهٔ «۴» *(کنکور خارج از کشور ۹۹)*

برای قسمت سایه‌خورده می‌توان نوشت:

$$A-(B\cap C)=A\cap(B\cap C)'=A\cap(B'\cup C')$$

هم‌چنین می‌توان قسمت سایه‌خورده را به صورت $(A-B)\cup(A-C)$ نیز نشان داد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۳۰- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

تعداد کل حالات ممکن برابر است با:

$$n(S)=6\times 6=36$$

از احتمال متمم استفاده می‌کنیم، یعنی ابتدا احتمال آنکه مجموع دو عدد روشده در دو تاس مساوی ۱۰ یا بزرگتر از ۱۰ باشد را حساب می‌کنیم.

A : پیشامد آنکه مجموع دو عدد ۱۰ یا ۱۱ یا ۱۲ باشد و A' پیشامد آنکه مجموع دو عدد روشده در دو تاس کمتر از ۱۰ باشد.

$$A=\{(6,6),(5,6),(6,5),(4,6),(6,4),(5,5)\}$$

$$\Rightarrow n(A)=6\Rightarrow P(A)=\frac{6}{36}=\frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow P(A')=1-P(A)=1-\frac{1}{6}=\frac{5}{6}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۷)

novinkonkor.com

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینهٔ «۲» *(سعید جعفری)*

تشریح موارد نادرست:

الف) به‌جز اصفهان مناطق دیگر ایران هم از حیث ادبی رشد و توسعه یافت، مثلاً خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران به کانون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شد.

ت) کلیم کاشانی، سخنور سدهٔ یازدهم است.

ث) بهزاد در دورهٔ شاه اسماعیل و رضا عباسی در دورهٔ شاه عباس از مفاخر هنرند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۳۲- گزینهٔ «۱» *(هومن نمازی)*

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: نیمهٔ نخست عبارت این گزینه مربوط به محتشم کاشانی و قسمت پایانی در معرفی صائب است.

گزینهٔ «۳»: در قرن یازدهم شعر مدحی و عاشقانه از رونق افتاد و شعر در تمام طبقات جامعه رواج یافت.

گزینهٔ «۴»: برخی از تک‌بیت‌های غزل صائب تبریزی به صورت ضرب‌المثل رواج یافته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۳- گزینهٔ «۳» *(سیدعلیرضا احمدی)*

الف) انسان‌انگاری شمع: تشخیص و استعارهٔ مکنیه / «سیلاب آتشین» استعارهٔ مصرحه از اشک

ب) انسان‌انگاری خورشید: تشخیص و استعارهٔ مکنیه / «یاقوت» دوم: استعارهٔ مصرّحه از لب

ج) «لعل» استعارهٔ مصرّحه از لب

د) انسان‌انگاری فلک: تشخیص و استعارهٔ مکنیه / «فلک» استعارهٔ مصرّحه از روزگار

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۳۴- گزینهٔ «۴» *(سیدعلیرضا احمدی)*

بیت اول: «آواز حسنت ای جان هفت آسمان بگیرد/ سلطان عشقت ای مه هر دو جهان بگیرد»

تشبیه: «سلطان عشق»

استعاره‌ها: ۱- «آواز حسن» (اضافهٔ استعاری) ۲- «جان» استعاره از یار ۳- «حسن و زیبایی تو تمام دنیا را بگیرد» (تشخیص) ۴- «مه» استعارهٔ مصرّحه از یار ۵- «عشق تو هر دو جهان را تصرف کند» (تشخیص)

بیت دوم: «ماهی است عارض تو کاندر سپهر خوبی/ چون از افق برآید آفاق جان بگیرد»

تشبیهات: ۱- عارض (صورت) تو مانند ماه است. ۲- «سپهر خوبی»: اضافهٔ تشبیهی ۳- «آفاق جان»: اضافهٔ تشبیهی

استعاره‌ها: ۱- برآمدن عارض (طلوع کردن چهره، استعارهٔ مکنیه دارد.) ۲- عارض تو آفاق جان را تصرف می‌کند. (تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۵- گزینهٔ «۳» *(رضا رنجبری)*

معنای استعاری که در همهٔ ابیات یکسان است، «خورشید» می‌باشد و در گزینهٔ «۳» این معنای استعاری یافت نمی‌شود.

«طاووس فلک» استعاره از خورشید و «زاغ» استعاره از شب می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «خسرو» استعاره از خورشید / «نیلی‌حصار» استعاره از آسمان / «لشکر رومی» استعاره از روشنایی / «زنگبار» استعاره از شب

معنای بیت: هنگام صبح از طرف مشرق، خورشید آسمان روشنایی را به سمت تاریکی شب روانه می‌کرد. (تصویرسازی آغاز صبح)

گزینهٔ «۲»: «نرگس» استعاره از ستارگان / «چرخ جهانگرد» استعاره از آسمان / «گل زرد» استعاره از خوررشید.

گزینهٔ «۳»: در این بیت «طاووس» در معنای اصلی خود (نوعی پرنده) به‌کار رفته است و هیچ واژهٔ استعاری در معنای خورشید یا شب، یافت نمی‌شود.

گزینهٔ «۴»: «مشعلهٔ تابان» استعاره از خورشید. این بیت حسن تعلیل هم دارد.

نکته: اگر می‌خواهید در تشخیص استعارهٔ مصرّحه دچار اشتباه نشوید و به راحتی از پس سؤالات شمارشی و مفهومی بر بیایید، باید به صورت مفهومی به آموزش و بررسی استعاره بپردازید و صرفاً به یادگیری برخی لغات رایج بسنده نکنید، زیرا این کار تبحر شما را در این آرایه تضمین نمی‌کند (یادگیری واژگان رایج استعاری می‌تواند شما را در تشخیص سریع و بررسی احتمالی این آرایه یاری کند). برای این کار اقدام خاصی لازم نیست، کافی است به درک عمیق و معنای بیت بپردازید، در ابتدا سرعتتان در تشخیص کم خواهد بود، ولی به مراتب عملکردتان بهتر خواهد شد.

نکتهٔ ترکیبی: از این ابیات می‌توان در مبحث قرابت معنایی برای تصویرسازی نیز استفاده کرد. (آغاز صبح ـ پایان شب ـ طلوع آفتاب ـ غروب آفتاب و ...)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۳۶- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

بیت فاقد تشخیص است. («آهوی آتشین‌روی»، «کافور خشک» و «مشک‌تر» به ترتیب استعارهٔ مصرّحه از «خورشید» و «روز» و «شب» هستند.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: آتشین‌سیما بودن خس

گزینهٔ «۲»: چشم‌داشتن ابر بهاری و اشک‌ریختن

گزینهٔ «۴»: شاعر به «بت» می‌گوید که به این دلیل به تو توجه دارم که من را یاد معشوقم می‌اندازی؛ بنابراین مخاطب قراردادن «بت» تشخیص دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

novinkonkor.com

۳۷- گزینهٔ «۴» *(حسن اصحابی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «سنبل» استعارهٔ مصرّحه از زلف معشوق، پرورش‌دادن توسط زلف، استعارهٔ مکنیه از نوع تشخیص دارد.

گزینهٔ «۲»: «عروس چمن» استعارهٔ مصرّحه از گل، «چمیدن گل» (با ناز و عشوه راه رفتن) استعارهٔ مکنیه از نوع تشخیص است.

گزینهٔ «۳»: «دیو سپید» و «گنبد گیتی» استعاره از کوه دماوند. خطاب قرار دادن دماوند نیز دارای تشخیص است.

گزینهٔ «۴»: «سر خاک» استعارهٔ مکنیه ساخته است و بیت فاقد استعارهٔ مصرّحه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶)

۳۸- گزینهٔ «۱» *(محسن اصغری)*

استعاره‌های موجود در بیت گزینهٔ «۱» همگی مکنیّه هستند:

حیا داشتن، پای در گل بودن و روان بودن سرو

استعاره‌های موجود در ابیات:

گزینهٔ «۲»: «بنا» در مصراع دوم، استعارهٔ مصرّحه از «فنا»

«پایهٔ دل» اضافهٔ استعاری و استعارهٔ مکنیّه

گزینهٔ «۳»: «زر» در مصراع دوم، استعارهٔ مصرّحه از «پرچم گل»

شخصیت‌بخشی «گل» و «باد صبا»: استعارهٔ مکنیّه

گزینهٔ «۴»: «ماه» در مصراع دوم، استعارهٔ مصرّحه از «چهره»

شخصیت‌بخشی «شعله‌های گردون»: استعارهٔ مکنیّه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۳۹- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱ و ۲ و ۳»: تا جهان هست عشق و محبت هم خواهد بود؛ هر چند برخی از انسان‌ها بروند و برخی دیگر جای آن‌ها را بگیرند.

مفهوم بیت گزینهٔ «۴»: عشق بود که باعث شد جهان هستی به وجود بیاید و شور و غوغایی در آن برپا کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحهٔ ۷۰)

۴۰- گزینهٔ «۳» *(حسن اصحابی)*

در متن صورت سؤال، به ترکیب بعد روحانی و جسمانی در وجود انسان و شایستگی او برای به دوش کشیدن بار امانت الهی اشاره شده است. بیت اول در گزینهٔ «۳» به تقابل عقل و عشق پرداخته است و در بیت دوم این گزینه نیز شاعر به غم‌خواری خود در برابر عیش‌ونوش دیگران اشاره دارد. بنابراین ارتباطی میان این ابیات و متن صورت سؤال دیده نمی‌شود.

مفاهیم مرتبط در ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ابیات این گزینه بیانگر آن است که فقط انسان مخاطب عشق الهی است و به بار امانت الهی هم اشاره شده است.

گزینهٔ «۲»: در بیت اول به‌روشنی، ترکیب بعد پَست (جسمانی) و بعد رفیع (روحانی) در وجود انسان بیان شده است و در بیت دوم هم به اشرف المخلوقات بودن انسان اشاره شده است.

گزینهٔ «۴»: ابیات این گزینه هم به شایستگی انسان برای به دوش کشیدن بار امانت الهی اشاره دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحهٔ ۷۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- گزینهٔ «۲» *(هومن نمازی)*

موارد «الف» و «هـ» نادرست هستند. در مورد «الف»، «از قرن سوم تا میانهٔ قرن پنجم» صحیح است. مورد «هـ» نیز ترتیب زمانی شاعران برعکس ذکر شده است؛ یعنی باید ابتدا ناصرخسرو و سپس سنایی آورده شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۴۲- گزینهٔ «۴» *(مجتبی فرهادی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: از ویژگی‌های شعر فارسی در سبک عراقی، تأثیرپذیری شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آنان است.

گزینهٔ «۲»: با ورود شعر به خانقاه‌ها دامنهٔ موضوعات شعر گسترش یافت و بر سادگی بیان و عمق اندیشه‌های شعر افزوده شد.

گزینهٔ «۳»: حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر سبک عراقی تأثیر عمیق بخشید و جزئی از مضامین شعر شد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحهٔ ۸۲)

۴۳- گزینهٔ «۱» *(عزیز الیاسی‌پور)*

بیت گزینهٔ «۱» مفهوم شادی و خوش‌باشی دارد و مربوط به سبک خراسانی است، اما مفاهیم دیگر ابیات مربوط به سبک عراقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: سعدی می‌گوید زیبایی معشوق زمینی مرا حیران نکرده است، بلکه آن‌که این زیبایی را آفریده است عقل مرا برده است. (عشق آسمانی)

گزینهٔ «۳»: اعتقاد به قضا و قدر و تسلیم در برابر آنچه پیش آید.

گزینهٔ «۴»: تسلیم و عدم اختیار در برابر معشوق آسمانی (معبود)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۴۴- گزینهٔ «۱» *(فاطمه منصورخاکی)*

در بیت گزینهٔ «۱» همهٔ سجع‌ها متوازی نیستند، بنابراین دارای آرایهٔ موازنه است و کلمات «تاب» و «آب» / «چشمه» و «چشم» جناس دارند.

در سایر گزینه‌ها همهٔ سجع‌ها به‌صورت متوازی به‌کار رفته‌اند و ترصیع دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

novinkonkor.com

۴۵- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهریان)*

ابیات «ب» و «ج»، دارای موازنه‌اند و کلمات روبه‌روی دو مصراع‌شان، با یکدیگر سجع متوازی و متوازن دارند.

تشریح سایر ابیات:

ابیات «الف»، «د» و «و»، فاقد موازنه هستند.

بیت «هـ»، دارای ترصیع است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۶- گزینهٔ «۴» *(سیدعلیرضا احمدی)*

در این گزینه «شدی» ردیف است و «آگه» و «کوته» واژگان قافیه می‌باشند و «ـَ ه» حروف اصلی قافیه می‌باشد و فاقد حروف الحاقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «شدم» ردیف است و «ه» چون صامت نیست و به صورت مصوت کوتاه «ـِ» تلفظ می‌شود، الحاقی می‌باشد.

گزینهٔ «۲»: «دارد» ردیف است. «ی» الحاقی است.

گزینهٔ «۳»: فاقد ردیف است و «کنی» و «زنی» واژگان قافیه هستند و «ی» الحاقی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، ترکیبی)

۴۷- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

حَـ	لا	لَش	با	دَ	گر	خو	نم	بِـ	ریـ	زَد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۴۸- گزینهٔ «۳» *(سیدعلیرضا احمدی)*

در این گزینه «نیست» ردیف است.

و «ـَـرر» و «ـَـط ر» حروف اصلی قافیه‌اند و غلط هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: کلمات «دِگَر» و «صُوَر» با هم قافیه‌اند.

گزینهٔ «۲»: کلمات «اجل» جناس تام هستند.

گزینهٔ «۴»: کلمات «مَکُن» و «سَخُن» با هم قافیه‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، ترکیبی)

۴۹- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۹۲)*

بیت صورت سؤال اشاره به «کثرت مظاهر خداوند و این‌که هر پدیده‌ای یک جلوه از تجلّی اوست» دارد که در گزینهٔ «۳» نیز این مفهوم بیان شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: علّت اعطای دیدهٔ بصیر به انسان‌ها، دیدن جمال خداوندی است.

گزینهٔ «۲»: ناتوانی چرخ (فلک) در توصیف معشوق (یا معبود).

گزینهٔ «۴»: برای دیدن تو چشم دل لازم است و باید بصیرت داشت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۵۰- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۴)*

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» صبر را برای وصال یار امکان‌پذیر می‌دانند، اما بیت گزینهٔ «۴» آن را غیرممکن می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

روزنامه‌های پرشماری در این دوره انتشار یافت که دربردارندهٔ مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحهٔ ۱۸)

۵۲- گزینهٔ «۲» *(یاسین مهریان)*

«منصور» در این بیت، معنای «پیروز» می‌دهد و منظور، «منصور حلاج» نیست؛ بنابراین، بیت فاقد تلمیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: اشاره به داستان تمثیلی و نمادین حضرت عیسی (ع) که در هنگام عروج، سوزنی (نمادی از تعلقات دنیوی) به همراه داشت.

گزینهٔ «۳»: اشاره به تجلی‌کردن آتش کوه طور، بر حضرت موسی (ع)

گزینهٔ «۴»: اشاره به ماجرای مورچه و حضرت سلیمان (ع)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، ترکیبی)

۵۳- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

تلمیح: بیت مشخصاً به خسرو انوشیروان اشاره دارد و تشبیه در ترکیب نوش‌لب (یعنی کسی که لب‌هایش مانند عسل، شیرین است) وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۵۴- گزینهٔ «۳» *(محسن اصغری)*

در این بیت، تضمین وجود ندارد. هر دو مصراع از صائب است؛ صائب خود را مورد خطاب قرار می‌دهد و می‌گوید: فضیلت خاموشی بر سخن گفتن بسیار است.

تشریح تضمین موجود در ابیات:

گزینهٔ «۱»: صائب مصراع دوم را از حافظ تضمین کرده است.

گزینهٔ «۲»: شاعر (صائب) مصراع دوم را از سعدی تضمین کرده است.

گزینهٔ «۴»: شاعر (صائب) مصراع دوم را از مولوی (عارف روم) تضمین کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۷)

۵۵- گزینهٔ «۴» *(حسن اصحابی)*

مصراع اول، تضمین حافظ از این بیت سعدی است:

جز این قدر نتوان گفت بر جمال تو عیب / که مهربانی از آن طبع و خو نمی‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

novinkonkor.com

۵۶- گزینهٔ «۴» *(سیدعلیرضا احمدی)*

وزن مصراع گزینهٔ «۴»: «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۵۷- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۹۸)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینهٔ «۳»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

گزینهٔ «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۸- گزینهٔ «۳» *(مجتبی فرهادی)*

وزن بیت گزینهٔ «۳»، «مستفعل فاعلات مستف» یا «مفعول مفاعلن فعولن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (مستفعل مستفعل مستفعل مستف)

گزینهٔ «۲»: مفعول مفاعلن مفاعیلن (مستفعل فاعلات مستفعل)

گزینهٔ «۴»: فاعلاتن مفاعلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۵۹- گزینهٔ «۳» *(یاسین مهریان)*

مفهوم بیت گزینهٔ «۳»: هرکس در وطن خویش سختی ببیند، کاملاً امری عادی است که به غربت روی بیاورد. (صائب در این بیت، پایبندی به وطن را، با تلمیح به ماجرای حضرت یوسف، مورد نکوهش قرار می‌دهد.)

در دورهٔ بیداری، مفهوم پایبندی به وطن تا لحظهٔ آخر عمر و فداکاری در این مسیر مشهود است و توصیه به غربت‌گزینی، در زمرهٔ مفاهیم این دوره قرار نمی‌گیرد.

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، مربوط به سبک دورهٔ بیداری هستند و آتش عشق به وطن، در آن‌ها به چشم می‌خورد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحهٔ ۱۸)

۶۰- گزینهٔ «۴» *(یاسین مهریان)*

منظور از «آزادی» در بیت صورت سؤال و بیت گزینهٔ «۴» مفهوم سیاسی آن است که این مفهوم در اشعار دورهٔ بیداری زیاد به چشم می‌خورد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «آزادی» در معنای رهایی از هوس‌ها

گزینهٔ «۲»: «آزادی» در معنای رهایی از فکر و خیالِ معشوق یا ممدوح

گزینهٔ «۳»: «آزادی» در معنای رهایی از هوس‌ها و آمال

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحهٔ ۱۷)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینهٔ «۱» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

جنگ ویتنام که جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

بحران موشکی کوبا جهان را تا آستانهٔ جنگ جهانی سوم پیش برد.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۶۲- گزینهٔ «۲» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

اگوست‌کنت جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود که فاتحان در گذشتهٔ تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد. از دیدگاه او جنگ در فرهنگ غرب امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

نظریهٔ جنگ تمدن‌ها که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد. هانتینگتون از آخرین مرحلهٔ درگیری ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله دیگر دولت ـ ملت‌ها بازیگران اصلی صحنهٔ روابط بین‌الملل نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت – ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان فرهنگ اسلامی بزرگترین تهدید برای غرب است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نادرست ـ نادرست

گزینهٔ «۲»: درست ـ نادرست

گزینهٔ «۳»: درست ـ درست

گزینهٔ «۴»: نادرست ـ درست

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۶)

۶۳- گزینهٔ «۳» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد:

ـ جوامع غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

novinkonkor.com

ـ مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.

ـ تقابل شمال و جنوب تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۶۴- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

دو اصطلاح استعمارگر و استعمار زده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند (فقط به ابعاد فرهنگی توجه ندارند.) از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آنهاست. اصطلاح مرکز و پیرامون را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. بر اساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.

نکته: مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۶۵- گزینهٔ «۴» *(آزیتا بیدقی)*

بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنهٔ آن افزوده می‌شود. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود. بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها تأثیر می‌پذیرفتند.

نکته: فقر و غنا چالشی همیشگی در سرمایه‌داری غربی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحهٔ ۹۳)

۶۶- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

بحران زیست محیطی، ابتدا در حوزه رابطهٔ انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسیِ منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد.

بحران بوپال در هند نمونه‌ای از بحران‌های زیست محیطی در این دو قرن است.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۶۷- گزینهٔ «۴» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

تشریح موارد نادرست:

ب) ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی و ... رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی، عاطفی و ... ظاهر می‌شوند.

د) چالش‌های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند، اغلب پایان نمی‌یابند و با بروز چالش‌های جدید چالش‌های پیشین نیز همچنان باقی می‌مانند.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحهٔ ۹۸)

۶۸- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان بود (۱) و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد (۲). در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به‌تدریج به بحران معرفتی انجامید (۳). جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت (۴) و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد (۵).

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحهٔ ۹۹)

۶۹- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۸)*

- آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد.

- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزهٔ رابطهٔ انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به‌تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی منجر شد.

- افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن (پسامدرن) یکی از ابعاد بحران معرفتی – علمی در فرهنگ غرب بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۵ و ۱۰۰)

novinkonkor.com

۷۰- گزینهٔ «۲» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: درست ـ نادرست (سکولاریسم به‌ترتیب در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید.)

گزینهٔ «۲»: نادرست (فرهنگ عمومی جامعهٔ غربی در محدودهٔ زندگی شخصی و خصوصی افراد همچنان دینی باقی ماند) ـ درست

گزینه‌های «۳» و «۴»: درست ـ درست

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- گزینهٔ «۱» *(محمدمهدی یعقوبی)*

شخص از هیئت علمی به وزارت دادگستری رسیده است؛ یعنی نسبت به قبل از موقعیت اجتماعی بهتری برخوردار شده است و چون این جا به جایی در طول زندگی فرد رخ داده است، تحرک اجتماعی درون نسلی صعودی خواهد بود. در قسمت دوم تحرک اجتماعی در دو نسل (نسبت به پدر) آمده است؛ پس تحرک اجتماعی میان نسلی است و از آن جا که موقعیت اجتماعی تغییر نکرده است، تحرک اجتماعی میان نسلی افقی است. در قسمت سوم، شخص از یک موقعیت اجتماعی بهتر و بالاتر به موقعیت اجتماعی پایین تر آمده است و چون درون یک نسل است، تحرک اجتماعی درون نسلی نزولی است.

باید توجه داشته باشیم که تحرک اجتماعی گاهی درون یک نسل (یک فرد در طول زندگی خودش) و گاهی در دو نسل (یک فرد نسبت به والدینش) اتفاق می افتد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: میان نسلی نزولی ـ درون نسلی افقی ـ میان نسلی نزولی

گزینهٔ «۳»: درون نسلی صعودی ـ میان نسلی افقی ـ میان نسلی نزولی

گزینهٔ «۴»: درون نسلی افقی ـ میان نسلی افقی ـ درون نسلی نزولی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۷۲- گزینهٔ «۳» *(ریحانه امینی)*

عبارت اول: چون فرد از نظر هنری ارتقا داشته است تحرک او از نوع صعودی است؛ از طرف دیگر چون نسبت به خانوادهٔ خود تحرک اجتماعی داشته است از نوع میان نسلی است.

عبارت دوم: این تحرک مربوط به خود فرد در طول زندگی خودش است؛ همچنین منجر به ارتقای او شده است پس درون نسلی صعودی است.

عبارت سوم: مربوط به خود فرد در طول زندگی خودش است و همچنین فرد موقعیت اجتماعی و شغلی فروتری نسبت به قبل کسب کرده است. پس تحرک اجتماعی از نوع درون نسلی نزولی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۷۳- گزینهٔ «۲» *(آزیتا بیدقی)*

در جوامعی که رده‌بندی موقعیت اجتماعی براساس ویژگی‌های انتسابی مثل وراثت و نژاد است وجود دارد: انسداد اجتماعی (مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی)

نوع هویتی که افراد در بدو تولد آن را در محیط خانواده می‌پذیرند: هویت اجتماعی انتسابی

بی‌اعتبار شدن اشراف پیامد آن است: ارزیابی با معیار فایده‌مندی

اشتراک میان علم، ایمان، تقوا، هنر و احترام: موقعیت اجتماعی افراد

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۷۴- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطهٔ آن‌ها با زمین بستگی داشت. برخی ارباب و گروهی رعیت بودند. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بودند نه رعیت. به همین دلیل از آن‌ها به طبقهٔ سوم یاد می‌شد. این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۸۴)

۷۵- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

عبارت ب: گاهی تعارض یا همان شیوهٔ ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد، این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود.

عبارت د: تحول جامعهٔ جاهلی به جامعهٔ نبوی تحول فرهنگی مثبت و تحول جامعهٔ نبوی به جامعهٔ اموی تحول فرهنگی منفی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۷۶- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای، با تغییر)*

- علل درونی تحولات فرهنگی می‌تواند به کاستی‌ها و بن‌بست‌هایی که در هویت خود فرهنگ وجود دارد، بازگردد؛ مانند عدم وجود دلایل کافی برای توجیه عقاید.

- اگر شیوهٔ زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ تداوم پیدا کند، تعارض عقاید و ارزش‌ها با رفتارها و هنجارها می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. مثل رخت بربستن آداب مربوط به تقدس خورشید (رفتارها و هنجارها) در جامعه‌ای که به تقدس خورشید اعتقاد دارد (عقاید و ارزش‌ها).

novinkonkor.com

- بحران هویت در جایی به‌وجود می‌آید که جامعـه، تـوان حفـظ و دفـاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشـته باشـد؛ مثـل نـاتوانی در حفـظ عقیدهٔ مقدس بودن خورشید.

- بحران هویت می‌تواند به دگرگونی و تحول هویـت فرهنگـی منجـر شـود؛ مثل تحول عقاید جامعه (نتیجهٔ بحران هویت).

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۷۷- گزینهٔ «۴» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبـول جهـان اجتمـاعی رخ دهـد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابـل هسـتند بـه دنبـال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانـی بـه همـراه دارد. تـأخیر در ازدواج و افـزایش طـلاق نـوعی تعـارض فرهنگی است.

اگر اعضای جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتمـاعی دیگـر شـوند و درنتیجه، حالت فعّال و خلّاق خود را در گزینش عناصـر فرهنگـی دیگـر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بسـت‌هـای درونـی مواجـه شـود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مـرگ یـک جهـان اجتمـاعی هنگـامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گـویی بـه نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بـازمـی‌مانـد. راهبـه شدن، نشانهٔ وجود کاستی‌ها و بن‌بست‌های درون فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۸)

۷۸- گزینهٔ «۲» *(فاطمه صفری)*

ـ امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهـای جغرافیـایی، سیاسـی و فرهنگی جوامع، از سـویی تعامـل فرهنگـی را از سـطح محققـان و مولـدان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی منتقل کرده است؛ و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارهـا بـه عمـق عقایـد و ارزش‌ها می‌کشـاند. ایـن وضـعیت باعـث مـی‌شـود تـا عقایـد و ارزش‌هـای جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هـم و البتـه بـا کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند.

ـ غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آنها با جهان غرب اسـت.

ـ اگر اعضای جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شـوند و درنتیجه، حالت فعّال و خلاق خود را در گـزینش عناصـر فرهنگـی دیگـر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگـی مـی‌شـوند؛ در آن صـورت عناصـر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا مـی‌گیرنـد. جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کنـد و ارتبـاطش را بـا فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنـگ گذشـتهٔ خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌توانـد آن را رهـا کنـد و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۷۹- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای؛ با تغییر)*

جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنـگ دیگـر هویـت خـود را از یـاد می‌برند، به از خودبیگانگی تاریخی گرفتار می‌شوند. یعنـی فرهنـگ تـاریخی خود را فراموش می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۱۰۱)

۸۰- گزینهٔ «۳» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

جهان اجتماعی مشرکانهٔ اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیـز بیگانـه مـی‌کننـد پـس مصداق ازخودبیگانگی حقیقی یا فطری هستند.

جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌انـد و از عقایـد و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی انسان‌هـا از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند. تصویری که از انسان ارائـه مـی‌شـود سرابی از حقیقت است؛ به همین دلیل فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و به تشویش و اضطراب گرفتار می‌شود و در نهایت سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد. از نظر قرآن انسان هنگامی به شـناخت حقیقـت خـود و جهان می‌رسد که با نگاه توحیـدی بـه خـود و جهـان بنگـرد. قـرآن کـریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۱۰۱)

novinkonkor.com

روان‌شناسی

۸۱- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

ـ تقسیم یک هدف کلی آموزشی به اهداف کوچک‌تر و قابل دستیابی ← روش خردکردن

ـ حل پازل ۱۰۰۰ تکه ← روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

ـ دوخت یک مانتو بر اساس مدل عرضه‌شده در فروشگاه ← روش شروع از آخر

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۹)

۸۲- گزینهٔ «۱» *(حمیدرضا توکلی)*

تشریح عبارت‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: مبدأ حرکت یا موقعیت فعلی برای او مشخص است، زیرا او توانسته بر مانع پیش رو فائق بیاید و اضطراب را کم کند.

گزینهٔ «۳»: در مسئله توانمندی ما محدود است، اما با شناسایی درست توانمندی‌ها می‌توان از راه حل‌های منطقی استفاده کرد.

گزینهٔ «۴»: درک الیاس درک مناسبی بوده، زیرا توانسته به موقعیت مطلوبی برسد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحهٔ ۱۱۶)

۸۳- گزینهٔ «۱» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های موجود در سؤال:

عبارت اول: بررسی تمام جنبه‌های همهٔ خانه‌ها، امری است که زمانبر است ولی منطقی است و خطای کمتری دارد. (تحلیلی)

عبارت دوم: از استدلال و قواعد منطقی استفاده کرده است. (تحلیلی)

عبارت سوم: رئیس جمهور از روش بارش مغزی که یک روش اکتشافی است استفاده کرده است. (اکتشافی)

عبارت چهارم: زیبا نظر شخصی خودش را در حل مسئله دخیل کرده است که پشتوانه منطقی‌ای هم ندارد. (اکتشافی)

عبارت پنجم: برای حل مسائل ریاضی از روش شروع از آخر استفاده می‌کنیم. (اکتشافی)

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

۸۴- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا توکلی)*

ـ ارزیابی راه‌حل کمک می‌کند که ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

ـ تغییر نوع نگاه به مسئله و تغییر بازنمایی مسئله، راهی است برای خروج از بن بست در حل مسئله.

ـ نادیده گرفتن مسئله برای مدتی خاص اشاره دارد به اثر نهفتگی.

ـ روش تحلیلی مقبولیت بیشتری دارد و مورد قبول همگان است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۲ تا ۱۲۴)

۸۵- گزینهٔ «۲» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های موجود در سؤال:

در ارزیابی راه‌حل، باید راه‌حل انتخاب‌شده را بررسی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم. فروشنده با مقایسهٔ فروش خود همین مرحله را طی کرده است (رد گزینهٔ «۳»). افزایش تخفیف از ۱۰ به ۱۵ درصد مربوط به بازبینی و اصلاح راه‌حل است. افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند و یا اصلاح کنند (رد گزینهٔ «۴»). فروشنده چون نتوانست با تخفیف به هدف خود برسد راه‌حل را به کلی تغییر داد و تصمیم به فروش در فضای مجازی گرفت (رد گزینهٔ «۱»).

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۸۶- گزینهٔ «۳» *(طراحی‌شده بر اساس کنکور سراسری ۱۴۰۲- نوبت دوم تیرماه)*

مراحل	اقدام مورد نیاز	مثال توضیحی
۲	شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم	شناسایی رشته‌های تحصیلی علوم انسانی در دانشگاه‌ها
۳	بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت	بررسی ویژگی‌های هر رشته و ...
۵	اجرای بهترین اولویت	انتخاب رشتهٔ حقوق
۷	بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر	بررسی میزان رضایت از تحصیل

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحهٔ ۱۴۸)

novinkonkor.com

۸۷- گزینهٔ «۳» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) انتخاب رشته، یک تصمیم فردی است نه گروهی.

ب) ممکن است حنا به خاطر هزینه، مزیت و یا خطر آن تصمیم را گرفته باشد.

هـ) کوچک‌شمردن خود مانع انتخاب رشتهٔ حقوق توسط حنا شد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، ترکیبی)

۸۸- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا توکلی)*

ـ در مورد اول، تحت تأثیر قرار گرفتن و غلبه یک هیجان باعث تصمیم‌گیری شده است: احساسی

ـ در مورد دوم، خشم‌های انفجاری و کارهای آسیب‌زننده باعث تصمیم‌گیری شده است: تکانشی

ـ در مورد سوم، وابستگی به دوست صمیمی موجب تصمیم‌گیری شده است: وابسته

ـ در مورد چهارم، به تعویق انداختن کار باعث تصمیم‌گیری شده است: اجتنابی

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۶)

۸۹- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا توکلی)*

ـ مورد اول با اشاره به ترس و حس کارایی، اشاره دارد به کوچک‌شمردن خود

ـ مورد دوم در واقع به کنترل نکردن هیجان‌ها اشاره می‌کند، اما توصیه‌ای اشتباه می‌کند. هیجان‌ها و واکنش‌های هیجانی باید کنترل شوند.

ـ مورد سوم، اشاره دارد به سوگیری تأیید و این‌که نباید صرفاً به خاطر تأیید دیدگاه خودمان از دیدن شواهد مغایر اجتناب ورزیم.

ـ مورد چهارم اشاره دارد به اعتماد افراطی و اینکه نباید به توانایی‌های خود اطمینان غیرمعقولی داشته باشیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۹۰- گزینهٔ «۴» *(محمد حبیبی)*

بررسی عبارت‌های موجود در سؤال:

کارت‌های «الف» و «ب» هیچ خطایی ندارند. عبارت دوم کارت «ج» نادرست است؛ سوار تاکسی شدن به طور کلی موقعیت پرخطر نیست. عبارت اول و دوم کارت «د» نادرست است؛ لازم نیست هر موضوعی را با تمام اطرافیان در میان بگذاریم، اعتماد کردن به دیگران تا زمانی که افراطی نباشد، مشکلی ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

عربی زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۱۴۰۱)*

«لا یُغیّر»: تغییر نمی‌دهد، عوض نمی‌کند/ «ما بقوم»: آنچه را در قومی هست (رد سایر گزینه‌ها)/ «حتّی یُغیّروا»: تا اینکه تغییر دهند (رد سایر گزینه‌ها)/ «ما بأنفُسهم»: آنچه را در خودشان است (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)

(ترجمه)

۹۲- گزینهٔ «۳» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

«کان ... یسبحُ»: (معادل ماضی استمراری فارسی) شنا می‌کرد (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)/ «الشّابُّ الکذّابُ»: جوان دروغگو (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)/ «فی البحر»: در دریا / «تظاهَرَ بالغَرَقِ»: وانمود (تظاهر) به غرق‌شدن کرد / «کرَّر»: تکرار نمود / «هذا العملَ»: این عمل (کار) را / «ثلاث مرّاتٍ»: سه بار (مرتبه)

(ترجمه)

۹۳- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ – نوبت دوم - تیرماه)*

«لا تستشر»: (فعل نهی مخاطب) مشورت نکن (رد گزینهٔ «۳») / «بما یقولُ»: به آنچه می‌گوید (رد گزینهٔ «۳»؛ فعل نباید به‌صورت یک اسم ترجمه شود) / «لا یستطیع»: نمی‌تواند / «أن یهدیک»: تو را هدایت کند (رد گزینه‌های «۲ و ۴»؛ فعل نباید به‌صورت یک اسم ترجمه شود) / «هو نفسه»: او خود (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)/ «قد ضلّ»: گمراه شده است (فعل ماضی است؛ رد گزینهٔ «۴»)

(ترجمه)

۹۴- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «یَتظاهَرُ» جملهٔ وصفیه و مضارع است، چون قبل از آن فعل ماضی داریم، به صورت ماضی استمراری (تظاهر می‌کرد) ترجمه می‌شود، نه ماضی بعید (تظاهر کرده بود)!

گزینهٔ «۲»: «أن تَعملوا»: (فعل جمع است) که کار کنید

گزینهٔ «۴»: «فَرِّج عَن المَکروب»: (فعل امر است) اندوه غمگین را برطرف کن

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه «لِـ» امر بر سر فعل مضارع غایب یا متکلّم بیاید، این فعل به صورت «باید + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود: «لِنَرحمْ: باید رحم کنیم»

۲) هرگاه فعل جملهٔ وصفیه، مضارع باشد و قبل از آن فعل ماضی آمده باشد، در این حالت، فعل مضارع می‌تواند به صورت ماضی استمراری ترجمه شود:

ماضی + مضارع ⟵ ماضی استمراری

(ترجمه)

novinkonkor.com

۹۵- گزینهٔ «۲» *(امیرحسین شکوری)*

«موج‌های بسیار دریا»: أمواج البحر الکثیرة («أمواج» جمع غیر عاقل است، پس صفتش به صورت مفرد مؤنث (الکثیرة) آمده است.) (رد گزینهٔ «۳») / «احساس کرد»: شَعَرَ بِـ (رد گزینهٔ «۱») / «غرق شدن»: الغَرق (رد گزینهٔ «۱») / «صدا زد»: نادی (رد گزینهٔ «۴») / «تا به او کمک کنند»: لِیُساعِدوه، لِیُعینوه (رد گزینهٔ «۳») (حواستان باشد که «لِـ» ناصبه (به معنی: تا، تا اینکه، برای اینکه) باعث حذف «ن» از انتهای فعل مضارع می‌شود (به‌جز در صیغه‌های جمع مؤنّث) که در این گزینه این اتفاق نیفتاده است.) / دقت کنید که قید «ناگهان» مربوط به قسمت «شَعَر بالغرق» است که در گزینهٔ «۴» به اشتباه در انتهای جمله آمده است.

(ترجمه)

۹۶- گزینهٔ «۲» *(فاطمه منصورخاکی)*

حدیث شریف در صورت سؤال (روزگار دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به زیان تو) و ابیات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به یکسان نماندن احوال روزگار اشاره دارند؛ همگی می‌گویند در کنار غم و سختی، شادی و آسایش هم وجود دارد، اما گزینهٔ «۲» بر سازش با روزگار و ستیزه نکردن با آن تأکید دارد.

(مفهوم)

۹۷- گزینهٔ «۲» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«الغَرْقِ» نادرست است (صحیح: الغَرَقِ) / «لَمْ یَلتَفَتوا» نادرست است (صحیح: لَمْ یَلتَفِتوا)؛ زیرا مضارع باب اِفتِعال بر وزن «یَفتَعِلُ» می‌آید.

توجه: به حرکت‌های تمام حروف در باب‌های ثلاثی مزید دقت کنید.

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینهٔ «۴» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

«عیدٌ» فاعل و موصوف برای فعل «یفرح» (جملهٔ وصفیه) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «رجلٌ» موصوف است و نقش آن نائب فاعل می‌باشد.

گزینهٔ «۲»: «البیت» موصوف است و نقش آن مفعول می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: «صدیق» موصوف است و نقش آن خبر می‌باشد.

(قواعد اسم)

۹۹- گزینهٔ «۳» *(روح‌الله گلشن)*

صورت سؤال دو فعل مضارع را می‌خواهد که از نظر معنی، معادل ماضی باشند؛ یعنی در ترجمه معنای ماضی داشته باشند.

در این گزینه، دو فعل مضارع «لم یدخلوا» و «لم یسمح» طبق ساختار [لَـمْ + مضارع مجزوم ← ماضی ساده یا نقلی منفی] در ترجمه معادل ماضی هستند. (ترجمهٔ دو فعل به‌ترتیب: «وارد نشدند»، «اجازه نداد»)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در این گزینه فقط فعل مضارع «لم یطالع» معادل ماضی (مطالعه نکرد) است، مراقب باشید که «یَئِسَ» خودش یک فعل ماضی است و مضارعش «یَیأسُ» می‌شود.

گزینهٔ «۲»: در این گزینه فقط فعل مضارع «لم یصل» معادل ماضی (نرسید) است، دقت کنید «لن یحصل» معادل «آینده» (دست نخواهد یافت) می‌باشد.

گزینهٔ «۴»: هر دو فعل «لا تنام: نمی‌خوابی» و «تعمل: کار می‌کنی» مضارع ترجمه می‌شوند و معادل ماضی نیستند. دقت کنید در ابتدای این گزینه، «لِمَ» (= لِماذا) به معنی «برای چه، چرا» آمده است.

(قواعد فعل)

۱۰۰- گزینهٔ «۱» *(محمود بادبرین - یاسوج)*

در گزینهٔ «۱»، حرف «لام» از نوع «جرّ» است، زیرا به یک مصدر (اسم) متصل شده و به معنای «برای» می‌باشد، در سایر گزینه‌ها، حرف «لام» از نوع جازمه یا امر (متصل به فعل مضارع و دارای معنای امری «باید») است.

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینهٔ «۱» *(آیدین مصطفی‌زاده)*

«رأی المؤمنونَ الأحزاب»: مؤمنان گروه‌ها را دیدند (رد گزینهٔ «۴») / «هذا ما وعدَنا الله»: این چیزی است که خداوند به ما وعده داد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۰۲- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۹۸)*

«إن کان»: اگر باشد (رد سایر گزینه‌ها) / «بئر النّفط»: چاه نفت / «فی الطبقات الصّخریّة»: در طبقه‌های سنگی (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «یستغرقُ»: می‌گیرد (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «استخراجه»: استخراج آن (استخراجش) (رد گزینه‌های«۳ و ۴») / «وقتاً طویلاً»: وقت زیادی (رد گزینهٔ «۳»)

(ترجمه)

۱۰۳- گزینهٔ «۱» *(احسان کلاته عربی)*

شکل درست ترجمه در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: گواهی آن‌ها نوشته خواهد شد و (از آن) پرسیده شوند!

گزینهٔ «۳»: مناطق فرهنگی در ایران بسیاری از گردشگران را جذب می‌کند!

گزینهٔ «۴»: از نفت، پلاستیک و عطرها و حشره‌کش‌ها ساخته می‌شوند!

(ترجمه)

novinkonkor.com

۱۰۴- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

«کشاورزان»: الفلّاحونَ (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)/ «چاه روستا»: بئر القریة (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «آبی»: (اسم نکره) ماءً (رد گزینهٔ «۴»)/ «استخراج کردند»: استخرَجَ (چون در ابتدای جمله و قبل از فاعل خود آمده است، به‌صورت مفرد به‌کار می‌رود ← رد گزینه‌های «۳ و ۴»)

نکتهٔ مهم درسی:

وقتی فعل در ابتدای جمله و قبل از فاعل خود می‌آید، همواره به شکل مفرد ذکر می‌شود، حتّی اگر فاعل، مثنّی یا جمع باشد، به مثال‌های زیر دقّت کنید:

ذهب المُعلّمُ / ذهب المُعلّمانِ / ذهب المُعلّمونَ

(ترجمه)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

انواع زیادی از سنگ‌های قیمتی وجود دارند که با رنگ‌هایی مختلف و شکل‌هایی گوناگون دیده می‌شوند، از جملهٔ آن‌ها، عقیق و فیروزه و یاقوت است! گفته می‌شود هرکدام از آن‌ها فایده‌هایی دارند، ولی بسیاری از مردم از آن‌ها به‌خاطر زینت و زیبایی استفاده می‌کنند، همان‌طور که در انگشترها یا برخی نگاره‌ها آن‌ها را می‌بینی! این سنگ‌ها از نظر شرایطی که در آن قرار می‌گیرند یا عناصری که در ایجاد آن‌ها دخالت می‌کنند، فرق دارند، مورد آخر در پدیدهٔ رنگ‌های مختلف بیشتر از بقیه اثر می‌گذارد. بعضی از این سنگ‌ها نزدیک به سطح زمین یافت می‌شوند، مانند یاقوت و برخی در عمق‌های زیاد. ممکن است این سنگ‌ها را در بازار ببینیم در حالی که غیرطبیعی هستند مانند یاقوت مصنوعی، زیرا سنگ اصلی در طبیعت کمیاب است و در آفریقا، آسیا و استرالیا بیشتر از هر مکان دیگری استخراج می‌شود!

۱۰۵- گزینهٔ «۲» *(امیر رضائی رنجبر)*

«الکریمة» در خط اول متن به معنی «الثّمینة» (ارزشمند، قیمتی) است.

(درک مطلب)

۱۰۶- گزینهٔ «۴» *(امیر رضائی رنجبر)*

دست‌یافتن به سنگ‌های اصلی مانند یاقوت و غیره، دشوار است! (درست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ عبارت: سه نوع سنگ قیمتی وجود دارد!

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ عبارت: سنگ‌های قیمتی طبیعی در بازارها دیده نمی‌شوند!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ عبارت: اگر سنگ نزدیک سطح زمین یافت شود، گران‌قیمت نیست!

(درک مطلب)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(امیر رضائی رنجبر)*

شرایط در ایجاد رنگ‌های زیبا در سنگ مؤثّرتر هستند! (نادرست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ عبارت: ممکن است یاقوت را در بیشتر محل‌های زمین و قارّه‌های آن بیابیم!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ عبارت: عواملی وجود دارند که در به‌کارگیری سنگ‌های قیمتی تأثیر می‌گذارند، به جز زیبایی!

گزینهٔ «۴»: ترجمهٔ عبارت: بعضی از مردم سنگ‌های مصنوعی را برای زیبایی و آراستن استفاده می‌کنند!

(درک مطلب)

۱۰۸- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۲»، «مبنی» نادرست است، دقت کنید کلمهٔ «بعض» جزء هیچ‌کدام از انواع اسم‌های مبنی نیست، پس معرب محسوب می‌شود.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۰۹- گزینهٔ «۴» *(مجید بیگلری)*

در گزینهٔ «۴»، «هذه» فاعل است، از طرفی اسم اشاره و مبنی محسوب می‌شود.

در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب: «البشر»، «عین» و «النّاس» فاعل هستند که همگی معرب‌اند.

(قواعد اسم)

۱۱۰- گزینهٔ «۳» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

نائب فاعل، اسمی مرفوع است که به فعل مجهول نسبت داده می‌شود. صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، نائب فاعل وجود نداشته باشد، بنابراین به دنبال جمله‌ای هستیم که در آن فعل مجهول نداشته باشیم.

در گزینهٔ «۳»، «لا یُصَدِّقُ» مجهول نیست، زیرا در مضارع مجهول، حرکت عین الفعل باید فتحه باشد، یعنی حرکت بالای تشدید قرار گیرد (لا یُصَدَّقُ). «یَکذبُ» نیز در ابتدایش علامت ضمه ندارد و مشخص است که مجهول نیست.

فعل‌های مجهول در سایر گزینه‌ها عبارت‌اند از:

گزینهٔ «۱»: وُجِدَت، گزینهٔ «۲»: یُحذَّرونَ، گزینهٔ «۴»: عُمِّرَت.

(انواع جملات)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

«لا یحزُنْکَ»: (فعل نهی غائب) نباید تو را اندوهگین کنند (رد سایر گزینه‌ها)/ «یُسارِعونَ»: شتاب می‌کنند (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «فی الکُفرِ»: در کفر ورزیدن (رد گزینهٔ «۳»)

(ترجمه)

novinkonkor.com

۱۱۲- گزینهٔ «۳» *(کنکور مجدد تیر ۱۴۰۱)*

«لا تَظنّوا»: گمان نکنید/ «أنّکم لا تکونون إلّا ....»: شما فقط (تنها) .... هستید (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)/ «أجراماً صغیرة»: (موصوف و صفت نکره) پیکرهای کوچکی (رد گزینهٔ «۲») / «فی هذه الدّنیا»: در این دنیا (رد گزینهٔ «۴») / «قد انطوی»: در هم پیچیده است (رد گزینهٔ «۱») / «العالَم الأکبَر»: هستی بزرگتر (موصوف و صفت معرفه هستند، «أکبَر» هم اسم تفضیل است (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۱۳- گزینهٔ «۴» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

«خُلِقنا»: خلق شدیم، آفریده شدیم (رد گزینه‌های «۲ و ۳»)/ «العالَم الأکبَر»: جهان بزرگتر (رد گزینه های «۱ و ۲») / «قَد انطَوی»: در هم پیچیده شده است، به هم پیچیده شده است (رد گزینهٔ «۱») / «یُدیرُ»: اداره می‌کند، می‌چرخاند (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینهٔ «۲» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

«لا تُطعِموا»: غذا ندهید (فعل نهی مخاطب است و در ترجمهٔ آن واژهٔ «نباید» نیاز نیست.) (رد سایر گزینه‌ها)/ «لا تأکلونَ»: (فعل مضارع منفی و مخاطب) نمی‌خورید (رد گزینهٔ «۳»)

(ترجمه)

۱۱۵- گزینهٔ «۳» *(فاطمه منصورخاکی)*

ترجمهٔ صحیح عبارت گزینهٔ «۳»: امید است به اندازهٔ تلاشمان در کارها موفقیت کسب کنیم!

(ترجمه)

۱۱۶- گزینهٔ «۴» *(علی رسولی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: پروردگارا به ما آنچه را که هیچ توانی نسبت به آن نداریم، تحمیل نکن: خداوند هیچ کسی را جز به اندازهٔ توانش تکلیف نمی‌کند؛ (هم‌مفهوم هستند.)

گزینهٔ «۲»: آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند برابرند؟: بالاترین جایگاه‌ها برای اهل علم است. (هم‌مفهوم هستند.)

گزینهٔ «۳» خداوند رحم نمی‌کند به کسی که به مردم رحم نکند: رحم کن تا مورد رحم واقع شوی زیرا (خداوند) بخشنده به رحم‌کنندگان رحم می‌کند. (هم‌مفهوم هستند.)

گزینهٔ «۴» و ارزش هر انسانی به آن چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد: کار از باعث و بانیِ آن خبر می‌دهد. (هم‌مفهوم نیستند.)

(مفهوم)

۱۱۷- گزینهٔ «۲» *(روح‌الله گلشن)*

«لا یُصدَّقُ» به صورت «لا یُصدِّقُ» یعنی به شکل فعل معلوم صحیح است، نه مجهول؛ زیرا «کلامَ» با علامت اعرابی منصوب آمده و مفعولش است.

(ضبط حرکات)

۱۱۸- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن خبر حروف مشبّهة بالفعل، به صورت یک فعل آمده باشد. در گزینهٔ «۴»، «لیتَ» حرف مشبّه، «إطعامَ» اسم آن و «یَکونُ» خبر آن است که به‌صورت یک فعل آمده است. (ترجمه: کاش غذادادن به بیچارگانمان، از آن‌چه ما می‌خوریم باشد!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «لعلَّ» حرف مشبّه، «العالم» اسم آن و «محبوب» خبر آن است که به‌صورت یک اسم آمده است. (ترجمه: امید است عالمی که انتظارش را می‌کشم و در موردش صحبت کردم، نزد تو نیز محبوب باشد!)

گزینهٔ «۲»: «إنّ» حرف مشبّه، ضمیر «ـها» اسم آن و «قریبة» خبر آن است که به‌صورت یک اسم آمده است. (ترجمه: از رحمت خدا نا امید نشوید، همانا آن به نیکوکاران نزدیک است!)

گزینهٔ «۳»: «کأنَّ» حرف مشبّه، ضمیر «هم» اسم آن و «جناحُ» خبر آن است که به‌صورت یک اسم آمده است. (ترجمه: دوستانت را گرامی بدار، آنان مثل بالت هستند که با آن پرواز می‌کنی!)

(انواع جملات)

۱۱۹- گزینهٔ «۱» *(آیدین مصطفی‌زاده)*

اسم لای نفی جنس، همیشه به شکل یک اسم فتحه‌دار، بدون «الـ» و تنوین است و خبر آن نیز با علامت اعراب مرفوع می‌آید، با این توضیحات پاسخ گزینهٔ «۱» است.

(انواع جملات)

۱۲۰- گزینهٔ «۳» *(حسین شجاع‌الدینی - بم)*

خبر لای نفی جنس اگر به شکل یک اسم بیاید، مرفوع است؛ بنابراین شکل درست عبارت در گزینهٔ «۳» به صورت «لا طالبَ راسبٌ فی الامتحان» است.

نکته: دقت کنید در گزینهٔ «۱»، «تعلُّم» مصدر و اسم است.

(انواع جملات)

novinkonkor.com

فلسفهٔ یازدهم

۱۲۱- گزینهٔ «۲» *(سبا جعفرزاده صابری)*

عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد. این نوع شناخت را که عقل با همکاری حس به دست می‌آورد، شناخت تجربی می‌گوییم. قواعد عقلانی پایه و اساس هر یافتهٔ تجربی است چرا که برای هر نوع آزمایش و تجربه‌ای ابتدا نیازمند قواعد عقلی همچون علیت، سنخیت و ... هستیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هرچند که پی بردن به خطای حسی به واسطهٔ حس صورت می‌گیرد، اما حکم خطا بودن و اصلاح آن با کمک عقل است که انجام می‌شود. علاوه بر این خطاپذیری را سایر ابزارهای شناختی نیز دارند و ممکن است خطا کنند و این عمدهٔ تفاوت شناخت حسی نیست.

گزینهٔ «۳»: منظور از بی‌واسطه بودن در این گزینه به درست، اما ناقص مطرح شده است، اما سیر و سلوکی که برای این ابزار مورد نیاز است سیر و سلوک نفسانی است نه عقلانی. در شهود حتی عقل هم نقشی ندارد و واسطه نیست.

گزینهٔ «۴»: معارف وحیانی با شهود وحیانی متفاوت است. هرچند پیامبر تنها دریافت‌کنندهٔ مستقیم وحی است، اما این معارف اختصاص به وی ندارد و سایر افراد نیز به واسطهٔ پیامبر از معارف وحیانی بهره می‌برند. اما در شهود وحیانی، خداوند حقایق و معانی و حتی گاهی کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند و پیامبر آن معانی و کلمات و عبارات را دریافت می‌کند و هیچ‌گونه دخل و تصرفی از طرف پیامبر در آن صورت نمی‌گیرد.

(فلسفهٔ یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۱۲۲- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

ما به کمک حواس پنج‌گانه با عالم طبیعت آشنا می‌شویم و بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم. گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما همواره در مسیر شناسایی از طریق آن خطا رخ نمی‌دهد. (نادرستی گزینهٔ «۲») دلیل نادرستی گزینهٔ «۱» آن است که حواس پنج‌گانهٔ ما در محدودهٔ خاصی عمل می‌کنند. مثلاً ما برخی فرکانس صداها یا رنگ‌ها را نمی‌توانیم دریابیم با اینکه مادی و محسوس هستند. شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند. پس بهره بردن از تفاوت‌ها و شباهت‌ها به کمک عقل است و حس مستقلاً این توانایی را ندارد. (نادرستی گزینهٔ «۳»)

(فلسفهٔ یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحهٔ ۵۱)

۱۲۳- گزینهٔ «۴» *(عرفان دهدشتیا)*

تشریح عبارات نادرست:

ب) معرفت شهودی، بی‌واسطه است و برای آن نمی‌توان واسطه‌ای در نظر گرفت.

ج) به کمک شناخت تجربی نمی‌توان همهٔ قوانین جهان را شناخت؛ مثلاً قوانین ریاضی به کمک عقل استنباط می‌شوند.

(فلسفهٔ یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۱۲۴- گزینهٔ «۳» *(عرفان دهدشتیا)*

بررسی گزاره‌های نادرست:

گزارهٔ «۱»: ابن‌سینا پایه‌گذار علوم تجربی نیست.

گزارهٔ «۵»: ریاضیات از علوم عقلی هستند و فقط با عقل محض قابل تحصیل‌اند.

گزارهٔ «۷»: شهود وحیانی فقط مخصوص پیامبر است و آن معارف وحیانی‌ست که به واسطهٔ پیامبران در اختیار نوع بشر قرار می‌گیرد.

(فلسفهٔ یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۲۵- گزینهٔ «۴» *(علیرضا نصیری)*

پارمنیدس بر خلاف ارسطو واقع‌نمایی حواس را رد می‌کند و معتقد است که حرکت نیز توسط حواس درک می‌شود و در نتیجه توهمی بیش نیست و عقل است که راه صحیح کشف حقیقت است. البته این‌طور نیست که پارمنیدس شناخت هستی را ناممکن بداند؛ او معتقد است که جهان قابل شناخت است و همچنین با استفاده از عقل می‌شود آن را شناخت و این عقل است که حکم می‌کند هستی یک کلّ واحد است و کثرت و حرکت در آن راهی ندارد.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۲۶- گزینهٔ «۳» *(موسی سپاهی - سراوان)*

یکی از جریان‌هایی که در تجربه‌گرایی ایجاد شد، پراگماتیسم یا اصالت عمل است. طرفداران این جریان اعتقاد دارند که گرچه تنها ابزار شناخت اشیا، حس و تجربه است، اما از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید. پس ما باید هدف خود را تغییر دهیم یعنی به‌جای کشف واقعیت به‌دنبال باورهایی باشیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» مطابق دیدگاه پراگماتیسم هستند، اما گزینهٔ «۳» مطابق با اندیشهٔ نسبی‌گرایی است.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

novinkonkor.com

۱۲۷- گزینهٔ «۳» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

ویلیام جیمز بنیان‌گذار پراگماتیسم است و بنابراین باید گزینه‌ای انتخاب شود که در ارتباط با پراگماتیست‌ها و عقاید آن‌ها اشتباه باشد.

از منظر فیلسوفان معتقد به پراگماتیسم، اگر گزاره‌ای سودمند و دارای فایده باشد، پس صحت دارد و درست است.

از نظر آنان با وجود آن‌که تنها ابزار شناخت حس و تجربه است، اما نمی‌توان با تجربه به حقیقت مطابق واقع رسید.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۷)

۱۲۸- گزینهٔ «۲» *(علی معزی)*

از نظر نسبی‌گرایان حتی شناخت‌های حسی نیز نسبی است و دو نفر ممکن است حتی بر سر رنگ یک شیء نیز شناخت‌های متفاوتی از یک‌دیگر داشته باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هیچ‌یک از تجربه‌گرایان، نقش عقل در شناخت و معرفت را انکار نمی‌کنند؛ اختلاف فقط بر سر محدوده و کارآمدی عقل است.

گزینهٔ «۳»: پراگماتیست‌ها معتقدند که از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیا را شناخت؛ بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم.

گزینهٔ «۴»: به نظر بیکن، فیلسوفان گذشته با دنباله‌روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بی‌جا محصور بماند و پیشرفت نکند. بنابراین استفاده از عقل سبب عقب‌افتادگی دانش‌های تجربی نیست، بلکه عدم استفاده از یافته‌های حسی موجب آن است.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحه‌های ۶۴، ۶۶ و ۶۷)

۱۲۹- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۹۹)*

مسائلی مانند خطاهای تجربه، تغییرات علوم تجربی و تفاوت‌های موجود در تجربهٔ انسان‌های مختلف، می‌توانست قطعیّت احکام تجربی را از میان ببرد. در هر حال چنین مشکلاتی سبب شد که واقع‌نمایی دانش تجربی، بار دیگر با اشکال روبه‌رو شود و جریان‌های دیگر فلسفی برای تبیین جایگاه دانش تجربی پیدا شود.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۶)

۱۳۰- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۹۹)*

تجربه توانایی تبیین هر مسئله‌ای را ندارد؛ مثلاً تجربه نمی‌تواند دربارهٔ نیاز جهان به مبدأ و خدا، وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و خوب و بدهای اخلاقی اظهارنظر کند، زیرا توانایی آن محدود به حس و تجربه بود.

(فلسفهٔ یازدهم، نگاهی به تاریخچهٔ معرفت، صفحهٔ ۶۶)

منطق

۱۳۱- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

قضیهٔ صورت سؤال، یک قضیهٔ شرطی اتصالی است. در قیاس‌هایی که مقدمهٔ اول آن‌ها شرطی اتصالی است، از وضع مقدم و رفع تالی می‌توان نتیجه گرفت و رفع مقدم و وضع تالی معتبر نخواهند بود.

بنابراین این‌که ما مقدم را رفع کنیم، و نقیض تالی را نتیجه بگیریم، یعنی از «ناطق بودن» که نقیض «غیرناطق بودن» است، «انسان بودن» را نتیجه بگیریم، این نتیجه معتبر نخواهد بود.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۲- گزینهٔ «۴» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

در این گونه استدلالات که مقدمهٔ حملی حذف شده است، ابتدا باید مقدمهٔ حملی را بنویسیم و بعد اقدام به تشخیص نوع مغالطه کنیم.

از این که نتیجهٔ ما رفع شده است، متوجه می‌شویم که مقدمهٔ حملی هم رفع شده است.

به دلیل این که نتیجه از تالی آمده است، متوجه می‌شویم که مقدمهٔ حملی از مقدم آمده است.

پس استدلال به شکل زیر بوده است:

مقدمهٔ شرطی: اگر جسمی خردمند باشد، حیوان است.

مقدمهٔ حملی: الاغ خردمند نیست.

نتیجه: الاغ حیوان نیست.

این استدلال از رفع مقدم به رفع تالی رسیده است؛ پس مغالطهٔ رفع مقدم دارد.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۳- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۹)*

قضیهٔ ذکرشده در صورت سؤال شرطی منفصل مانعةالجمع (غیر قابل جمع در صدق) است. یعنی یک موجود نمی‌تواند هم انسان و هم غیرحیوان باشد. پس بین انسان و غیرحیوان رابطهٔ تباین برقرار است وگرنه می‌توانستیم حالت جمع این دو را فرض کنیم. پس نمی‌توان گفت «بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند» و «بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند» (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). اما موجود می‌تواند نه انسان باشد و نه غیرحیوان (یعنی حیوان باشد)؛ مثلاً اسب، گربه و ... باشد. پس نمی‌توان گفت «هیچ غیرانسانی حیوان نیست» چون اسب هم غیرانسان است اما حیوان است (رد گزینهٔ «۱»). می‌توان گفت «بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.»

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحهٔ ۸۷)

novinkonkor.com

۱۳۴- گزینهٔ «۳» *(علی معزی)*

استدلال مندرج در گزینهٔ «۳»، نوعی مغالطهٔ «رفع مقدم» است در حالی‌که سایر گزینه‌ها مغالطهٔ «وضع تالی» هستند.

قالب استدلال گزینهٔ «۳»:

مقدمهٔ ۱: اگر سیگار بکشم، عمرم کوتاه خواهد شد.

مقدمهٔ ۲: حال که سیگار نمی‌کشم. (رفع مقدم)

نتیجه: پس عمری طولانی خواهم داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شکل و قالب این استدلال به این شکل است:

مقدمهٔ ۱: اگر جسمی آسمانی، ستاره باشد، نورانی است.

مقدمهٔ ۲: ماه نورانی است. (وضع تالی)

نتیجه: پس ماه ستاره است.

گزینهٔ «۲»: شکل و قالب این استدلال به این شکل است:

مقدمهٔ ۱: اگر مردم چاق باشند، دارند که بخورند.

مقدمهٔ ۲: مردم دارند که بخورند. (وضع تالی)

نتیجه: پس مردم چاق هستند.

گزینهٔ «۴»: شکل و ساختار این استدلال به این شکل است:

مقدمهٔ ۱: هر قدر فاصله از محل انفجار کم‌تر باشد، صدا قوی‌تر است.

مقدمهٔ ۲: صدا قوی است. (وضع تالی)

نتیجه: فاصله از محل انفجار کم است.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۵- گزینهٔ «۴» *(موسی سپاهی- سراوان)*

قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه و یا نقیض آن در یکی از مقدمات باشد. قیاس استثنایی چهار نوع است که در کتاب درسی دو نوع آن جزء مطالب اصلی هستند. ۱- قیاس استثنایی اتصالی که ۴ حالت دارد: (۱- قاعدهٔ وضع مقدم ۲- مغالطهٔ رفع مقدم ۳- مغالطهٔ وضع تالی ۴- قاعدهٔ رفع تالی) ۲- قیاس استثنایی انفصالی حقیقی که ۴ حالت دارد (در این قیاس هر چهار حالت نتیجهٔ معتبر دارند.)

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: قیاس استثنایی اتصالی است. در مقدمهٔ ۲ تالی رفع شده است، پس می‌شود قاعدهٔ رفع تالی.

گزینهٔ «۲»: قیاس استثنایی اتصالی است. در مقدمهٔ ۲ مقدم رفع شده است، پس می‌شود مغالطهٔ رفع مقدم.

گزینهٔ «۳»: در این گزینه رفع مقدم رخ داده است و در مقدمهٔ ۲ مقدم رفع شده است.

گزینهٔ «۴»: قیاس استثنایی اتصالی است و در مقدمهٔ ۲ تالی رفع شده است، پس می‌شود قاعدهٔ رفع تالی.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۶- گزینهٔ «۴» *(سبا جعفرزاده صابری)*

عبارات ذکرشده در گزینهٔ «۴» هر دو قضیهٔ شرطی متصل بوده که ابتدا مقدم آمده و سپس تالی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عبارت اول هرچند قضیهٔ شرطی است، اما با مقدم آغاز نشده است.

گزینهٔ «۲»: عبارت دوم قضیهٔ شرطی منفصل است که مقدم و تالی ندارد و در ساختار (یا .... یا .....) می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: هر دو عبارت هرچند با مقدم آغاز شده‌اند، اما چون ادامهٔ جمله ناقص است، تبدیل به قضیهٔ شرطی نشده‌اند.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۳۷- گزینهٔ «۴» *(عرفان رهرشنیا)*

این قیاس در واقع به این صورت بوده است:

مقدمهٔ اول: اگر موجودی گیاه باشد، نامی است.

مقدمهٔ دوم: انسان نامی است.

نتیجه: پس انسان گیاه است!

بنابراین مشاهده می‌شود که مقدمهٔ دوم وضع تالی بوده است و مغالطه‌آمیز خواهد بود.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۸- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل)*

قضیهٔ شرطی: «اگر کسی به دانشگاه رفته باشد، دیپلم دارد.»

قضیهٔ حملی: «سامان دانشگاه رفته است.»

نتیجه: سامان دیپلم دارد (در امتحانات نهایی قبول شده است).

نکتهٔ ۱: در این استدلال استثنایی از قاعدهٔ وضع مقدم استفاده شده است. زمانی که به دنبال یافتن یکی از ۴ حالت قیاس استثنایی هستیم باید به مقدمهٔ دوم که در واقع یک قضیهٔ حملی است نگاه کنیم و اگر آن قضیهٔ حملی را در صورت سوال نداشتیم باید آن را با توجه به مقدمهٔ شرطی اول و نتیجه پیدا کنیم و سپس با دقت به سالبه و موجبه‌بودن قضیهٔ حملی و مقایسه با نتیجهٔ قیاس به یکی از ۴ حالت قیاس استثنایی برسیم.

نکتهٔ ۲: در برخی از سؤالات و گزینه‌ها باید معادل و مترادف‌سازی را هم در نظر بگیریم مانند عبارت «دیپلم‌داشتن» و «قبولی در امتحانات نهایی» که معادل و مترادف هم هستند. (منظور کل امتحانات نهایی است)

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۶)

۱۳۹- گزینهٔ «۴» *(کنکور خارج از کشور ۹۹)*

قضیهٔ ذکرشده در صورت سؤال شرطی منفصل مانعةالجمع (غیر قابل جمع در صدق) است. یعنی یک مقدار پیوسته نمی‌تواند هم مثلث و هم غیرشکل باشد. پس بین مثلث و غیرشکل رابطهٔ تباین برقرار است وگرنه می‌توانستیم حالت جمع این دو را فرض کنیم. پس نمی‌توان گفت «بعضی مثلث‌ها غیرشکل هستند» و «بعضی غیرشکل‌ها مثلث هستند» (رد گزینه‌های «۲ و ۳»). اما مقدار پیوسته می‌تواند نه مثلث باشد و نه غیرشکل (یعنی شکل باشد)؛ مثلاً دایره و مربع و ... باشد. پس نمی‌توان گفت «هیچ غیرمثلثی شکل نیست» (رد گزینهٔ «۱»).

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحهٔ ۸۷)

novinkonkor.com

۱۴۰- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۱۴۰۰)*

در این قیاس استثنایی اتصالی از قاعدهٔ رفع تالی نتیجه گرفته شده است که حالتی معتبر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: از وضع تالی استفاده شده است که حالتی نامعتبر است.

گزینهٔ «۳»: یک قیاس اقترانی است، اما محمول نتیجه (دارای یال) که دارای علامت مثبت است، در مقدمهٔ دوم علامت منفی دارد. پس شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نشده است.

گزینهٔ «۴»: از رفع مقدم استفاده شده است که حالتی نامعتبر است.

(منطق، قضیهٔ شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

فلسفهٔ دوازدهم

۱۴۱- گزینهٔ «۲» *(سبا جعفرزاده صابری)*

حمل سه‌ضلعی بر دایره یک حمل امتناعی و محال می‌باشد و نمی‌توان دایره را سه‌ضلعی دانست چرا که عقل از پذیرش آن امتناع دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها نوع حمل، امکانی است.

گزینهٔ «۱»: مثلث ممکن است متساوی‌الاضلاع باشد یا نباشد.

گزینهٔ «۳»: عدد یا زوج است یا زوج نیست، پس حالت امکانی دارد.

گزینهٔ «۴»: موجود می‌تواند غول باشد یا نباشد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۴۲- گزینهٔ «۲» *(علی معزی)*

مورد مطرح‌شده در گزینهٔ «۲» مورد اختلاف فیلسوفان مسلمان با اکثر فلاسفهٔ تجربه‌گراست نه تمام آن‌ها؛ هیوم که یک تجربه‌گرا محسوب می‌شود، نظری بر خلاف سایر هم‌مسلکان خود دارد و شناخت علّیت از طریق تجربه را منکر می‌شود و از این حیث با فلاسفهٔ مسلمان هم‌نوایی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: دکارت نیز همچون تجربه‌گرایان معتقد است که برخی مصادیق رابطهٔ علیت را به واسطهٔ تجربه می‌توان شناخت.

گزینهٔ «۳»: فیلسوفان مسلمان نیز معتقدند که مصادیق مادّی و طبیعی علیت را باید با استفاده از حواس کشف کرد و شناخت.

گزینهٔ «۴»: تمام تجربه‌گرایان در این مورد اتفاق نظر دارند که از مشاهدهٔ پدیده‌های جهان، به مرور نوعی توالی در ذهن انسان ایجاد می‌شود. تفاوت هیوم با سایر تجربه‌گرایان در این است که او بر خلاف باقی تجربه‌گرایان از این توالی علّیت را نتیجه نمی‌گیرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۴۳- گزینهٔ «۴» *(موسی سپاهی - سراوان)*

طبق دیدگاه فلاسفهٔ مسلمان اصل علیت یک قاعدهٔ عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید، بلکه خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است. دانشمندان برای پی‌بردن به علت حوادث طبیعی باید دست به تجربه و آزمایش بزنند؛ پس هر تلاش تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. همچنین فلاسفهٔ مسلمان فطری بودن درک رابطهٔ علیت را رد می‌کنند و آن را بر این اصل استوار می‌کنند که چیزی که نبوده است، باید توسط چیز دیگری که علّت نام دارد به وجود آمده باشد، نه این که خودش به خودش وجودبخشی کند. (اصل امتناع اجتماع نقیضین)

در مقابل، تجربی‌بودن درک مفهوم علیت دیدگاه تجربه‌گرایان است نه فلاسفهٔ اسلامی.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۴۴- گزینهٔ «۴» *(محمد رضایی‌بقا)*

رابطهٔ علّیت رابطه‌ای وجودی است (نادرستی گزینهٔ «۲») که در آن، یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد. (نادرستی گزینهٔ «۳») فقط معلول وابسته به علت است (نادرستی گزینهٔ «۱») و علت به معلول وابسته نیست.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۴۵- گزینهٔ «۱» *(حسین آفونری راهنماپی)*

این که مفهومی ممکن نیست، می‌تواند ممتنع باشد، اما همچنین می‌تواند واجب نیز باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: ممکن است یک ماهیت ممکن به واسطهٔ نبود علتش فعلاً موجود نشده باشد.

گزینهٔ «۳»: هیچ ماهیتی ذاتاً موجود نیست.

گزینهٔ «۴»: اگر چیزی که ذاتاً از وجود ابا دارد، موجود شود یا برای آن وجودی فرض شود، محال عقلی (اجتماع نقیضین) لازم می‌آید.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۴۶- گزینهٔ «۱» *(عرفان دهدشتیا)*

اگر علّت یک پدیده، مثلاً گرما برای پخت کیک، وجود داشته باشد اما معلول به وجود نیاید، به این معنی است که آن علّتی که علّت تامه تصور می‌شده است، در واقع علّت تامه نبوده است و هنوز بخشی از علّت به‌وجودآورندهٔ معلول خود به وجود نیامده است.

novinkonkor.com

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: چیزی که ممتنع‌الوجود باشد هرگز نمی‌تواند علّتی داشته باشد تا چه رسد به این که آن علت خودش موجود بشود.

گزینهٔ «۳»: یک ماهیت ممکن هرگز حالت امکانی خود را از دست نمی‌دهد.

گزینهٔ «۴»: اگر حمل وجود بر چیزی بی‌نیاز از دلیل باشد، دیگر معلول بودن برای آن بی‌معنی خواهد بود.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۴۷- گزینهٔ «۱» *(کنکور خارج از کشور ۹۸- با تغییر)*

تجربه‌گرایان معتقدند که انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد و رابطهٔ علیت را بنا می‌نهد. البته هیوم بر خلاف سایر تجربه‌گرایان معتقد است که از این توالی نمی‌توان علیت را نتیجه‌گیری کرد.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحهٔ ۱۶)

۱۴۸- گزینهٔ «۳» *(محمد رضایی‌بقا)*

علت، نقش در وجودبخشی به ممکن‌الوجود دارد؛ یعنی ممکن‌الوجود بالذّات به واسطهٔ علت، به واجب‌الوجود بالغیر به عنوان معلول تبدیل می‌شود. پس علت می‌تواند واجب‌الوجود بالذّات باشد و معلول همان واجب‌الوجود بالغیر خواهد بود. دقت کنید که اصلاً مفهومی به نام ممکن‌الوجود بالغیر معنا ندارد. (نادرستی گزینهٔ «۴»)

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات و جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۴)

۱۴۹- گزینهٔ «۳» *(کنکور خارج از کشور ۹۸)*

رابطهٔ امتناعی آن است که محال باشد محمول بتواند عارض موضوع گردد و عقل همواره از تصدیق آن امتناع می‌ورزد؛ یعنی محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر آن عارض شود؛ مثال‌های متفاوتی می‌شود برای آن ذکر کرد؛ مانند: اجتماع نقیضین، شریک‌الباری و . . .

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۵۰- گزینهٔ «۱» *(کنکور سراسری ۹۹)*

فلاسفهٔ مسلمان می‌گویند، اصل علّیت یک قاعدهٔ عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا هر دادهٔ تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. (پس درک خود اصل علیت از طریق عقل است و با تجربه به دست نمی‌آید)

البته، بعد از درک علّیت، برای اینکه علّت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربهٔ خود استفاده کنیم. کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. کودک وقتی صدایی می‌شنود، رویش را به سمت صدا برمی‌گرداند تا عامل آن را شناسایی کند. (پس کشف علت حوادث طبیعی، یعنی کشف علت چیزها، با تجربه حاصل می‌شود)

در گزینه‌های سؤال کشف علت خاص حادثه مطرح شده است که باید گزینهٔ «۱» که حاوی تجربه است برگزیده شود.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

اقتصاد

۱۵۱- گزینهٔ «۳» *(مهدی ضیائی)*

دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر، موجب تسریع جریان توسعهٔ این کشورها شد.

(اقتصاد، مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحهٔ ۱۰۸)

۱۵۲- گزینهٔ «۳» *(سارا شریفی)*

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) صحیح است.

ب) نادرست است؛ در دوران حکومت قاجار، مواردی مانند: بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی و تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

پ) نادرست است؛ ویژگی عمدهٔ حکومت در دوران پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

ت) نادرست است؛ در دوران حکومت پهلوی، بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی ساخته شد. با این حال ساختارهای اساسی اقتصاد کشور زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.

ث) صحیح است.

(اقتصاد، مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۰)

۱۵۳- گزینهٔ «۲» *(زهرا محمدی)*

وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت؛ با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

(اقتصاد، مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۱۵۴- گزینهٔ «۳» *(سارا معصوم‌زاده)*

الف) در اقتصاد معمولاً کشورهایی را که از قدرت «تولیدی» بالاتر و درآمد بیش‌تری برخوردار باشند، پیشرفته‌تر می‌دانند (بخش اول همهٔ گزینه‌ها صحیح است.)

ب) مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، «نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان» است.

پ) گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با افزایش درآمد آن معادل در نظر می‌گیرند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۲)

۱۵۵- گزینهٔ «۳» *(کنکور سراسری ۱۴۰۳ – نوبت اول اردیبهشت ماه)*

محاسبهٔ GDP واقعی در هر سال (سال **۱۳۹۵** سال پایه است.)

واقعی سال ۱۳۹۵ $GDP = (۵۰۰\times۱۰۰)+(۱۶\times۵۰) = ۵۰,۰۰۰+۸۰۰ = ۵۰,۸۰۰$

واقعی سال ۱۳۹۶ $GDP = (۶۰۰\times۱۰۰)+(۲۰\times۵۰) = ۶۰,۰۰۰+۱,۰۰۰ = ۶۱,۰۰۰$

واقعی سال ۱۳۹۷ $GDP = (۷۰۰\times۱۰۰)+(۲۵\times۵۰) = ۷۰,۰۰۰+۱,۲۵۰ = ۷۱,۲۵۰$

novinkonkor.com

$\frac{۶۱,۰۰۰-۵۰,۸۰۰}{۵۰,۸۰۰}\times ۱۰۰=$ نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶)

$\simeq$ ۲۰ درصد

$\frac{۷۱,۲۵۰-۶۱,۰۰۰}{۶۱,۰۰۰}\times ۱۰۰=$ نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷)

$\simeq$ ۱۶/۸ درصد

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۶- گزینهٔ «۳» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ – نوبت دوم تیرماه)*

ویژگی‌های کشورهای پیشرفته:

- درآمد و تولید بالایی دارند.
- درآمدها به صورت عادلانه‌تری توزیع شده است.
- تعداد بیکاران این کشورها کم است.
- در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارند. (رشد و پیشرفت، نقطهٔ مقابل رکود است.)
- از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار هستند.
- در شرایط بحرانی می‌توانند نیازهای اولیهٔ خود را تأمین و حتی مازاد آن را صادر کنند.
- از سطح سواد و بهداشت عمومی بالایی برخوردارند.
- روحیهٔ اعتماد و همبستگی میان مردم برای تکاپو و تلاش اقتصادی، برجسته است.
- در سطح منطقه و جهان تأثیرگذارند.
- کشورهای قدرتمندی محسوب می‌شوند و بقیه روی آن‌ها حساب باز می‌کنند.

در نتیجه عبارات «روحیهٔ فردی»، «قیمت‌ها از ثبات کامل برخوردارند» و «این کشورها فاقد بیکاری می‌باشند» عبارات نادرستی هستند و مابقی عبارات در رابطه با کشورهای پیشرفته صحیح است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحهٔ ۱۱۸)

۱۵۷- گزینهٔ «۳» *(مهدی ضیائی)*

الف) رشد اقتصادی، منحنی را به سمت راست ـ بالا، منتقل می‌کند؛ بنابراین نقطهٔ تولید « Y » منحنی مرز امکانات تولید بعد از رشد اقتصادی است.

ب) رشد اقتصادی به معنای افزایش تولید است؛ بنابراین مفهومی کمی است. کشورها معمولاً با سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند و این امر منجر به انتقال مرز امکانات تولید به سمت بالا می‌شود. (رد گزینهٔ «۴»)

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۱۵۸- گزینهٔ «۲» *(احسان عالی‌نژاد)*

$\frac{۴}{۱۰۰}\times ۲۰۰=۸$ میلیارد تومان = سهم دهک دوم از درآمد ملی

ب) جمعیت هر طبقه برابر است با: $\frac{\text{کل جمعیت}}{۱۰}$

$\frac{۸۹,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰}=۸,۹۰۰,۰۰۰$ نفر

جمعیت ۴ دهک آخر برابر است با: $۸,۹۰۰,۰۰۰\times ۴=۳۵,۶۰۰,۰۰۰$ نفر

ج)

$\frac{۴}{۱۰۰}\times ۲۰۰=۸$ میلیارد تومان = سهم دهک سوم از درآمد ملی

حال باید عدد به‌دست آمده را بر تعداد جمعیت دهک سوم تقسیم کنیم تا سهم هر فرد به‌دست بیاید:

$\frac{۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۸,۹۰۰,۰۰۰}\simeq ۸۹۸$ تومان = سهم هر یک از افراد دهک سوم از درآمد ملی

د) برای به‌دست آوردن شاخص وضعیت توزیع درآمد کافی است سهم دهک دهم را بر سهم دهک اول تقسیم کنیم:

$\frac{۲۶/۵}{۲}=۱۳/۲۵$ = شاخص توزیع درآمد در کشور **A**

با محاسبهٔ نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به‌دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به‌کار می‌رود. هر چه آین نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور **B** برابر با ۹ است، پس کشور **A** وضعیت نامناسب‌تری در مقایسه با کشور **B** دارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینهٔ «۱» *(احسان عالی‌نژاد)*

الف)

$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}=$ شاخص وضعیت توزیع درآمد

$\frac{۲۱}{۲/۵}=۸/۴$ = شاخص وضعیت توزیع درآمد **A** (نامناسب‌ترین)

$\frac{۱۰}{۲}=۵$ = شاخص وضعیت توزیع درآمد **B**

$\frac{۱۴}{۴}=۳/۵$ = شاخص وضعیت توزیع درآمد **C** (عادلانه‌ترین)

$\frac{۷/۵}{۱/۵}=۵$ = شاخص وضعیت توزیع درآمد **D**

ب) هرچه سطح درآمد سرانه در کشور پایین‌تر باشد و شاخص وضعیت توزیع درآمد بیشتر باشد، سطح فقر عمومی در این کشور بیشتر خواهد شد؛ کشور **A** در اینجا کم‌ترین درآمد سرانه و بیشترین عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد را دارد.

ج) کشورهای **B** و **D** وضعیت توزیع درآمد یکسانی دارند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۶۰- گزینهٔ «۳» *(احسان عالی‌نژاد)*

الف) برخی از کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته، از شاخص‌های توسعه و همچنین نهادهایی که ظاهراً با هدف توسعهٔ اقتصادی به وجود آمده‌اند، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

ب) افزایش درآمد هر یک از کارکنان و کارگران شرکت‌ها: رشد اقتصادی

افزایش میانگین سال‌های تحصیلی کارمندان شرکت‌ها: پیشرفت اقتصادی

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحهٔ ۱۲۸)

novinkonkor.com

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دورهٔ دوم)
۱۶ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، حمید گنجی، فاطمه راسخ، آرین توسل، کیارش صانعی، فرزاد شیرمحمدلی، محمدعلی شاهین‌فر، هادی زمانیان
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

novinkonkor.com

استعدادتحلیلی

۲۵۱- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

جملهٔ درست: شخصیّت ضدّقهرمان، از آغاز، نشانه‌های شرارت را از خویش بروز می‌دهد.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

جملهٔ درست بیست‌وپنج نقطه دارد:

برخی منتقدان، رواج نمادگرایی را معلول اختناق و استبداد سیاسی عصر می‌دانند.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

متن ایراد نگارشی ندارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

عبارت به شکل «بسته به همکاریِ تک‌تک‌افراد است» یا «به همکاریِ تک‌تک‌افراد بستگی دارد» درست می‌بود.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

عبارت به شکل «ارزش مبادله را بالاتر از هر چیزی می‌ستاید» درست می‌بود.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینهٔ «۱» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

غبطه: حسد، رشک

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینهٔ «۲» *(سپهر حسن‌خان‌پور)*

مانع: پوشش، حجاب

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینهٔ «۲» *(حمید اصفهانی)*

ردیف‌ها و ستون‌ها را شماره‌گذاری می‌کنیم.

	۱	۲	۳	۴
۱	۳			
۲			۳	۱
۳		۱		
۴				

ردیف ۱ به عدد ۱ احتیاج دارد. این عدد قطعاً در ستون‌های ۲ و ۴ نیست، چرا که این ستون‌ها خود عدد ۱ را دارند. پس ستون ۳ است که عدد ۱ را در ردیف نخست دارد. به همین قیاس می‌توان جدول را تا رسیدن به شکل زیر کامل کرد:

۳		۱	
		۳	۱
	۱		۳
۱	۳		

حال خانه‌های باقی‌مانده با عددهای ۲ و ۴، تنها به دو صورت کامل می‌شود، ۴=● و ۲=□ یا برعکس، ۲=● و ۴=□:

۳	□	۱	●
□	●	۳	۱
●	۱	□	۳
۱	۳	●	□

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینهٔ «۱» *(حمید اصفهانی)*

می‌توان جدول را بر اساس نیاز ستون‌ها تا حد زیر با اطمینان کامل کرد، ولی این مهم نیست. مهم این است که هم ردیف بالا و هم ستون راست به ۵ و ۶ نیاز دارند و △ در آن‌ها مشترک است. اگر ۵=△ باشد، ■ و ● هر دو ۶ است. اگر ۶=△ باشد، ■ و ● هر دو ۵ است.

۲	۴		۱	۳	
۱		۲			
۳		۱	۴		۲
	۱		۲		۳
۴					۱
		۳		۱	۴

→

۲	۴	■	۱	۳	△
۱		۲		۴	●
۳		۱	۴		۲
	۱	۴	۲		۳
۴				۲	۱
	۲	۳		۱	۴

■+● = ۱۰ یا ۱۲

■×● = ۲۵ یا ۳۶

(هوش ریاضی)

---

novinkonkor.com

۲۶۰- گزینهٔ «۳» *(حمید کنبی)*

با حذف نقطهٔ «ج» و مسیرهای اضافه، نقشه به شکل زیر تبدیل می‌شود که راه‌های رسیدن به هر نقطه در کنار آن نوشته شده است.

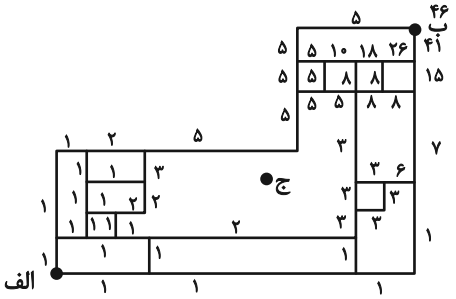

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینهٔ «۴» *(حمید اصفهانی)*

با حذف مسیرهای غیرممکن، نقشه به شکل زیر تبدیل می‌شود که راه‌های رسیدن به هر نقطه در کنار آن نوشته شده است.

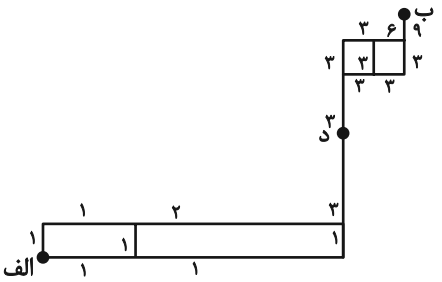

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینهٔ «۱» *(سهیل حسن‌خان‌پور)*

در الگوی صورت سؤال، اعداد یکی در میان ضرب در ۴ می‌شوند:

$$۳ \xrightarrow{\times ۴} ۱۱ \xrightarrow{\times ۴} ۱۲ \xrightarrow{\times ۴} ۴۴ \xrightarrow{\times ۴} ۴۸ \xrightarrow{\times ۴} \boxed{?} \xrightarrow{\times ۴} ?$$

$\boxed{?} = ۴۴ \times ۴ = ۱۷۶$

$? = ۴۸ \times ۴ = ۱۹۲$

پس مجموع این دو عدد برابر است با: $۱۹۲ + ۱۷۶ = ۳۶۸$

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینهٔ «۳» *(فاطمه راسخ)*

در الگوی صورت سؤال، حاصل‌ضرب هر دو عدد که روی یک خط قرار دارند، عددی مربع کامل است.

$۹ \times ۴ = ۳۶ = ۶ \times ۶$

$۲۷ \times ۳ = ۸۱ = ۹ \times ۹$

$۵ \times ۲۰ = ۱۰۰ = ۱۰ \times ۱۰$

در بین گزینه‌ها تنها عددی که حاصل‌ضرب آن در عدد ۲۴ عددی مربع کامل است، عدد ۶ است:

$۶ \times ۲۴ = ۱۴۴ = ۱۲ \times ۱۲$

(هوش ریاضی)

۲۶۴- گزینهٔ «۳» *(آرین توسل)*

در الگوی صورت سؤال، رابطهٔ بین هر دو عدد به‌صورت زیر است:

$a, b = (a \times b) + (a + b)$

$۳, ۶ \Rightarrow (۳ \times ۶) + (۳ + ۶) = ۱۸ + ۹ = ۲۷$

$۵, ۲ \Rightarrow (۵ \times ۲) + (۵ + ۲) = ۱۰ + ۷ = ۱۷$

$۴, ۱ \Rightarrow (۴ \times ۱) + (۴ + ۱) = ۴ + ۵ = ۹$

$۲, ۷ \Rightarrow (۲ \times ۷) + (۲ + ۷) = ۱۴ + ۹ = ۲۳$

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینهٔ «۱» *(کیارش صانعی)*

در الگوی صورت سؤال داریم:

$\frac{۱}{۲} \times ۳۶۰ = ۱۸۰$

$\frac{۲}{۳} \times ۳۶۰ = ۲۴۰$

$\frac{۳}{۴} \times ۳۶۰ = ۲۷۰$

$\frac{۴}{۵} \times ۳۶۰ = ۲۸۸$

$\frac{۵}{۶} \times ۳۶۰ = ۳۰۰$

$\frac{۶}{۷} \times ۳۶۰ = \frac{۲۱۶۰}{۷}$

(هوش ریاضی)

---

novinkonkor.com

۲۶۶- گزینهٔ «۳» *(فرزاد شیرمحمدلی)*

یکی از طرح‌های شکل اصلی در هیچ‌یک از شکل‌های گزینهٔ «۳» نیست:

شکل در نیمهٔ راست.

(سیّاد محمدنژاد)

۲۶۷- گزینهٔ «۳» *(حمید اصفهانی)*

شکل مدّنظر:

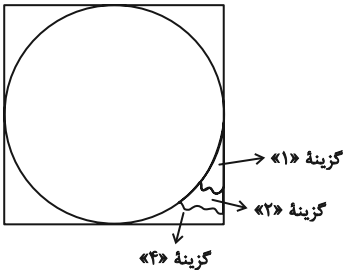

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینهٔ «۳» *(هادی زمانیان)*

مراحلِ تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

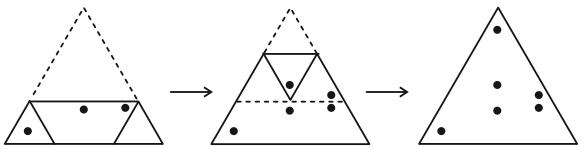

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینهٔ «۴» *(حمید کنجی)*

مراحل تا را در گزینهٔ «۴» پس از سوراخ برعکس طی می‌کنیم:

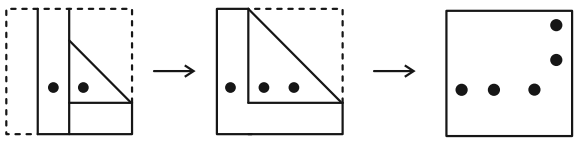

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینهٔ «۱» *(محمّدعلی شاهین‌فر)*

مراحلِ تا را پس از برش برعکس طی می‌کنیم:

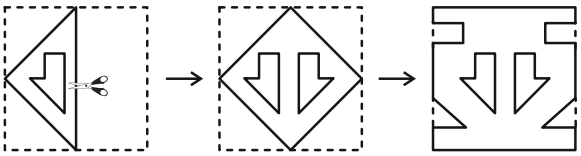

(هوش غیرکلامی)

---

novinkonkor.com

نوین کنکور

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور
در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی